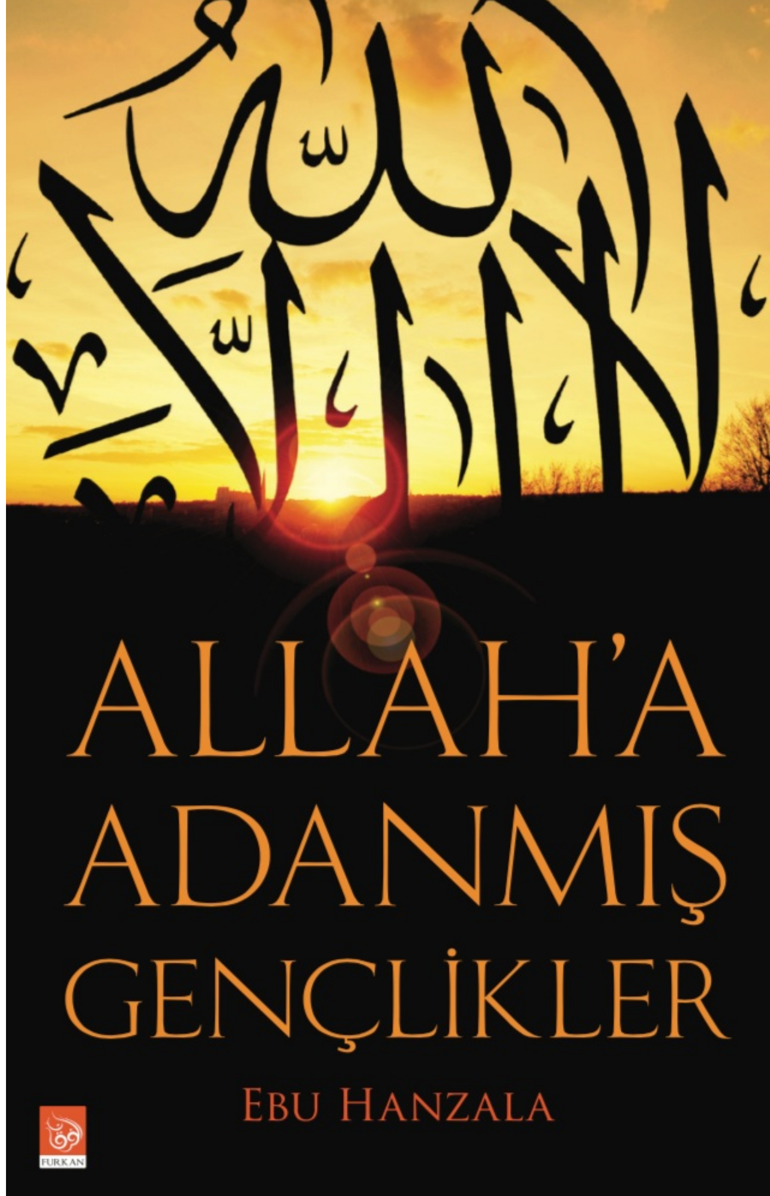

ALLAH'A ADANMIŞ GENÇLİKLER

EBU HANZALA

FURKAN

ALLAH'A
ADANMIŞ
GENÇLİKLER
EBU HANZALA
FURKAN

Allah'a Adanmış Gençlikler

Halis BAYANCUK

Teknik Hazırlık:
Dizgi: Tevhid Basım Yayın,
Düzeltmeler: Tevhid Basım Yayın

Baskı: Mavi Ay Ofset, Litros yolu
2. Mat. Sit. Giriş kat 1BF2
Topkapı/İstanbul
0 (212) 613 47 65

ISBN: 978-605-63824-3-7
1. Baskı, 2013

İletişim:
E-posta: tevhiddergisi@gmail.com

Telefon: +90 545 762 15 15
Posta: P.K. 51 Güneşli Merkez PTT
Bağcılar/İstanbul
Merkez: Kirazlı Mh. Mahmutbey cd.
No:120/A Bağcılar/İstanbul

İstanbul: Kirazlı Mh. Mahmutbey Cd. No: 120/A 34212 Bağcılar/İSTANBUL 0 545 762 15 15
Ankara: Piyade Mh. İstasyon Cd. No: 190 Etimesgut/ANKARA 0 543 225 50 48
Diyarbakır: Kaynartepe Mh. Gürsel Cd. No: 90/A 21090 Bağlar/DİYARBAKIR 0 543 225 50 43
Konya: Mengene Mh. Büyük Kumköprü Cd. No:78/A 42020 Karatay/KONYA 0 543 225 50 49
Van: Vali Mithatbey Mh. Koçibey Cd. Armoni İş Mer. No: 14/D 65100 İpekyolu/VAN 0543 225 50 45
www.tevhidmeali.com
www.tevhiddersleri.org
www.tevhiddergisi.org
tevhiddergisi@gmail.com

ÖNSÖZ

Hamd alemlerin Rabbi olan Allah'a mahsustur. Salat ve selam O'nun Nebisine, pak aline, ashabına ve etbaının üzerine olsun.

Bu kitap Ebu Hanzala Hoca'mızın Tevhid Dergisi 5. sayısında başlayıp 14. sayısında biten ‘Allah'a Adanmış Gençlikler' isimli yazı silsilesinin kitap olarak derlenmiş halidir.

Özellikle bize örnek olan selefimizin yaşantılarını aktaran bu çalışmanın, Rabbimizin dilemesiyle başta bu davayı omuzlamayı hedefleyen gençler olmak üzere tüm Müslümanların hayatlarını bereketlendirmesini temenni ederiz.

Her güzellik Rabbimizden, hatalar ise nefsimizdendir.

Alemlerin Rabbi olan Allah'a hamd olsun.

ALLAH’A ADANMIŞ GENÇLİKLER

Bu yazı gençlere yazılmıştır. Hem geçmişte olan akranlarını onlara hatırlatmak hem de o gençlerin nelere dikkat ederek yüksek seviyelere ulaştıklarını anlatmak için...

Hamd, alemlerin Rabbi olan Allah'a mahsustur. Salat ve selam, O'nun Nebisine, pak âline, ashabına ve etbaının üzerine olsun.

İnsana hayat veren Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* insan üzerinde nimetleri sayılamayacak kadar çoktur. Bunların başında da iman nimeti gelir. Ve her nimet gibi Allah *subhanehu ve teâlâ,* bu nimetin de şükrünü istiyor.

İman; onunla amel, insanları ona davet ve onun için mücadele etmek suretiyle şükrü eda edilecek nimetlerdendir. Şükrü için en uygun dönem, gençlik dönemi olduğu gibi; ihtiyaç duyulan canlılık, hareket kabiliyeti, heyecan da bu dönemin başlıca özelliklerindendir.

Allah *subhanehu ve teâlâ* gençlik döneminin kuvvet dönemi olduğuna dikkat çekmiştir.

"...Dilediğimizi belirli bir süreye kadar rahimlerde tutuyoruz. Sonra sizleri birer bebek olarak çıkarıyoruz, sonra da yetişkinlik çağına ulaşmanız için (size ömür veriyoruz). Sizden kimi ölüyor kimi de ömrün en kötü çağına döndürülüyor..." [1]

"Sizi zayıflıktan yaratan, zayıflıktan sonra size kuvvet veren, sonra kuvvetin ardından size zayıflık ve yaşlılık veren Allah'tır. Dilediğini yaratır. O, (her şeyi bilen) El-Alîm, (her şeye güç yetiren, mutlak kudret sahibi olan) El-Kadîr'dir." [2]

İmanın gerekleriyle amel ve İslam'a hizmet için gerekli olan kuvvetin gençlik döneminde olduğu ayetin nassıyla sabittir.

İbni Mes'ud *radıyallahu anh* Rasûlullah'tan *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle rivayet eder:

"Kul kıyamet gününde beş şeyin hesabını vermeden ayağı yerinden oynamaz; ömrünü nerede harcadığı, gençliğini nerede eskittiği, malını nereden kazandığı, malını nerede harcadığı, bildikleriyle ne kadar amel ettiği." [3]

Hadiste zikredilen birinci ve ikinci maddeye dikkat edelim. Önce ömrün nasıl geçirildiği genel olarak soruluyor, sonra ömrün içinden bir parça olan gençliğe tekrar atıfta bulunuluyor. Bu, gençliğin ömür nimeti içinde insana verilmiş ayrıcalıklı bir nimet oluşundandır.

İslam tarihi bu hakikatin en yalın şahidi olmuştur. Ne zaman ümmet fedakârlık ve hizmete ihtiyaç duysa, davayı gençler omuzlamış, Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* onlara bahşettiği gençlik ve kuvvetin hakkını vermişlerdir.

Günümüz, düne oranla hizmet ve fedakarlığa daha fazla muhtaçtır. İnsanlık tarihi boyunca, İslam ve Müslümanlar bugün yaşadıkları türden sıkıntıları yaşamadılar. İslam'ın her yönden hedef olduğu, mukaddesatın ayaklar altına alınıp çiğnendiği daha şerli bir dönem yaşanmadı... Sıkıntılı dönemlerde, bir şey yapamasa da bu din için ağlayanlar vardı. Bugün 'ağlayanı olmayan bir din' ve 'ağlanacak haline gülen' dindarlar var(!).

İnsanlık İslam'a şirk, Rasûllerin hikmetine bidat karıştırdığı her dönemde perişanlık yaşadı. Huzur ve emniyeti yitirdi. Adalet yerini zulme, sadakat yerini yalana terk etti. Müstekbirler dinlerini değiştiren halkları mustazaflaştırdılar. Münkere karşı çıkmak için ellerindeki din gücüne nankörlük edenler, zilletin ve zayıflığın her türlüsünü tattılar.

Ve her diriliş, bu işe gönül vermiş gençlerin eliyle gerçekleşti. Her Rasûl'e, onlar

havarilik ve ashablık ettiği gibi; her müceddit ve hareket adamına, onlar yaren oldular. Hangi ümmet tarihe hayırlı bir şehadette bulunmuşsa, mutlaka orada Rabb'ine iman etmiş bir genç topluluğu bulunmuştur.

Ümmetin içinde olduğu bu ölü hal, tekrar dirilmeyle son bulacaktır. Bu Allah'ın ve Rasûlü'nün mutlak vaadidir. Garipler, Rabbler'i tarafından desteklenenler, 'Taifetu'l Mansura' mutlaka olacak ve Rasûller'inden miras aldıkları sancağı dalgalandıracaklardır. Buna en layık olan, seçkin konumları itibariyle de gençlerimizdir.

Esefle belirtmek istiyorum ki –Rabbimin rahmet ettikleri müstesna- gençler bu bilinçten uzaktırlar. Ümmetin dirilişi onlardan bekleniyorken, onların isimleri sorun kelimesiyle özdeşleşmiştir. Ailede, eğitim kurumlarında, çalışma hayatında, İslamî harekette, genç denildiğinde sorunların ard arda sayılması, âdetten olmuştur.

Birbiriyle didişen, ergenlik bunalımını atlatamayan, ne istediğini bilmeyen, anlaşılmadığını iddia eden ve hiçbir yerde dikiş tutturamayan gençler...

Sürekli başında beklenmesi gereken, kendi haline bırakılınca hiçbir noktada irade gösteremeyen gençler...

Oysa; ne Allah *subhanehu ve teâlâ* gençliği bu sayılanlar için bahşetmiş ne de ümmetin duymak istediği bunlardır. Bu nedenle, bu yazı gençler için yazılmıştır. Hem geçmişte yaşamış olan akranlarını onlara hatırlatmak; hem de o gençlerin, nelere dikkat ederek yüksek seviyelere ulaştıklarını anlatmak için...

Rabb'imden temennim gençlere anlayış, kalemime de kuvvet vermesidir. Genç kardeşim bilsin ki, onun ihyası ümmetin ihyasıdır. Bu hep böyle olageldi, bundan sonra da böyle olacaktır. Okuyacağımız her örnek şahsiyet, olağanüstü varlık değil, bizim gibi insandır. Gençliğin tüm menfi özellikleri ile malûldür. Lakin Rabbleri'ne olan tevekkülleri ve menhece bağlılıklarıyla gençliğin, olumsuz yönlerini terbiye etmiş, hatta hayra çevirmişlerdir. İçlerinden her biri gençliğin hırçınlık ve delikanlılığını, davada atılganlık ve fedakarlığa; merakını, ilme; güç ve kuvvetini, hizmete çevirmişlerdir. Bugünün gençliğinin dünün gençliğinden bu anlamda hiçbir farkı yoktur. Onların cehd ve gayretlerini misli ile mükâfatlandıran Allah *subhanehu ve teâlâ,* bugünün gençlerine de lütufta bulunacaktır. Yeter ki O'na *subhanehu ve teâlâ* dayanıp, izlenmesi gereken menheci izlesinler.

Küfrün Karşısında Ümmet Gibi Duran Gençler

"Sonra da (onlar hakkında ihtilaf eden) iki zümreden hangisi kaldıkları süreyi daha doğru hesap edecek diye onları uyandırmıştık. Biz sana, onların kıssalarını hak olarak/gerçek hâliyle anlatıyoruz. Şüphesiz ki onlar, Rablerine iman etmiş bir grup gençti ve biz de onların hidayetlerini arttırmıştık." [4]

İsa'nın *aleyhisselam* getirdiği tevhid unutulmuş, insanlar şirk bataklığına saplanmıştı. Bu dönemde ayağa kalkıp insanlara hakkı haykıranlar "Rablerine iman etmiş bir grup **genç**"ten başkası değildi.

Bu gençler her nesle örnek olacak bir mücadele verdiklerinden, kıssaları Kur'an'a konu oldu. Bu ne büyük şereftir ki, Allah *subhanehu ve teâlâ* her neslin kalbini sabit kılmak için bu gençleri en şerefli kitaba konu etmiştir.

"Sana, resûllerin kıssalarından her (vahyettiğimizi), kalbini sağlamlaştırmak için anlatıyoruz. Bunda sana hak, müminler için

öğüt ve hatırlatma gelmiştir." [5]

"Andolsun burçlar sahibi semaya, Vadedilen güne, Şahit olana ve şahit olunana. Kahrolsun (müminleri ateşten kuyulara atan) hendek sahipleri! Tutuşturulmuş ateşte, Hani onlar ateşin çevresinde (yerlerini almış), Müminlere yaptıklarını seyrediyorlardı. Onlardan intikam almalarının tek nedeni, (izzet sahibi, üstün olan) El-Azîz ve (her daim övgüyü hak eden ve varlık tarafından övülen) El-Hamîd olan Allah'a iman etmeleriydi. O (Allah) ki göklerin ve yerin hâkimiyeti/egemenliği O'na aittir. Allah, her şeye şahittir. Şüphesiz ki mümin erkek ve mümin kadınlara işkence yapıp sonra tevbe etmeyenlere cehennem azabı ve yakıcı bir azap vardır. Hiç şüphesiz, iman edip salih amel işleyenler için, altından ırmaklar akan cennetler vardır. İşte büyük kurtuluş/kazanç budur." [6]

Adına sure inen bir kıssa daha ve bu kıssasının yaşanmasına sebep olan genç bir çocuk...

Alemlerin Rabbi olan Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* birliğini göstermek için çekinmeden hayatını ortaya koyan bir genç. Defaeten ölümden dönmesine rağmen yılmayan ve davasında sebat eden tek başına bir ümmet... Yakılmak pahasına imanından dönmeyen ve adları Kur'an'da zikredilen bir topluluğun hidayetine vesile olmuş bir yiğit...

"Sizden öncekiler arasında bir kral vardı. Onun bir de sihirbazı vardı. Sihirbaz yaşlanınca krala: 'Ben artık yaşlandım. Bana genç bir çocuk gönder de sihir yapmayı öğreteyim!' dedi. Kral da ona bir genç gönderdi. Gencin geçtiği yolda bir rahip yaşıyordu. (Bir gün) rahibe uğrayıp onu dinledi, konuşması hoşuna gitti. Artık sihirbaza gittikçe, rahibe uğruyor, yanında (bir müddet) oturup onu dinliyordu. Bir gün sihirbaz, genci yanına gelince dövdü. Genç de durumu rahibe şikâyet etti. Rahip ona: 'Eğer sihirbazdan korkarsan: 'Ailem beni oyaladı!' de; ailenden korkacak olursan, 'Beni sihirbaz oyaladı' de!' diye tembihte bulundu.

O bu halde (devam eder) iken, insanlara mani olmuş bulunan büyük bir canavara rastladı. (Kendi kendine): "Bugün bileceğim; sihirbaz mı, rahip mi üstün!" diye mırıldandı. Bir taş aldı ve: 'Allah'ım! Eğer rahibin işi, sana sihirbazın işinden daha sevimli ise, şu hayvanı öldür ve insanlar geçsinler!' deyip, taşı fırlattı ve hayvanı öldürdü. İnsanlar yollarına devam ettiler. Genç, rahibe gelip durumu anlattı. Rahip ona: 'Evet! Bugün sen benden üstünsün! Görüyorum ki, yüce bir mertebedesin. Sen imtihan geçireceksin. İmtihana maruz kalınca sakın benden haber verme!' dedi. Çocuk, anadan doğma körleri ve alaca hastalığına yakalananları tedavi eder, insanları başkaca hastalıklardan da kurtarırdı. Onu, kralın gözleri kör olan arkadaşı işitti. Birçok hediyeler alarak yanına geldi ve: 'Eğer beni tedavi edersen, şunların hepsi senindir' dedi. O da: 'Ben kimseyi tedavi etmem, tedavi eden Allah'tır. Eğer Allah'a iman edersen, sana şifa vermesi için dua edeceğim. O da şifa verecek!' dedi. Adam derhal iman etti, Allah da ona şifa verdi.

Adam bundan sonra kralın yanına geldi. Eskiden olduğu gibi yine yanına oturdu. Kral: 'Gözünü sana kim iade etti?' diye sordu.

'Rabbim!' dedi. Kral: 'Senin benden başka bir rabbin mi var?' dedi. Adam: 'Benim de senin de Rabbimiz Allah'tır!' cevabını verdi. Kral onu yakalatıp işkence ettirdi. O da gencin yerini gösterdi. Genç de oraya getirildi. Kral ona: 'Ey genç! Senin sihrin körlerin gözünü açacak, alaca hastalığını tedavi edecek bir dereceye ulaşmış, neler neler yapıyormuşsun!' dedi. Genç: 'Ben kimseyi tedavi etmiyoRûm, şifayı veren Allah'tır!' dedi. Kral onu da alıp, işkence etmeye başladı. O kadar ki, o da rahibin yerini haber verdi. Bunun üzerine rahip getirildi. Ona: 'Dininden dön!' denildi. O bunda direndi. Hemen bir testere getirildi. Başının ortasına konuldu. Ortadan ikiye bölündü ve iki parçası yere düştü. Sonra genç getirildi. Ona da: 'Dininden dön!' denildi. O da imtina etti. Kral onu da adamlarından bazılarına teslim etti. 'Onu falan dağa götürün, tepesine kadar çıkarın. Zirveye ulaştığınız zaman (tekrar dininden dönmesini talep edin); dönerse ne âla, aksi takdirde dağdan aşağı atın!' dedi. Gittiler onu dağa çıkardılar. Genç: 'Allah'ım, bunlara karşı, dilediğin şekilde bana yardım et!' dedi. Bunun üzerine dağ onları salladı ve hepsi de düştüler. Genç yürüyerek kralın yanına geldi. Kral: 'Arkadaşlarıma ne oldu?' dedi.

'Allah, onlara karşı bana yardım etti' cevabını verdi. Kral onu adamlarından bazılarına teslim etti ve: 'Bunu bir gemiye götürün. Denizin ortasına kadar gidin. Dininden dönerse ne âla, değilse onu denize atın!' dedi. Söylendiği şekilde adamları onu götürdü. Genç orada:

'Allah'ım, dilediğin şekilde bunlara karşı bana yardım et!' diye dua etti. Derhal gemileri alabora olarak boğuldular.

Genç yine yürüyerek hükümdara geldi. Kral: 'Arkadaşlarıma ne oldu?' diye sordu. Genç: 'Allah onlara karşı bana yardım etti' dedi. Sonra krala: 'Benim emrettiğimi yapmadıkça sen beni öldüremeyeceksin!' dedi. Kral: 'O nedir?' diye sordu. Genç: 'İnsanları geniş bir düzlükte toplarsın, beni bir kütüğe asarsın, sadağımdan bir ok alırsın. Sonra oku, yayın ortasına yerleştirir ve: 'Gencin Rabbinin adıyla' dersin. Sonra oku bana atarsın. İşte eğer bunu yaparsan beni öldürürsün!' dedi. Hükümdar, hemen halkı bir düzlükte topladı. Genci bir kütüğe astı. Sadağından bir ok aldı. Oku yayının ortasına yerleştirdi. Sonra: 'Gencin Rabbinin adıyla!' dedi ve oku fırlattı. Ok, gencin şakağına isabet etti. Genç, elini şakağına okun isabet ettiği yere koydu ve

Allah'ın rahmetine kavuşup öldü.

Halk: 'Gencin Rabbine iman ettik!' dediler. Halk bu sözü üç kere tekrar etti. Sonra adamları krala: 'Ne emredersiniz? Vallahi korktuğunuz başınıza geldi. Halk, gencin Rabbine iman etti!' denildi. Kral hemen yolların başlarına hendekler kazılmasını emretti. Derhal hendekler kazıldı. İçlerinde ateşler yakıldı. Kral: 'Kim dininden dönmezse onu bunlara atın!' diye emir verdi. Yahut hükümdara 'Sen at!' diye emir verildi. İstenen derhal yerine getirildi. Bir ara, beraberinde çocuğu olan bir kadın getirildi. Kadın oraya düşmekten çekinmişti, çocuğu: 'Anneciğim sabret. Zira sen hak üzeresin!' dedi." [7]

Her genç kardeşimizin kendi hayatına dönüp bakması lazımdır. Şirkin her yönden insanları kuşattığı, zulmün ve tuğyanın insanları, özellikle İslam ehlini ezip geçtiği şu günlerde gençlerimiz ne ile meşguldür. Onun yaşında, belki çocuk yaşlarda gençler hayatlarını ortaya koydular. Güzel bir mücadele, şerefli bir ölüm, imanlarının ve mücadelelerin Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* rızasına nail olduğuna dair Kur'anî şehadet...

İşte böyle! Sen neredesin genç kardeşim, adını sorunla özdeşleştirip, insanları bunaltmak da; bir nesli ihya edip, onlarca nesile örnek olmak da senin elindedir. Senin kendini nerede gördüğün ve ne yapmaya karar verdiğindir mesele! Tarih onları örnek alıp, onlar gibi yaşayanları hiç unutmadı. Belki haklarında Kur'an ayeti inmedi, ancak adil olan Rabb-i zu'l-Celal onların adını muhafaza ettiği gibi, onların adını örnek alanları da aynı şekilde muhafaza etti. Bu ümmet Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* etrafında kenetlenen Mus'abları, Bilal, Ammar, Ali ve Zübeyrler'i *radıyallahu anhum* unutmadı. Onları hayırla takip eden ve hakkın açığa çıkması için gençliklerini ortaya koyan Hüseyin bin Aliler'i, Ömer bin Abdülaziz ve Selahaddin Eyyubiler'i de unutmadı.

Dava Kahramanı Gençler

Gençlik dönemi kanın dikine aktığı, gözlerin pek olduğu bir dönemdir. Gençlik heyecanı ve kuvvetini ifade etmek için 'deli cesareti' tabiri kullanılır.

Ali *radıyallahu anh* 9 yaşında İslam'la şereflendi. 9-19 yaş arası Rasûlullah'ın *sallallahu aleyhi ve sellem* en mahrem işlerini görmüştü. Öyle ki Mekke'ye gelenleri karşılıyor, gizli bir şekilde Allah Rasûlü'ne *sallallahu aleyhi ve sellem* ulaştırıyordu. Daha yirmili yaşlarında, tek başına ümmet olmayı hak edecek işler yapmıştı.

Müşrikler Allah Rasûlü'nü *sallallahu aleyhi ve sellem* öldürmeye karar vermiş, hazırlıklarını tamamlıyordu. Allah, Rasûlü'ne *sallallahu aleyhi ve sellem* Mekke'den hicret etmesini emretmişti. Müşrikler Daru'n Nedve'de toplanmıştı. Şeytan Necdli bir yaşlı suretinde toplantılarına katılmıştı. Şu karara vardılar: Her kabileden bir genç seçilecek, Allah Rasûlü'nü hep beraber öldürecekler. Böylece ondan *sallallahu aleyhi ve sellem* kurtulmuş olacaklar, akrabaları intikam da alamayacaktı. Diğer kabilelerden de birer suikastçi olacağı için, her kabileyle kan davası güdemezlerdi, geriye diyete razı olmak seçeneği kalıyordu.

Cibril *aleyhisselam* bu toplantıyı Allah Rasûlü'ne *sallallahu aleyhi ve sellem* haber verip onu uyarmıştı. "Bu gece kendi yatağında uyuma ve yola çık." talimatını almıştı. Allah Rasûlü *sallallahu aleyhi ve sellem* Ali'ye *radıyallahu anh* "Yerimde uyu, sana zarar veremezler." demiş ve ayrılmıştı. Ali *radıyallahu anh* kapıda suikast için bekleyen bir grubun varlığında bu emri kabul etmiş, tereddütsüz onun *sallallahu aleyhi ve sellem* yatağına uzanmıştı.

Öldürülmese dahi, sonu tarifsiz işkencelerle sonuçlanacak bir itaatti onunkisi.

Bir başkası Mus'ab b. Umeyr *radıyallahu anh*, Mekke'nin en zengin ve yakışıklı genci İslam'la

tanıştığında henüz 15 yaşında bile değildi, türlü işkenceler gördü, elindeki tüm dünyalıkları kaybetti. Allah Rasûlü'nün *sallallahu aleyhi ve sellem* emriyle Habeşistan'a hicret eden kafileye katıldı. Bu teslimiyeti ve fedakarlığı ona İslam'ın en zorlu ve şerefli görevlerinden birini nasip etti. Allah Rasûlü'nün *sallallahu aleyhi ve sellem* elçisi olarak Medine'ye hicret etti. Tek başına, henüz on sekiz yaşında... İslam'ın Medine'sinin temellerini attı. Gittiği yer hiç bilmediği, sonucun belli olmadığı bir şehirdi. İlk etapta hoş karşılanmamış, kabile reisleri onun gelişinden rahatsız olmuştu. Ancak göreve bağlılığı, işinin hakkını vermesi ve sebatıyla gönülleri fethetmişti.

Bugün bu yaşlarda olan hiçbir gencin yaratılış, yetenek, istek ve heves bakımından onlardan farkı yoktur. Hakikat gençlerin durduğu noktadır. Ali, Mus'ab ve diğerleri... Kendilerine ait bir hayatları yoktur. Onların hayatı İslamî davanın bizzat kendisidir, vücudun sadık azalarıdırlar. Baş nereye çekse o yöne hareket eden uzuv olmuşlar ve henüz yirmili yaşlarına dahi ulaşmadan tarih yazmışlardır.

Gençlerimizin en büyük şikayeti kendilerine güvenilmiyor oluşu, görev verilmeden beklenti içerisine girildiğidir. Ancak gençlerin şu noktada kendilerini sorgulaması elzemdir: Mus'ab ve Ali *radıyallahu anhum* gibi bir duruş sergiledik mi? Hayatın hiçbir alanında göze batmayan, ancak hizmet ve fedakarlık esnasında öne çıkan insanlardan olabildik mi? Bize bakan yöneticilerimizin gözlerini doldurabildik mi? En tehlikeli ve sonucu belirsiz görevlerde 'evet' diyebilecek bir izlenim bıraktık mı?

Bir günlük yaşantımıza bakmak bu sorulara doğru cevap verebilmemiz için yeterlidir ve bilmeliyiz ki her insan duruşu ve bıraktığı izlenimle müminlerin kalbinde yer eder. Görev ve ciddiyet, adanmışlığın getirisidir. Bunun için lakaytlıktan uzak, edebiyle göz dolduran, yaptıklarıyla yapabileceği işlere teminat veren gençlere ihtiyaç vardır. İslam sadece bir nesilden Aliler, Mus'ablar çıkarmak için değil, her nesli ihya için vardır.

Derdiyle Değerlenen Gençler

Abdurrahman b. Avf *radıyallahu anh*: 'Bedir gününde safta duruyordum. Sağıma ve soluma baktım ensardan yaşı küçük iki gencin arasında olduğumu gördüm. Ben onlardan daha güçlü iki adamın arasında durmayı temenni ediyordum. Biri bana sessizce: 'Ey Amca! Ebu Cehil'i tanıyor musun?' dedi. Ben 'Evet, tanıyoRûm, senin Ebu Cehil'le ne işin var?' diye sordum. 'Duydum ki Allah Rasûlü'ne sövüp, eziyet ediyormuş. Allah'a söz verdim ya onu öldüreceğim ya da ben öleceğim.' Sonra diğer yanımdaki gizlice aynı şeyi sordu. Vallahi onlar gibi iki adamın arasında bulunmak beni sevindirmişti. Onlara Ebu Cehil'i göstermemle ona saldırmaları ve onu kılıç darbeleriyle öldürmeleri bir oldu. İki kartal gibi saldırıp, onu öldürdüler.' [8]

Urve *radıyallahu anh* şöyle nakletti: Zübeyr bin Avvam, sekiz yaşında Müslüman oldu. Şeytan, Rasûlullah'ın Mekke'nin üst tarafında alıkonduğunu yaymıştı. Zübeyr bunu duyunca kılıcını alıp oraya koştu. O sırada on iki yaşındaydı, onu o halde görenler şaşırıyor, 'çocuğun kılıcı var' diyorlardı. Ta ki Rasûlullah'a ulaştı. Allah Rasûlü, ona durumunu sordu, 'Kılıcımla seni alıkoyanı vurmaya geldim.' dedi. Allah Rasûlü ona ve kılıcına dua etti.[9]

Henüz genç yaşında bu dertle dertlenen gençler, buluğdan sonra "Her Nebi'nin havarisi vardır, benim havarim de Zübeyr'dir" övgüsüne layık görüldüler.

İnsanı değerli kılan, dert ettiği şeyler ve hedefleridir. Gençliğini Allah'a *subhanehu ve teâlâ* adayıp, ahiret gençliğine talip olan her birimizin şu soruyu sorması şarttır:

'Benim derdim nedir? Uykularımı kaçıran, tüm benliğimi meşgul eden derdim nedir?'

Bu soruya vereceğimiz cevap hayrın başlangıcı olabilir. İnsanlar dert ettikleri şeylerle hayatlarına değer katarlar. Yoksa derdimiz güzel bir bilgisayar, iyi bir telefon, bir elbise takımı ya da mevsime uygun ayakkabı mı? Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* bahşettiği kuvvet ve heyecanı bu süfli duygularla öldürmeye, değersizleştirmeye değer mi?

Her yerde Allah Rasûlü'ne *sallallahu aleyhi ve sellem* hakaret ediliyor, ondan kalan ne varsa dalga geçiliyor, ona ait tüm değerler aşağılanıyor! Senin kinin kime? Düşmanlığın hangi yönde? Kalbin kimlere buğz ile dolu?

Aynı safları paylaştığın, aynı menbadan beslendiğin kardeşlerine mi? O, bana şunu dedi, falan şöyle baktı, diğeri bana şaka yaptı, bir öbürü hastaydım ziyaret etmedi, selam vermiştim selamımı almadı...

Dertlerin bunlarsa, vay haline! Gençlik ellerinden gitmeden derdini, Rabbini razı edecek duruma getir. Unutma insanın amelleri dert ettiklerine paraleldir. Değersiz şeyleri dert edinenler, değersiz bir ömür yaşar, değersiz işlerde harcanır, değersiz bir ölümle ölür, Allah *subhanehu ve teâlâ* katında değersizlerle haşrolunurlar... Allah'ı *subhanehu ve teâlâ*, O'nun rızasını, davasını dert edinenler değerlenir, değerli bir yaşamla şereflenir, değerli bir ölümle Rabblerine kavuşur. 'Nebiler, sıddıklar, şehitler ve salihlerle beraber' olurlar. Ne güzel refiktir onlar.

Alim ve Müctehid Gençler

İbni Abbas *radıyallahu anh*; Ümmetin mürekkebi, alimi, Kur'an'ın tercümanı...

Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* vefat ettiğinde henüz buluğ çağındaydı. Sahabeler sorularını ona soruyor, ihtilaf ettikleri meselelerde son sözü söylemesi için ona başvuruyorlardı. Birçoğu Allah Rasûlü'nün *sallallahu aleyhi ve sellem* yanında yirmi yıl kalmış, yaşlanmıştı. Ancak fetvayı, henüz yirmisine ulaşmamış bu gençten talep ederlerdi. Kur'an tefsirinde en önemli rivayetlerin başında da yine bu ismi görürüz.

Muaz b. Cebel *radıyallahu anh*; Allah Rasûlü: "Muaz kıyamet günü alimlerin önünde olacaktır." [10]

Abdullah b. Mes'ud *radıyallahu anh*; 'Muaz tek başına bir ümmetti.'

Muaz vefat ettiğinde otuz üç yaşındaydı ve Ömer *radıyallahu anh* döneminde vefat etmişti. Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* döneminde yirmili yaşlarda olan bu genç için Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem*; "Kur'an'ı dört kişiden okuyun; Abdullah b. Mes'ud, Salim, Ubey b. Ka'b ve Muaz b. Cebel" [11] demişti.

Allah Rasûlü *sallallahu aleyhi ve sellem* onun için; "Ümmetimin helal ve haramını en iyi bilen Muaz'dır" diyerek onun ilmine şahitlik etmiştir. Ve şu sözler henüz yirmili yaşlarda bir alim için Allah Rasûlü'nün *sallallahu aleyhi ve sellem* dudaklarından dökülüyordu:

> "Vallahi ben seni seviyorum ey Muaz! Her namazdan sonra şu sözleri söylemeyi bırakma: 'Allah'ım seni zikretmem, şükretmem ve en güzel şekilde ibadet etmem için bana yardım et.' " [12]

Zeyd bin Sabit *radıyallahu anh*; İslam tarihinin en önemli vazifesi ona verildiğinde henüz genç bir delikanlıydı. Ebubekir *radıyallahu anh* döneminde Kur'an'ı toplama işinden mesul tutulmuştu. Ebubekir *radıyallahu anh* ona: 'Sen genç ve akıllı bir adamsın. Allah Rasûlü'ne vahiy katipliği yaptın, Kur'an ayetlerini bir araya topla.' [13] demişti.

Osman *radıyallahu anh* Kur'an'ı tek elde toplayıp çoğaltmak isteyince, iş yine bu gence

verilmişti.[14]

O vefat ettiği gün İbni Abbas *radıyallahu anh* şöyle diyordu: 'İşte ilmin gidişi böyle olur, bugün çok ilim defnedildi.'

Abdullah İbni Ömer ve Enes b. Malik *radıyallahu anhum*, henüz on yaşlarında Allah Rasûlü'nün *sallallahu aleyhi ve sellem* meclislerinde bulunmuşlardı. Rasûl vefat ettiğinde henüz yirmisinde olan bu gençler hadis rivayet ediyor, insanlara fetva veriyorlardı.

Onlar gençliğin merakını ilme yönlendirmiş ve böylece bu mertebelere ulaşmışlardı. Bu onlara özel bir durum değildi. Gençliğinde boş işlerden yüz çevirip, ilme yönelenler, her çağda aynı zirveye ulaşmışlardı.

İmam Şafi *rahimehullah* insanlara fetva verip, onların meselelerine ictihad ettiğinde yirmisine ulaşmamıştı.[15]

İmam Buhari *rahimehullah* tarihin en önemli kitabını yazdığında[16] on sekiz yaşındaydı.

Ahmed b. Hanbel *rahimehullah*, çocuk yaşta Ebubekir b. Ayyas'ın hadis meclislerine gidiyordu. Evden o kadar erken çıkıyordu ki, annesi 'insanlar çıkmadan olmaz' deyip, onu engelliyordu.

Her dönem ve her zaman için geçerli hakikatlerdir bunlar. Gençler meraklarını dine harcayabilecekleri gibi, batıl ve boş şeylere de harcayabilirler. Her genç merakını yönlendirdiği nispette değer kazanacaktır.

Genç Kardeşim,

Daha verilecek çok örnek var. Ancak bilmeni isterim ki, bizim tarihimizle kafirlerin tarihi aynı şeyleri söylemiyor. Onlar gençliği uyuşturucu madde, şehvet, dünyaya düşkünlük, hırçınlık ve benzerleri ile yanyana getirirler. Gençlerin tedavisi(!) amacıyla 'psikiyatri' adıyla tıp alanı açıp, ergenlik danışmanları yetiştirirler. Bizim tarihimiz ise bunları kabul etmez. Onların gençlerde olumsuz olarak gördükleri ne varsa, tarih onunla başarıya ulaşmış gençlerin kıssalarıyla doludur. Ne zaman fedakarlık, adanmışlık, hizmete ihtiyaç duyulmuşsa gençler en önde yer almıştır. Rasûller, havari ve ashabını; müceddditler yarenlerini hep onlardan seçmiştir.

Bu örnekleri gözünün önüne getirmeli ve düşünmelisin! Ben neredeyim? İslam tarihinin anlattığı yerde mi, yoksa günümüzün felaket tellallarının anlattıkları yerde mi?

İslam tarihini ihya eden gençlerdeki tüm özellikler sende de mevcuttur. Heyecan, güç, cesaret, merak ve atılganlık. Mühim olan bunları nerede kullandığın ve neyi dert edindiğindir.

Sen de merakını hayır ve ilimde kullanıp bir İbni Abbas *radıyallahu anh* olabilirsin. Ya da merakını dediler-denildi[17], dedikodu, çağın hümeze ve lümeze erbabının haberlerine yönlendirebilirsin. Tercih ve tercihine uygun amel sana kalmıştır.

Ya da Ali ve Mus'ab *radıyallahu anhuma* gibi gençliğin atılganlığını hayra kullanabilir, bu çağda onların modeli olabilirsin. Veya atılganlığını anlayıp-anlamadığın her meseleye dalarak gösterebilir ve bu gayede hezimete uğrayabilir, hayata dair şevkini kırabilirsin.

Sen de Zübeyr *radıyallahu anh* gibi dinini dert edinerek, onun için hazırlık yapıp yola

koyulabilirsin. Ya da sokak kavgaları, ağız dalaşlarıyla gençliğini geçirebilirsin.

Usame b. Zeyd *radıyallahu anh* gibi on sekizinde, içinde Ebubekirler, Ömerler, Halid b. Velidler, Aliler olan bir orduya kumandanlık da yapabilirsin; mahalle takımına kaptanlık veya çete de yönetebilirsin. Tercih senin!

Hayallerin, dertlerin, olmak istediğin nedir?

Bil ki bu gençliği Allah'a *subhanehu ve teâlâ* adayıp, onu ebedi gençliğe çevirmek de, onu dünyası ve ahireti hüsranla neticelenen bir hayat eylemek de senin elindedir.

Bunlar her isteyenin, azim ve tevekkülle elde edebileceği örneklerdir. Sen bu örnekleri tefekkür et, bir sonraki bölümde, 'Nelere dikkat edilirse gençlik Allah'a adanır' konusunu işleyelim. Rabbim bizleri gençliğin heyecan, güç, cesaret, atılganlık ve hırçınlığını O'nun rızasına yönlendiren yiğitlerden eylesin.

. 22/Hac, 5

. 52/Rûm, 54

. Tirmizi

. 18/Kehf, 12-13

. 11/Hûd, 120

. 85/Burûc, 1-11

. Müslim

. Buhari, Müslim

. Siyer A'lem Nubela

. Hakim, İbnu Sa'd

. Buhari, Müslim

. Ebu Davud, Nesai, İbn-i Huzeyme, İbn-i Hibban

. Buhari

. Buhari

. Risale Mukaddimesi, Ahmed Şakir

. Tarihu'l Kebir

. Kil-u kal

GENÇLİK NASIL ALLAH'A ADANIR?

Senin ihya olman, ümmetin ihya olması; senin gençliğinin altında ezilmen, bütün bir ümmetin ezilmesidir. Sen nerede olmak istiyorsun? Tüm mesele budur!

Allah'a hamd, Rasûlüne, âline ve ashabına salat ve selam olsun.

Genç Kardeşim,

Seninle bir yola koyulduk. Allah *subhanehu ve teâlâ* nasip ederse 'Gençlik nasıl Allah'a adanır?' sorusuna cevap arıyoruz. Israrla belirtmek isterim ki; geçen bölümde örnek verdiğimiz tüm gençler, senin gibi birer insandı. Gençliğin tüm ihtiyaçları onlarda olduğu gibi, onları örnek yapan tüm yetenek ve kabiliyetler de sende mevcuttur. Sen nasıl bazı zamanlar zorlanıyorsan, onlar da zorlanıyordu. Senin şehvetler ve şüphelerle mücadele ettiğin gibi, onlar da mücadele ediyordu. Allah *subhanehu ve teâlâ,* onlara lutfettiği irade, muhabbet, azim ve yetenekleri adaleti gereği sana da lutfetmiştir. Ümmet de onlar gibi olmanı

senden bekliyor. Çünkü senin ihya olman, ümmetin ihya olması; senin gençliğin ihtiyaçları altında ezilmen, bütün bir ümmetin ezilmesidir. Sen nerede olmak istiyorsun? Tüm mesele budur! İsmi sorun kelimesiyle anılan, ümmete yük gibi görülenler arasında mı? Tarihe iz bırakmış ve sorunların çözümünde pay sahibi yiğitlerin arasında mı? Geçen bölümde zikredilen örnekleri bir daha oku! Bir daha! Şayet onlar gibi olmak istiyorsak, onları birer örnek yapan değerleri bilmek zorundayız. Aynı neticeyi elde etmek için, aynı yoldan yürümemiz gerektiği ise izahtan vareste olsa gerek.

1. Rabbini Tanımalı ve O'nun İsimleriyle O'na Kulluk Etmelisin

Örneğimiz olan gençlerin en belirgin özelliği buydu. Onlar Allah'ı *subhanehu ve teâlâ* hakkıyla tanıyorlardı, O'nun isimlerini ve sıfatlarını hayatın her anında müşahade ediyor, kalplerini bunlarla süslüyorlardı. Allah'a *subhanehu ve teâlâ* kulluğun en etkili yolu da budur zaten. Her insan Rabbini tanıdığı oranda kulluk yapabilir. O'nu hakkıyla tanımadan, O'nunla nasıl muamele edeceğini nereden bilebilirsin ki? Neye kızar, neden hoşlanır, hangi şekilde istenilmesinden memnun olur, hangi hallerde kulunu geri çevirmez? Bunlar hep O'nu hakkıyla tanımanla alakalıdır.

Asırlar boyu tevhidî mücadeleye örnek gösterilen, adlarına sure inen şu şerefli gençlere bak. Onları örnek kılan şey, Rabblerine olan marifetleriydi. O'nu hakkıyla tanıyınca yerlerinde duramamışlardı. İnsanların böylesine yüce bir ilahı terk edip, batıl, işitmeyen, görmeyen, ona tapanların elinin eseri olan taşlara, ağaçlara ibadetini içlerine sindirememişlerdi. Onlara dair inen ayetlere bakarsan, onları harekete geçiren gerçeğin bu olduğunu göreceksin.

"...Şüphesiz ki onlar, Rablerine iman etmiş bir grup gençti ve biz de onların hidayetlerini arttırmıştık. Ve kıyama kalkıp: "Bizim Rabbimiz göklerin ve yerin Rabbidir! Onu bırakıp da hiçbir (sahte) ilaha dua etmeyiz..." [1]

İkinci bir örnek yine adına sure inen, Allah Rasûlü'nün tüm detaylarıyla bize aktardığı 'Genç ve onun ashabı...' O tek şifa verenin Allah *subhanehu ve teâlâ* olduğunu, O'nun dışında ibadet edilenlerin Rabb olamayacağını anlatınca, kral tarafından tutuklanmıştı. Öldürülmesi için dağ başına çıkarılmış, paramparça olsun diye aşağı atılmak istenmişti. O şöyle diyordu: 'Allah'ım bunlara karşı dilediğin şekilde bana yet (kafi ol)'. O bu güveni Rabb'inin El-Kafi yani 'kullarına yeten' olduğunu bildiğinden hissetmişti. Ve Allah gerçekten zalimlere karşı ona yetmişti. Dağ sallanmış muhafızlar düşüp ölmüştü; gemi alabora olmuş, onu boğmak isteyenler boğulmuştu.

Muaz b. Cebel'e *radıyallahu anh* bakar mısın? Hani şu on sekizinde Müslüman olan ve Allah Rasûlü'nün "Kıyamet günü alimlerin önünde olacaktır" dediği; ona dua öğretirken "Ben seni seviyorum ey Muaz" diyerek gönlünü aldığı genç... O arkadaşlarıyla karşılaştığında "Gel otur bir saat iman edelim" [2] diyordu. İmandan kastını ise İmam Ahmed'in rivayetinden anlıyoruz ki; 'Oturur Allah'ı zikreder, O'nu hamd ve tesbih ederdi.' Rabbini anmayı iman olarak gören bir genç.

Sen 'Gençliğini Rabbine adamış' olanların örneklerine bakarsan Allah'ı *subhanehu ve teâlâ* tanımanın onların üzerindeki eserlerini çok açık bir şekilde göreceksin. Allah'ı tanımış olmanın en büyük etkisi olan sevgi ve korkunun, tüm davranışlarına yansıdığına şahit olacaksın.

Abdullah İbni Ömer'e *radıyallahu anh* bakar mısın? Şöyle dua ediyordu: 'Allah'ım beni meleklerini, Rasûllerini, salih kullarını sevenlerden kıl!'

Abdullah İbni Mesud *radıyallahu anh* ise: 'Şayet Allah'ın benim bir günahımı affettiğini bilsem, insanların beni 'pisliğin oğlu Abdullah' diye çağırmasını umursamam.'

Abdullah İbni Abbas *radıyallahu anh*; 'Korkudan öyle ağlıyordu ki; onu anlatanlar gözlerinin altı torba gibi olmuştu. Ve sonunda gözleri görmez olmuştu.' diyorlardı.

Mus'ab b. Umeyr *radıyallahu anh*: 'O, Allah Rasûlü'ne selam verip yanına girmişti, Allah Rasûlü orada bulunanlara: "Ben Mekke'de Mus'ab gibi zarif, yakışıklı ve rahat içerisinde olan başka bir genç bilmiyorum. Onun bunlardan uzak olmasının tek sebebi Allah ve Rasûl'ünün sevgisidir" ' demişti. Ne mübarek bir şahitlik!

Genç Kardeşim,

Bilmelisin ki Allah'ı sevmek, O'ndan hakkıyla korkmak O'nu tanımanın semeresidir. Tanımadığı bir varlıktan insanın korkması, ona saygı duyması, onu sevmesi ve tercih etmesi nasıl beklenebilir ki? Örneklerimizin gençliğin menfi tüm yönlerinden arınıp, onu Rabblerine adamalarının hikmeti bu saygıydı işte... Daha önce de zikrettik. Sakın onların bunu yaparken zorlanmadığını düşünme. Sakın! Şeytan seni bu konuda kandırmasın. Sana zor gelen her şey, insan olmaları hasebiyle onlara da zordu. Ama kalpleri öyle bir zatın sevgisi ve korkusuyla doluydu ki; tercihlerini hep O'ndan yana kullandılar.

Gençlik dönemi duyguların keskin ve kontrolsüz olduğu bir dönemdir. Önemli olan bu duyguları terbiye etmek ve kontrol altına almak, onları hayra yönlendirmektir. İşte bunun en tesirli yolu Allah'ı *subhanehu ve teâlâ* tanımak, kalbin O'nun isim ve sıfatlarıyla donanması, hayattaki her şey de O'nun isimlerinin tecellisini müşahede etmektir. Çünkü Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* bizde yarattığı her türlü fıtri duygu, çift yönlüdür. Ve kimin kontrolüne girerse onun tabiatına uygun bir hayat yaşanır. İnsi ve cinni şeytanların sana yönelik en büyük hedefleri, fıtri duygularını, gençlik hevesini kontrol altına almaktır. Senin en büyük hedefin de, Allah'ı *subhanehu ve teâlâ* hakkıyla tanıyıp, bu duyguları O'nun isim ve sıfatlarının altında şekillenmesini sağlamak olmalıdır. Bu noktayı biraz daha açalım:

İnat

Fıtri bir duygudur. Allah *subhanehu ve teâlâ* her insanın fıtratına yerleştirmiştir ve bu duygu ile insan mücadele eder, baskılara karşı inadıyla direnir. Bir genç, Rabb'ini ve O'nun kullarını, vaad ettiği güzellikleri tanır ve sürekli kendine hatırlatırsa, nefsine, şeytana ve dünyaya karşı inatçı olur. Nefis, şeytan ve dünya üçlüsü genci, Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* razı olmadığı şeye davet ettiğinde o, Rabb'ini ve vaad ettiklerini hatırlar, inadıyla mücadele eder. Allah'ın fıtratta yerleştirmiş olduğu inat duygusu, kulluğun bir parçası olur. Rabb'inden ve O'nun kullarına vaad ettiklerinden gafil olan biri ise, hayırlı uyarılara karşı inatçı olur. İnsanlar ona Rabbini, O'nun hayrını hatırlattıkça daha fazla inat eder. Kardeşlerinin onun selameti için söylediklerini, o özgürlüğüne müdahale, hayatına karışılması olarak algılar. Ve inat ettikçe şeytanın ve nefsinin esiri olur.

Cesaret ve Atılganlık

Her insanda mevcuttur. En korkak olanımızda dahi günlük işlerini idame ettirecek

kadar vardır. Aksi halde insanın yaşaması mümkün olmazdı. Gençlik bu duygunun zirve olduğu dönemdir. İnsanın gözü pektir. Her işin hakkından geleceğini düşünür. Tek başına da kalsa, hayatını devam ettirebileceğine, buna cesareti olduğuna inanır.

Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* isim ve sıfatlarıyla, O'na kulluk eden bir gencin bu duyguları, onu 'en şerefli insan' konumuna yüceltir. O Allah *subhanehu ve teâlâ* yolunda cihad eden ve ümmetin izzetinin savunucusu yiğitlerden olur. Abdurrahman İbni Avf'ı *radıyallahu anh* çevreleyip Ebu Cehil'i arayan gençler misali, ölüm pahasına Allah Rasûlü'nün yatağına yatan Ali *radıyallahu anh* misali... Herkesin imrendiği bir hayatı, kimsenin rağbet etmeyeceği bir yokluğa terk eden Mus'ab *radıyallahu anh* misali... İşte Rabb'ini tanıyanların cesaret ve atılganlığı bu misalleri meydana getirdi.

Onlar biliyorlardı ki; onların Rabb'i her şeyi, ölüm ve hastalıklarla 'kahrı' altına alan El-Kahhar'dır. Her şeyden daha yüce ve herkesin onun altında olduğu El-Kebiru'l Muteali'dir. O tüm zorbaların korkusu El-Cabbar'dır. Hiçbir kuvvetin O'nun iradesine galebe edemeyeceği El-Aziz olandır. Öyleyse ne kahramanlık, ne atılganlık ne de cesaret O'nun rızası için olmazsa insana fayda vermez. Bir genç insanların hepsini korkutacak cesarete sahip olsa her istediğini cesaretiyle elde etse faydasızdır. O, El-Kahhar olanın kahrı altındadır.

Bu manalardan hâli olan bir kalp ise; kavgacılığa, çeteciliğe, vurmaya-kırmaya özenir. Cesareti ile insanlara zulmeder. Kendinden güçsüz olan insanlara zulüm etmeye başlar. Gece eve geç gelmeyi, sokaklarda sabahlamayı, anne babasına edepsiz davranmayı cesaret sanar. Kendisini uyaran Müslümanlara karşı çıkmayı, insanların kalbini kırmayı cesaret zanneder... Bugün televizyon kanallarında 'mafyavarî dizileri' takip eden ve o rezil hayata özenen gençlerin olması ne ilginçtir! Özenilen insanlar Allah ve Rasûlü'nün düşmanı, özenilen hayatlar sahte[3], özenilen yaşam Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* haram kıldığı ve buğz ettiği bir yaşam... İnna lillahi ve inna ileyhi raciun.

İşte genç kardeşim, Allah'tan *subhanehu ve teâlâ* gafil olan bir gencin cesaret ve atılganlık duygusunun kendini nasıl alçalttığına bakar mısın? Allah *subhanehu ve teâlâ* seni de, bizleri de korusun.

Merak Duygusu

Allah *subhanehu ve teâlâ* her insanın fıtratına merak duygusunu yerleştirmiştir. Bu duyguyla öğreniriz. Merak olmazsa insan hiçbir şey öğrenemezdi.

Rabbini tanıyan bir genç, O'nun her şeyi gören, El-Basir olduğunu, O'nun konuştuklarını duyan es-Semi' olduğunu, insanları yaptıklarından hesaba çekmek için onları gözetleyen Er-Rakıb, hesaba çekecek El-Hasib olduğunu bilir. İşte bu sıfatlar onu hayra yönlendirir. Bu bilgi onun merakını ilme yönlendirir. Henüz yirmisine ulaşmadan ümmete fetva verecek, ictihad edecek gençler böyle yetişir. Onların boşa harcayacakları zamanları yoktur. Çünkü her anın hesabını Rabbler'ine vereceklerini bilirler.

Rabb'ini tanımayanın bu duygusu onun helakı olur. En suflî meseleleri merak eder. Hayatı dedikoduyla geçer. Bu öyle beter bir haldir ki; 'Rabbinin düşmanlarının' hayatlarını dahi

merak eder. Bugün Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* kendisini İslam'la şereflendirdiği bir gencin magazin haberlerine merak duyması başka nasıl açıklanabilir? Rabbine düşman insanların hayatlarını ilgiyle takip etmesini nasıl izah edebiliriz? Kalp, Rabbinin isim ve sıfatlarından hâli olunca, tüm fitri duygular şeytanın kontrolü altına girer. Ve bu tip sonuçların ortaya çıkması normal olur. Veya Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* kendisine bahşettiği zekayı, keskin merak duygusunu grupların ihtilafı, meclislerde ne konuşulduğu, kimin kiminle nasıl tartıştığını gözlemlemeye harcayan bir genci nasıl anlayabiliriz? Arada çok ince bir çizgi vardır. Örneğin foRûm, İslamî sohbet veya chat adı altında şer ve dedikodu batağında vakit öldürmek de; bir kitapla, bir ilim meclisinde bulunarak vaktini ihya etmek de insanın elinde olan şeylerdir. İşte aynı zaman diliminde, aynı enerjiyle yapılabilecek bu iki zıt şeyin belirleyicisi; Allah'ı *subhanehu ve teâlâ* tanımak, O'nun isim ve sıfatlarıyla O'na kulluk etmek ya da O'ndan cahil ve gafil olmaktır.

Utanma Duygusu (Haya)

Yine bunun gibi fitrî bir duygu da utanma duygusudur. İnsanı toplum nezdinde çirkin kabul edilen davranışlardan alıkoyan önemli bir kontrol aracıdır.

Rabb'inin isim ve sıfatlarıyla O'na kulluk eden gençte bu duygu, 'haya'ya evrilir. İmanın bir şubesi olan ve sahibine hayırdan başka birşey getirmeyen mübarek azık 'haya'... Rabb'inin her yerde ilmiyle kuşatıcılığı, haberdar oluşuyla[4] bulunduğunu bilen insan, O'ndan utanır. O'nun beraberliğinde O'na isyan edemez. Ve edep duygusunu geliştirir. O, Rabb'ine karşı kulluk edebiyle muamele etmeye başlar. O'nun kendisiyle olduğu, yaptığı her şeyden haberdar olması onu nefsin ve şeytanın çirkin isteklerinden alıkoyar. Çünkü Rabb'inden haya eder, utanır. Evet Allah'ı *subhanehu ve teâlâ* tanımak, fitri bir duyguyu uhrevi bir azığa dönüştürür.

Bu marifetten yoksun olan ise kendinden utanır, ailesinden, çevresinden utanır. Daha fazla imkana sahip olmadığı için kaderinden utanır. Şer ve masiyet ehlinden utanır. Onlar gibi olmak ister, imkanlar müsade etmeyince onlara karşı eziklik hisseder. En güzelini giyemediği için utanır. Telefonu, arkadaşlarının telefon modelinden düşük olduğu, ev eşyaları falancanınki gibi güzel olmadığı için utanır. Bu utancı, onu olmadığı gibi görünmeye sevk eder. Olmayan malla, olmayan sevgi ve imkanla, hatta olmayan günahla övünmeye başlar. Ve utancı onu Allah *subhanehu ve teâlâ* düşmanı bir yalancı haline getirir. Allah muhafaza.

Allah'a sığınalım, O'ndan yardım isteyelim genç kardeşim. Aynı duygu bir insanı en şerefli mertebeye, bir diğerini en alçak olana götürüyor. Aynı duygudan bu keskin ve derin farkın çıkmasının nedeni nedir? Allah'ı tanımak ve tanımamak. O'na, O'nun isim ve sıfatlarıyla kulluk etmek veya etmemek.

Genç Kardeşim,

Her duygu bir örnek vesilesidir. Bilmelisin ki Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* sende yaratmış olduğu her duygu, seni adına ayetler inen ve tarihin faziletine şahitlik ettiği bir genç mertebesine de ulaştırabilir; her anı pişmanlık ve hüsran olan, kötülük ve şerre örnek gösterilen insanların derekesine de alçaltabilir. Mesele bu duyguların kalpte nasıl

şekillendiği ve nasıl dışa yansıdığıdır. Bil ki Allah *subhanehu ve teâlâ* yerin ve göğün nurudur. O, isim ve sıfatlarıyla bir kalpte yer etti mi, her şey aydınlanır. Her duygu, insana yol gösteren bir nur olur. Her şey insana ve kulluğuna hizmet etmeye başlar. Adeta insanın nefsinde ve kainatta olan her şey, onun daha iyi bir kul olup, gençliğini Allah'a *subhanehu ve teâlâ* adaması için hizmetkar kılınmış gibi olur.

İçinde Allah *subhanehu ve teâlâ* olmayan kalp ise zifiri karanlıktır. Ondaki hayırlar dahi kısa zamanda şerre dönüşür. Allah'ın onda yarattığı en masum duygular dahi onu şeytanın ve nefsinin esiri yapar. Her şey adeta onun günah işlemesi içindir. Konuşması yalan, dedikodu, boş söz, duyduğu gördüğü ne varsa şehvetini kamçılayan, Allah'ın ona haram kıldığı şeylerdir. Hiçbir şeyin olmadığı yerde hayalleri devreye girer. Yalanı, ikiyüzlülüğü, zinayı hayal etmeye başlar. Kalbinde Allah *subhanehu ve teâlâ* olmayan insan böyledir işte. Onun Rabbine isyan etmesi için fazladan birşey olmasına gerek yoktur. İsyan edecek bir alan mutlaka bulur.

Şehvetlere ve şüphelere esir olmuş bir gencin kimseye faydası olmaz. İslam davası için birşey yapmak bir yana, insan olarak kendi nefsine yapabileceği tek bir fayda dahi yoktur.

Şüpheler insanın beynini esir alır. Kafası net olmayanın, İslam davasına takdim edeceği bir hizmeti olamaz. İster itikadi, ister menheci anlamda insanda şüphe olması, onu amele geçmekten alıkoyar. Amel yapsa dahi istenilen verimi elde edemez.

Şehvetler ise insanı helak eder. Kalbin hayatına son verir. İnsanın kendi haline dahi derdi kalmaz. Gece gündüz Rabb'ine isyan eder, ancak kahkahası da eksik olmaz. Ölmüş içinde Allah *subhanehu ve teâlâ* olmadığı için, harap olmuş kalbine dair hiçbir derdi yoktur. Şehvetine icabet ettikçe İslam'ından, insanlığından kaybeder. Öyle ki dünya üzerinde olan her şey onun isteklerini tatmin için vardır. Allah muhafaza.

Allah'a *subhanehu ve teâlâ* adanmamızın önündeki en büyük engel, kalbi esir alan şüpheler ve şehvetlerdir. Bunun en etkili tedavisi Allah'ı *subhanehu ve teâlâ* tanımak ve kalbi O'nun isim ve sıfatlarıyla aydınlatmaktır. O'nun nuru bir yerde hakim oldu mu, ne şehvetin ne de şüphenin karanlığı oraya zarar vermez. Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* nurunun bir parçası olan güneşin, tüm karanlıkları ışığıyla yok ettiği gibi, her bir isim ve sıfat şehvetlerin ve şüphelerin karanlığını ortadan kaldırır. Kolay, Allah'ın kolay kıldığıdır.

Gençliğini Allah'a Adamak İsteyen Kardeşim!

Rabb'ini hakkıyla tanıyıp, O'na kulluk edebilmen için bir kaç tavsiyede bulunacağım. Rabb'im beni de, seni de sözü dinleyip, en güzeline uyanlardan eylesin. Rabb'imiz El-Aliyy olandır. O zatında ve fiillerinde, isim ve sıfatlarında yüce olandır. En büyük O'dur. O'nun misli ve dengi yoktur. Beşerin O'nu aklıyla idrak etmesi mümkün değildir. O'nu tanımanın tek yolu Kitap ve Sünnet'e baş vurmaktır. Allah ve Rasûlü *sallallahu aleyhi ve sellem* bize Allah'ın zatını, isim ve sıfatlar üzerinden anlatmıştır.

"En güzel isimler Allah'ındır. (Öyleyse) bu isimlerle O'na dua edin..." [5]

Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem*: "Şüphesiz Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* 99 ismi vardır. O isimleri ***ihsa*** eden cennete girer" [6] buyurmuştur.

Şüphesiz Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* kullarına bildirdiğinin dışında birçok ismi vardır. Bazı isimleri kimseye bildirmemiş, gayb ilmi olarak muhafaza etmiştir. Ancak cennete ulaşmak ve O'nun *subhanehu ve teâlâ* rızasına nail olmak için bunlardan 99 tanesini bilmek yeterlidir.

Gençliğini O'na *subhanehu ve teâlâ* adamaya talip olanın önce O'nu tanıması kaçınılmazdır. Gerektiği gibi tanımadığımız bir ilaha neyi, ne kadar, hangi zamanda takdim edeceğimizi bilemeyiz. Merakın ve semeresi olan ilmin en şereflisi Allah'ı *subhanehu ve teâlâ* tanımak için olanıdır. O'nu tanıyıp, o isim ve sıfatların gereğince O'na kulluk etmektir gayemiz. Hadiste ifadesini bulan 'ihsa'dan kastedilen de budur. İbnu'l Kayyım El-Cevziyye *rahimehullah* hadiste geçen 'ihsa' etmeyi şöyle açıklıyor:

'Allah'ın isim ve sıfatlarını 'ihsa' etmek üç mertebedir:

1. O'nun lafızlarını ve adetlerini saymaktır (Yani Er-Rahman, Er-Rahim, El-Melik şeklinde tek tek bilmektir).

2. Onların manalarını ve delalet ettikleri anlamları bilmektir (Yani Rahman: Rahmeti geniş olan, her şeyin O'nun merhametiyle var olduğu, kullarından merhametli olanları sevdiği gibi).

3. Ayette olduğu gibi onunla Allah'a subhanehu ve teâlâ dua etmektir. Allah'ın isim ve sıfatları ile O'na dua etmek iki türlüdür:

a. Talep ve istek duası: Buna 'Duau'l mes'ele' denir. Allah'tan *subhanehu ve teâlâ* her ismin gereğini talep etmektir. (Yani, El-Vehhab ismini (karşılıksız veren) zikrederek O'ndan ihtiyaçlarımızı talep etmektir.)

b. İbadet ve övgü duası: Buna 'Duau'l ibade' denir. Her ismin işaret ettiği manayla Allah'a boyun eğmek ve kulluk etmektir. El-Cabbar dediğimizde kendimizi küçük hissetmek, es-Samed dediğimizde muhtaç ve a'ciz olduğumuzu bilerek Allah'a yönelmek, er-Rezzak dediğimizde rızkı sadece Allah'tan *subhanehu ve teâlâ* beklemektir.'

Bunun en etkili yolu 'Kur'an-ı Kerim' üzerinde çalışma yapmandır. Okuduğun her ayette Rabb'inin isim ve sıfatlarına ve hangi bağlamda kullanıldığına dikkat etmendir. Elde ettiğin sonuçla Rabb'ine el açman, O'ndan istemen, kainatta o ismin tecellilerini müşahede etmen ve elinden geldiği kadar o isimle Rabb'ine kulluk etmendir. O zaman hadiste geçen 'ihsa' etmeyi hakkıyla yerine getireceksin. Ve göreceksin ki; gençlikle olumsuzlaşan ve seni şerre çeken her duygu Rahmanî birer kuvvete dönüşecek, seni hayra sevk edecektir. Allah'ın kitabından ilk açtığım yeri örnek vereceğim:

"Hamd, gökleri ve yeri yaratan, melekleri ikişer, üçer, dörder kanatlı elçiler kılan Allah'adır. O, yaratmada dilediğini arttırır. Şüphesiz ki Allah, her şeye kadîrdir." [7]

Bu ayet Rabb'imizin El-Kadir ismini öğretiyor. Her şeye gücü yeten...

Bu İsimle Allah'a Kulluk

Öncelikle bu ismin kapsamını ve manasını, ayetin bütününe bakarak anlamalısın. Demek ki Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* yarattıkları ve bu yarattıklarının farklılığı O'nun kudret sıfatındandır. Şimdi bu ismi müşahede etmeye başlayabiliriz. Kendimizden başlamak üzere çevremizde gördüğümüz her canlıya bu ayet nazarıyla bakalım. Tüm gün boyunca, karşımıza çıkan her canlıya 'Bu benim Rabbimin kudretidir' diyelim... Sonra her dua zamanı bu ismin gereğini Allah'tan *subhanehu ve teâlâ* isteyelim. Bizim için zor olan, belki imkansız olan, bizi aciz bırakan ve gücümüzün yetmediği şeyleri Rabbimizin bu ismine

havale edelim. Örneğin gençliğimizin olumuz yönlerinden olup, her seferinde bize galebe çalan, hırçınlık, sinir, şehvet, unutma, sebat edememe hasletlerimiz için;

'Ey Kadir olan, her şeye gücü yeten, hiçbir şeyin kendine zor olmadığı, hiçbir şeyin kendini aciz bırakamadığı Rabbim; şu, şu konularda a'cizim, istemesem de düşüyoRûm, kudretinle bana yardım et. Zor banadır, sana zor yoktur. Bu ismin ve güzel sıfatın bende hoşnut olmadığın özelliklere tecelli etsin, senin razı olduğun salih gençlerden, senin ibadetinde neşet eden, arşının gölgesine layık olanlardan olayım' diyerek Rabbimize, El-Kadir ismiyle yalvaralım.

Ve gün boyu bu manayı zihnimizde canlı tutup, bu isme göre kulluk etmeye çalışalım. Güçlü bir Rabb'in kulları olarak, hiçbir şeyden korkmayalım. Dünya O'na kulluk edenlerle birlikte küçülsün gözümüzde. El-Kadir olan Rabb'imizin dilerse hepsini bir saniyede helak etmeye muktedir olduğu güveniyle adımlarımızı atalım. Günahlar ve masiyetler bizi kuşattığında, O'nun kudretini nefsimize hatırlatıp, O'na sığınalım.

Her gün bir isim ve sıfat yeterlidir. Denemek, başlamak bize hiçbir şey kaybettirmez. Bilakis ölmüş kalplerin hayat bulduğuna, tüm kainatın bize O'nu hatırlattığına şahit olacağız. Her şey ama her şey bizim gençliğimizi O'na adamamız için yardımcı olacak göreceksin!

Genç Kardeşim,

Nefisini bu hayırdan mahrum bırakma. Hiçbir meşguliyet, senin Rabbin'i tanımandan daha önemli olamaz. Her şeyi bu mübarek çalışma için ertele. Bir defa O'nu tanımanın lezzetine vardın mı, kalp asıl hayatı olan 'Rahman'ın sıfatlarıyla ihya olup, En-Nur olanın nuruyla aydınlandı mı' hiçbir şehvet bu lezzeti arttırmana engel olamayacak.

Şayet bunu yapamazsan -ki muhakkak yapmalısın- bu konuda yazılmış kitaplara başvurmalısın. Allah'a hamd olsun, O'nun isim ve sıfatlarını tanıtan onlarca kitap mevcuttur. Allah kendi için yapılanlara kat kat karşılık verendir. Sen Rabbini tanımak için her adım atışında O'nun sana rahmeti, lütfu ve keremiyle geldiğini göreceksin.

Evet Kardeşim,

Böylece birinci maddeyi tüm acziyetimle bitirdim. Ben seni Allah *subhanehu ve teâlâ* için seven, ümmetin her ferdi gibi ümmetin ihyasını senin ihyanda gören bir kardeşin olarak üstüme düşeni yaptım. Şimdi sıra sende... Gençliğin tüm olumsuz yönlerini terbiye etmek, tarihte yaşamış ve örnek olmuş gençlerin birer hikaye değil, her devirde yaşanabileceğini göstermek için, Rabb'inin yardımıyla O'nu tanımaya ve kulluk etmeye başla.

Şu karanlık çağda, kandil gibi yanmak istiyorsan, haydi! Durma!

. 18/Kehf, 13-14

. Buhari, İman kitabı, Giriş.

. Senaryo ürünü

. El-Alim, El-Muhsi, El-Habir.

. 7/A'râf, 180

. Buhari, Müslim

. 35/Fâtır, 1

SEVGİ ve SEMERESİ

Allah'a adanmak, bir canla, iki hayatı birden ihya etmektir. Hangi güzelliğe kolay ulaşılmış ki, adanmışlık kolay olsun... Hangi hazine orta yere konup umuma arz edilmiş ki, adanmışlık herkesin kârı olsun.

Allah'a *subhanehu ve teâlâ* hamd, Rasûlü'ne salat ve selam olsun.

Gençlik çağından ve bu dönemin Alemlerin Rabb'ine adanmasından bahsetmeye devam ediyoruz. İnsan hayatının üç dönemi vardır. Bu dönemlerin ilki olan çocukluk döneminde insan, Allah katında mes'ul değildir. Yaşlılık dönemi ise zorunluluklarla doludur. Yaşlılık, iradeyle seçilmiş bir yaşam değil de, gençlikte tercih edilmiş yaşam tarzının devamı niteliğindedir. İnsanı eşref-i mahluk yapan da, esfeli safiline düşüren de gençlik dönemidir. Gençlikte insanlar üçüncüsü olmayan iki hayatla karşı karşıyadır. Ya gençliği Allah'a adayacaktır veya şeytana. Ya Rabb'ine kul olacaktır ya da dinara, dirheme, kadifeye... Çünkü rahmanî ve şeytani tercihler, insanın mes'ul olmadığı çocukluk dönemi ya da zorunlulukların tercihleri belirlediği yaşlılıkta değil, gençlikte anlamlıdır.

Bundan olsa gerek küfür, gençleri ifsad ediyor. Küfür patentli ürünler, sapık ve küfrî ideolojiler, ahlakî tercihler, tüketim, eğlence vs. hep gençleri zehirlemeye yöneliktir.

Allah *subhanehu ve teâlâ* bir kavim için hayır diledi mi, onların gençlerine hidayet eder. Çünkü hakkın ikamesi güce muhtaçtır. Gençler hakkın ikamesi için gerekli olan güç ve cesaret potansiyelidir. İslam tarihi, adanmışlık tarihidir. Kadını, çocuğu, genci ve yaşlısıyla Allah'a cennet karşılığında satılmış tablolarla süslüdür sicil kaydımız.

Bugün, gençliğini Rabb'ine adamaya talip bir nesil var, Allah'a hamd olsun. Önceki bölümde belirttiğimiz gibi: 'Gençliğini Allah'a adamış ve Allah'ın adaklarını kabul ettiği' genç sahabeler vardır. Onlar bu özelliklerle süslenince, netice aldılar. Adlarına ayetler indi ve Allah onlardan razı olduğunu beyan etti. Bugünün gençlerine düşen, geçmişteki emsallerini tanıyıp onları taklit etmek, onların süslendiği özelliklerle süslenmektir.

Onların en belirgin vasfı Rabb'lerini tanıyor olmalarıydı. Rabb'lerine, O'nun isim ve sıfatlarıyla kulluk ettiler. Herşey onlara hizmetkar oldu. Fıtratlarında yaratılmış duygular, Allah'ın şer'i ayetleri ve kainat kitabıyla terbiye edildi. Hissettikleri herşey kulluk yolunda onları bir adım ileri taşıdı. Burada onların ikinci özelliklerini ele alacağız.

2. Allah Rasûlü'ne Olan Sevgileri ve Bağlılıkları

Sahabe gençleri, Allah Rasûlü'nü *sallallahu aleyhi ve sellem* yürekten sevmişti. Bu sevginin menba'ı Allah sevgisiydi. Onlar Rabb'lerini tanıdıkça, O'nun isim ve sıfatlarını müşahede ettikçe, sevdiler. Karşılarında Allah'ın isim ve sıfatını itikadında, ahlak ve yaşantısında en güzel temsil eden insanı buldular. O Allah Rasûlü'ydü. O *sallallahu aleyhi ve sellem* adeta Allah'ın kitabıydı. 'İşte kul' denilecek tüm sıfatlar, onda mevcuttu ve onlara Rabb'lerini en güzel şekilde tanıtıyordu... Onunla olmak, onun sohbetiyle müşerref olmak demek, Allah'ı daha iyi tanımak, O'na *subhanehu ve teâlâ* yakınlaşmak demekti. Nasıl sevmeyeceklerdi onu? İnsana Rabb'ini tanıtan bir kişi sevilmez miydi?

Onu seviyorlardı, çünkü onunla *sallallahu aleyhi ve sellem* anlam bulmuştu hayatları. Sokak

aralarında, içki, zina ve eğlence meclislerinde kof kahramanlık gösterilerinde heba olan bir gençlik vardı çevrelerinde. Kimsenin değer vermediği ve günümüzde olduğu gibi sorun kelimesiyle anılan gençler.

Oysa Allah Rasûlü onlara değer veriyordu. Onları en mühim görevlerde istihdam ediyor, onları kitap ve hikmetle ihya ediyordu. Emsalleri sokakları arşınlarken; onlar Allah yolunda at koşturuyordu. Emsalleri 'kimse beni anlamıyor, herşey beni bunaltıyor, herşey beni sıkıyor' diyerek hezeyan bataklığında yüzerken; onlar Allah Rasûlü ile beraber 'Allah'a kulluk ve tağutlardan ictinab' etmek gibi ulvi bir hedef için yaşıyordu. Emsalleri ecdadlarının olmayan kahramanlık hikayeleri ve hurafelerle mutlu oluyorken; onlar İbrahim'i, Musa'yı, İsa'yı ve kendileri gibi adına Kur'an inen gençleri öğreniyordu. Emsalleri; falancanın kızı, iki çocuk, iyi bir deve şeklinde sıralarken hedeflerini; onlar tüm yeryüzünde İslam'ın hakim olacağı noktayı hedefliyordu. Nasıl sevmesinler Allah Rasûlü'nü? Emsalleri şer, zillet ve cahiliye içinde heba olurken; onlar hayır, izzet ve İslam'la abad oluyorlardı Allah Rasûlü'nün yanında.

Onların Allah Rasûlü'ne *sallallahu aleyhi ve sellem* olan sevgileri 'lidere bağlılık' veya 'grup taasubu' menşe'li bir sevgi değildi. Böyle bir sevgi insanı ancak zelil kılar, kendi gibi kul olana kul yapar. Onların sevgisi rahmanî bir sevgiydi. Allah'ı sevdikleri için Rasûlü'nü sevmişlerdi. Onlar bu sevgiyi Allah Rasûlü'nden sonra aynı misyonu yüklenenlere karşı da devam ettirdiler. Onları Rabbleri'ne yaklaştıran, hayırla aralarında vesile olan anlamsız bir hayattan kurtarıp, İslam gibi ulvi bir davaya adanmayı sağlayan herkesi aynı şekilde sevip, bağlı kaldırlar.

Örneklerimize bir göz atalım; sahabenin en gençlerinden olan Enes *radıyallahu anh* ile başlayalım.

"Adamın biri Allah Rasûlü'ne: 'Kıyamet ne zaman?' diye sordu. Rasûlullah: 'Sen onun için ne hazırladın?' diye cevap verdi. Adam: 'Hiçbir şey, ancak ben Allah'ı ve Rasûlü'nü seviyorum' dedi. Rasûlullah: 'Sen sevdiklerinle berabersin.' dedi. 'Sen sevdiklerinle berabersin' sözüne sevindiğimiz kadar hiçbir şeye sevinmemiştik. Enes: 'Ben Rasûlullah'ı, Ebu Bekir ve Ömer'i seviyoRûm, onlara olan sevgimden dolayı, onlarla beraber olmayı umuyorum.' " [1]

Bu rivayet üzerinde düşünmeliyiz genç kardeşim. Bunu rivayet eden Enes *radıyallahu anh* henüz çocuk yaşta Allah Rasûlü'nün *sallallahu aleyhi ve sellem* hizmetine verilmişti. Emsalleri sokaklarda oyun oynayıp, 'çocukluğunu yaşama', 'gençliğin keyfini çıkarma' aldatmacasıyla meşgulken, o Rasûlullah'a hizmet ediyordu. Onun suyunu taşıyor, ayakkabılarını koyuyor, ihtiyaç için çıktığında temizlik malzemesi elinde onun peşinde dolanıyordu. Ki o ne şerefli bir hizmet, ne şerefli bir takipti! O Allah Rasûlü'nü, Ebu Bekir'i ve Ömer'i seviyordu. Ve Rasûl'ü sevmenin, onunla beraber olmaya vesile olduğunu duyunca 'hiç sevinmediği kadar sevinmişti'. Ebu Bekir ve Ömer'i de *radıyallahu anhum* seviyordu. Çünkü Allah Rasûlü'nden kimi, neden sevmesi gerektiğini öğrenmişti. Allah için... O'nu hatırlatıp, O'nun dinine hizmet eden ve O'na kulluk etme yollarını açan herkesi... Ebu Bekir ve Ömer *radıyallahu anhum* Peygamber değillerdi ama onlar da aynı görevi görüyordu. Allah Rasûlü'nün *sallallahu aleyhi ve sellem* gölgesi gibiydiler, mallarıyla, canlarıyla onun etrafında etten duvar gibi duruyorlardı. Onlar konuşmuyordu. Zaten Allah Rasûlü'nün *sallallahu aleyhi ve sellem* olduğu bir ortamda nasıl konuşacaklardı. Ama duruşları ve yaşantılarıyla olması gerekeni insanlara

hatırlatıyorlardı. İşte sahabe Allah Rasûlü'nü sevdiği gibi hayatında da, vefatından sonra da Ebu Bekir ve Ömer'i *radıyallahu anhum* hep sevmişlerdi.

Talha bin Bera *radıyallahu anh* Medine'de yaşayan gençlerdendi. Allah Rasûlü'yle *sallallahu aleyhi ve sellem* yolda karşılaşmış ve onun ayaklarını öpmüştü.

"Ey Allah Rasûlü bana istediğini emret, sana isyan etmem' demişti. Yaşı küçük olunca Rasûlullah şaşırdı, denemek için: 'Git babanı öldür' buyurdu. Hemen yola koyuldu. Allah Rasûlü: 'Dön, ben akrabalık bağını koparmak için gelmedim.' " [2] dedi.

Daha önce Muaz bin Cebel'i *radıyallahu anh* yazmıştık. Onsekizli yaşlarda İslam'la tanışan ve Rasûlullah'ın *sallallahu aleyhi ve sellem* en önemli görevlerde istihdam ettiği genç... Öyle ki onu Ehli Kitab'ın yoğunlukta olduğu Yemen'e muallim ve davetçi olarak yollamıştı.[3]

Allah Rasûlü *sallallahu aleyhi ve sellem*: "Kur'an'ı dört kişiden öğreniniz" buyurdu. Bunlardan biri de en gençlerinden biri olan Muaz'dı. [4]

Muaz'ı Muaz yapan, Allah Rasûlü'ne olan sevgisiydi. Bu öyle bir sevgiydi ki Allah tarafından kabul edilmiş, Allah ve Rasûlü'nün sevgisi olarak ona geri dönmüştü. Zaten sevginin en büyük mükafatı da buydu. İnsanın sevgisinin kabulü ve Allah ve Rasûlü'nün insanı sevmesi...

Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* Muaz'ın *radıyallahu anh* elinden tuttu ve "Vallahi ben seni seviyorum ey Muaz! Her namazdan sonra şu sözleri söylemeyi bırakma: 'Allah'ım seni zikretmem, şükretmem ve en güzel şekilde ibadet etmem için bana yardım et.' " [5]

Henüz yirmili yaşında bir genç... Allah Rasûlü elinden tutuyor ve "Ben seni seviyorum" diyor, bu ne büyük şeref.

Bir diğer genç Ali *radıyallahu anh* idi. O en tehlikeli günlerde Allah Rasûlü'nün yanında bulunmuştu. Canını Allah Rasûlü'nün *sallallahu aleyhi ve sellem* uğruna feda etmeyi göze almış ve sonunda ölüm ihtimali de olsa, suikast yatağına yatmıştı.

Onu tanımayan, ismini duyduğunda yüreğinde sevgi ve saygı oluşmayan bir Müslüman var mı? Allah Rasûlü henüz yirmili yaşlarda olan bu gence: "Seni ancak mümin sever ve sana ancak münafıklar buğz eder" [6] demiştir.

Allah Rasûlü onu Medine'ye vali olarak bırakıp savaşa çıkıyordu.

"Ali: 'Ey Allah Rasûlü beni kadın ve çocuklarla mı bırakıyorsun' dedi. Allah Rasûlü: 'Sen Musa'nın yanında Harun *aleyhisselam* neyse, benim yanımda o mertebede olmak istemez misin? Ancak benden sonra nebi olmayacaktır.' buyurdu." [7]

Bu nasıl bir şereftir! Tebuk gibi, Kur'an'ın zorluğunu ve meşakkatini tescil ettiği bir sefere bu ne iştiyak! Ve bu ne şerefli bir övgü! Musa *aleyhisselam* için Harun *aleyhisselam* neyse, Allah Rasûlü için de Ali *radıyallahu anh* odur. Tek fark Ali'nin *radıyallahu anh* nebi olmayışıdır. Ali'yi genç yaşında Ali yapan ne acaba?

Sehl b. Sa'd *radıyallahu anh* anlatıyor: "Allah Rasûlü Hayber gününde şöyle dedi: 'Bu sancağı yarın bir kişiye vereceğim. Allah onun elleriyle fetih nasip edecek. O, Allah'ı ve Rasûlü sever, Allah ve Rasûlü de onu sever.' İnsanlar gece boyunca bu meseleyi konuştu. Sabah olunca Allah Rasûlü'ne gittiler. Her biri o kişi olmayı umuyordu. Allah Rasûlü: 'Ali b. Ebi Talib nerede?' diye sordu." [8]

O şahıs Ali *radıyallahu anh* idi, sahabenin gençlerinden Ali... Bu rivayet bize Ali'nin *radıyallahu anh* güzelliklerinin ve adanmışlığının sırrını da veriyor, Allah ve Rasûlü'nü sevmek...

Tarihe ismini yazdıran, zannediyorum sahabe ve fedakarlık denilince ilk akla

gelenlerden biri de Mus'ab b. Umeyr'dir *radıyallahu anh*. Çocuk denecek yaşta İslam olmuş ve Allah yolunda her türlü eziyete katlanmıştı. Mekke'nin en yakışıklı ve refah içinde yaşayan genci, tüm imkanlardan mahrum kalmış, bununla beraber işkencenin her türlüsünü tatmıştı. Bugün onun yaşıtları bir semtten bir semte tek başına gitmeye cesaret edemezken, o Habeşistan'a hicret etmişti. İslam tarihinin en şerefli görevlerinden olan 'Medine elçisi' olarak yola koyulmuş, Allah Rasûlü'nün *sallallahu aleyhi ve sellem* hicretinden önce Medine'yi İslam'a hazırlamıştı. Evet, bir genç ve İslam devletinin temellerini atma görevi... Peki Mus'ab'ı bu kadar fedakarlık yapmaya, dünyadan ve imkanlardan yüz çevirmeye iten neydi? Aslında geçen bölümde satır aralarında bu noktaya işaret etmiştik. Yineleyelim. O, Allah Rasûlü'ne selam verip onun yanına girmişti. Allah Rasûlü orada bulunanlara:

"Ben Mekke'de Mus'ab gibi zarif, yakışıklı ve rahat içeresinde olan başka bir genç bilmiyorum. Onun bunlardan uzak olmasının tek sebebi Allah ve Rasûlü'nün sevgisidir" buyurdu. O şahitlik, Mus'ab'ı, Mus'ab yapan sırrı da veriyordu.

O gençlerden biri de Usame bin Zeyd'di *radıyallahu anh*. Henüz on sekiz yaşındayken Bedir ashabına, Rıdvan biatine katılmışlara, Ebu Bekir ve Ömer'e *radıyallahu anhum* komutan tayin edilmişti. Kalbinde hastalık bulunanlar bu durumdan hoşnut olmamıştı. Allah Rasûlü *sallallahu aleyhi ve sellem* bu duruma kızmış ve:

> "Siz onu eleştirdiğiniz gibi babasının (Zeyd b. Harise) emirliğini de eleştirmiştiniz. Allah'a yemin olsun ki, o emirliğe uygun biriydi ve o insanların içinden bana en sevimli olanlardandı, bu da (Usame b. Zeyd) bana insanlardan en sevimli olanlardandır." [9]

Sevgide ikinci mertebeye, 'kabul' nimetine erişmiş bir genç. Onun Allah Rasûlü'ne olan sevgisi kabul görmüş ve o, Allah Rasûlü'nün *sallallahu aleyhi ve sellem* en sevdiği insanlardan olmuştur.

İbni Ömer *radıyallahu anh* şöyle anlatıyor: 'Babam Ömer bana birşey vereceği zaman, ondan Usame bin Zeyd'e daha fazlasını verirdi. Bu hususta babamla konuştum. Bana; 'Allah Rasûlü onu senden, babasını da babandan daha çok seviyordu' dedi.'

Gençliğini Allah'a Adamaya Talip Kardeşim,

İşte örnekler... Fazla söze ne hacet. Onların Allah Rasûlü'ne *sallallahu aleyhi ve sellem* olan sevgisi bu örneklerle sınırlı değildir. Onların Rasûle olan sevgisini en azılı düşmanları dahi hayranlıkla ikrar etmiş 'Ben Muhammed'in ashabının onu sevdiği kadar kimsenin, kimseyi sevdiğini görmedim' demiştir.[10]

Sahabenin hiç tereddüt etmeden, onun için ölecek kadar onu sevdiğini de düşmanları ikrar etmişti. Urve b. Mes'ud onların Allah Rasûlü'ne olan bağlılık ve sevgilerinden, onun huzurunda edeple duruşlarından etkilenmiş ve bunu aktararak kavminin kalbine korku salmıştı.

Savaşta babası, kocası ve oğlu ölmüş olan bir kadını düşün! Beklenen feryat, figan, vaveyladan eser yok. Ona ölüm haberini zikredenlere: 'Bana Allah Rasûlü'nü gösterin, onun iyi olduğunu göreyim' diyordu. Rasûlullah'ı *sallallahu aleyhi ve sellem* görünce 'Sen iyi olduktan sonra her musibet kolaydır' diyordu.[11] Kalbindeki sevgi, dilinden kelime kelime akan şu kadın... Acaba tarih böyle bir sevgi gördü mü? Bu söz kandil olup semaya asılsa, güneş doğmaktan hicap eder. Örnek çoktur. Ben gençlerden örnekleri vermek istedim, yoksa ashabın Allah Rasûlü'ne

olan sevgi rivayetleri anlatmakla bitmez. Onları, ancak onlar gibi seven insanlar anlayabilir.

Genç Kardeşim,

Sevgi böyle birşeydir işte. O dilin telaffuz ettiği beş harflik bir kelimeden çok daha ötedir. O ağızla ispatı mümkün olmayan bir haldir. Kalplerde yer edinen ve sahibini sevgili yönünde harekete geçiren bir etkendir. Sahabeler gibi, bize örnek gençler gibi... Onları Allah Rasûlü'nün etrafında etten duvar kılan, onun bir sözüyle geçmişi silip, geleceği yok sayarak beldelerini terk ettiren bu sevgidir işte. Gençliğin hırçınlığı, hızlılık ve menfi yönlerini terbiye eden, hatta o menfi yönleri Allah'a ve Rasûlü'ne amade ederek onları tarih yapan sevgileriydi. Bu da diğer tüm özellikler gibi sadece onlara has olmayıp, herkes için geçerlidir. Onlar bu mertebelere Allah Rasûlü'nü *sallallahu aleyhi ve sellem* gördükleri için değil, sevdikleri için ulaştılar. Allah Rasûlü'nü *sallallahu aleyhi ve sellem* görüp onun arkasında beş vakit namaz kılıp, onunla cihada çıkmış olmasına rağmen helak olan nice genç münafık vardı. Çünkü kalpleri bu sevgiden yoksundu. Kalp sevgiden yoksun oldu mu, sevgiliyi görmüş olmanın faydası yoktur. Dün, bugün ve yarın Allah Rasûlü'nü *sallallahu aleyhi ve sellem* seven her genç, Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* fazlına mazhar olacaktır. Onların ulaştığı mertebelere ulaşacaktır. Yeter ki sevgisinde samimi olsun. Sevgi, dilin iddiası olmaktan öteye geçebilsin. İslam her sevgi iddiasını kabul etmez. Sevgi iddia edenleri şu ayetlerle imtihan etmiştir:

"De ki: 'Eğer Allah'ı seviyorsanız bana tabi olun ki Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın.' " [12]

Hasan-ı Basri ve seleften bazı imamlar: 'Bir kavim Allah'ı sevdiklerini iddia ettiler, Allah da onları bu ayetle imtihan etti' [13] dediler.

Sevginin ispatı ittibadır. Seviyorum demekle sevgi ispat edilmez. Sevgi, insanın hevasına ve nefsinin isteklerine değil, sevgiliye tabi olmaktır.

Genç Kardeşim,

Sakın sevgiyi küçümseme. Nice insanın yorulmayla ulaşamadığı mertebelere, sevgi ehli samimi ve ispatlanmış sevgileriyle ulaştılar. Dünya cenneti olan iman lezzetine bakmaz mısın? Ne acıdır ki iman edenlerin çoğu, imanlarının gereğini yaşamak için çalışır, yorulur ancak imanından lezzet almaz. Oysa imanla lezzet almak ne büyük nimettir. Can bedenden ayrılmadığı müddetçe o lezzet eskimez. Çünkü o lezzetin sebebi olan iman mevcuttur. Bu lezzeti sağlayan unsur sevgidir. Enes *radıyallahu anh* Rasûlullah'tan *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle rivayet etti:

"Üç şey vardır ki kimde bulunursa imanın tadını alır. Allah ve Rasûl'ünü herşeyden çok sevmesi, sevdiği kişiyi ancak Allah için sevmesi, imandan sonra küfre girmeyi ateşe girmek gibi kerih görmesi." [14]

İmanın lezzetini almak, sevgiye mebnidir. İnsan sevdikçe imanından tad alır, tad aldıkça sevgisi artar. Fedakarlık, itaat, adanmışlık sürekli artan ve sahibine huzur veren bu sevginin eseridir. Dünya ehli, ashabın fedakarlığına neden çok şaşırıyordu? Bir insanın ölümü arzulaması, tek bir sözle malını, yurdunu bilinmeze doğru terk etmesini anlayamıyorlardı. Neden bir insan kurulu düzenini, yurdunu ve aşiretini hiç bilmediği bir yer için terk eder ki? Olsa olsa bunlar büyülenmiş olmalıydılar. İnsan canını bir

başkasına siper yapar mıydı? 'Ona gelen oklar bana gelsin' diye kollarını açarak oklara hedef olur muydu? Ancak bir kahin onları cinlerle etkisi altına almış olmalıydı... Hayır! Ka'be'nin Rabb'ine yemin olsun ki bu sevgiden başka birşey değildi. Bir kadına sevgiyle bağlananlar dahi 'aşk' diye akıl almaz işler yaparken, o gençlerin Allah Rasûlü için yaptıklarını çok görmemeli. 'Seviyorum' diye ölenler, öldürülenler, kendine ve çevresine sıkıntı veren, müzmin hastalıklara yakalananlar... Gazete sayfaları, haber bültenleri bu garabetlerle dolu. Batıl olan ve sahibine dünyada ve ahirette hüsran olacak şeytanî sevgi, insanlara bunları yaptırıyorsa, rahmanî olan ve insana huzur veren sevgi neler yaptırmaz ki?

Genç Kardeşim,

Adanmışlık önce kalpte başlar. Onu başlatan, devam ettiren, engelleyicilere karşı sabit kılan da kalp amelleridir. Bunun başında da sevgi gelir. Hayra ilk adımı atmak çok zordur. Sen 'bu gençlik boşa gitmemeli, ben de Mus'ablar, Usameler, İbni Abbaslar radıyallahu anhum gibi Allah'a adak olmalıyım' diye niyetlendiğinde, şeytan ve nefis seni her yandan kuşatır, kah işin zorluğunu, kah senin alışkanlıklarını, kah eski günahlarını hatırlatır, 'sen onlar gibi olamazsın' der. Allah'ın rahmet ettikleri müstesna çok kişi bu aşamada takılır.

Bu noktayı atlatanları yeni sıkıntılar bekler. Bu sefer de 'Bu kadar yeter' vesvesesi tüm kalbi kuşatır. İnsana şerrin çoğu az görünür; fakat hayrın azı ile yetinmeye yatkındır. Dağlar kadar günahı 'Allah'ın rahmeti geniş' diyerek önemsemez de, iki günlük amelini 'Allah'ın eksikliklerden münezzeh ve herşeyin en güzeline layık olduğunu' unutarak büyütür de büyütür. Bu aşamada 'bu kadarı bana yeter' hilesini, Rabb'inin lütfuyla aşanları yeni engeller bekler. Şeytan dünyayı, rahatı, lezzetleri süsledikçe süsler. Normal zamanda insanın aklına dahi gelmeyecek şehvetler ve heva, insanı meşgul eder. Gözün gördüğü, kulağın duyduğu herşeyi insanı alıkoymak için kullanır şeytan ve nefis. Başlaması zor, devamı zor, sebat etmek zor...

Allah'a adanmak, bir hayatla iki hayatı birden ihya etmektir. Hangi güzelliğe kolay ulaşılmış ki, adanmışlık kolay olsun. Hangi hazine orta yere konup umuma arz edilmiş ki, adanmışlık herkesin kârı olsun. Bu zorlukları aşacak yegane azık, Allah ve Rasûlü'nün sevgisidir. Sevgi tercihtir, sevilenin rızasını, onun hoşnutluğunu kendi rahatına tercihtir. Şeytan ve nefsin vesveselerine karşı Rabb'ini ve rızasını tercih etmek istiyorsan -ki istediğin için şu an bu kitapla meşgulsün- önce sevgiyi elde etmelisin. Daha önce de belirtmiştim. Sakın, o gençlerin hiçbiri sıkıntı duymadan gençliklerini Rabler'ine adadıklarını düşünme. Öyle olsa adanmışlık nefes almak, yemek yemek gibi sıradan ve herkesin ortak olduğu birşey olurdu. Bilakis onlar da zorlandılar, sıkıldılar, yapamayacağız endişesine kapılıp beceremediklerini düşündüler. Ancak sevgileriyle yola devam ettiler. Kimisi o kadar sevdi ki ne yaparsa yapsın hakkını veremediğini düşünüyordu. Enes'e *radıyallahu anh* bakar mısın? Tarih böyle bir genç gördü mü? O ne çocukluk ne de gençlik gördü. Allah Rasûlü'nün *sallallahu aleyhi ve sellem* yanında, onun hizmetindeydi. Ama şunu diyordu: 'Ben Rasûlullah'ı, Ebu Bekir ve Ömer'i seviyorum. Onlara sevgimden, onlarla olmayı umuyorum.'

Genç Kardeşim,

Sevgi, senin elindedir. Sen, sevmek istediğin şeyi seversin. Zihin ne ile meşgulse kalp onu sever... Ve kalp muhakkak bir sevgi ile hayat bulur. Çünkü sevgi hareketin esasıdır. İster hak, ister batıl olsun hareket ve yaşamın devamı için sevgi şarttır. İnsan neyi sevmek istiyorsa onu sever. Ancak şu bir gerçektir ki, temiz olan sevgiyle, kirlenmiş ve pis sevgi aynı kalpte toplanmaz. Allah sevgisi esastır. O'na bağlı ve en direk sevgi Rasûl'ün *sallallahu aleyhi ve sellem* sevgisidir. Sonraki sevgiler bu iki sevgiye tabidir. Kaynağı bu olmayan her sevgi kirlenmiştir. Sahibine yük ve utançtır. Zahiri ameller sevgiye tabidir, onun için zahiri amellerle meşgul olmak yerine onun aslı olan sevgiye yönelmen gerekir. Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* sevgisi, O'nu tanımaya bağlıdır. Buna geçen bölümde değinmiştik. Allah sevgisi ve korkusu O'nu isim ve sıfatlarıyla tanıma ve o şekilde kulluk etmenin semeresidir. Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* sevgisi de böyledir. Onu sevmek isteyen önce Rabb'ini tanımalı ve O'na, O'nun isim ve sıfatlarıyla kulluk etmelidir. Rabb'ini tanıyan, O'na en iyi kulluk edenin, isim ve sıfatların yaşantısında açığa çıkan en mükemmel şahsiyetin Allah Rasûlü *sallallahu aleyhi ve sellem* olduğunu görecektir. Bu da, ona olan sevgisini arttıracaktır.

Rasûlullah'ı *sallallahu aleyhi ve sellem* gündem etmeliyiz. Meclislerimizde, evlerimizde, arkadaş sohbetlerinde o olmalı. İnsanlar gereksiz sohbetlerle bizleri meşgul ederken, hem onu sevmek hem de meclislerin kıyamet günü pişmanlık olmaması için onun anlatılmasını talep etmeliyiz. Zihin ne ile meşgulse kalp onu sever. Biz kendimizi Allah Rasûlü'nün sevgisiyle meşgul etmezsek, şeytan bizi en denî ve suflî sevgilerle meşgul etmeyi başaracaktır. Kalp sevgisiz yaşayamaz. Ya hayır ya da şer... Allah Rasûlü'nü *sallallahu aleyhi ve sellem* düşünmeliyiz, onun siretinden bildiğimiz sahneleri canlandırmalı, orada olmayı hayal etmeliyiz. Bu sevgiyi arttıran en güçlü etkenlerdendir. Allah Rasûlü böyle bir zümrenin varlığından haber vermiştir, biz neden onlardan olmayalım? Ebu Hureyre *radıyallahu anh* rivayet ediyor:

"Ümmetimden beni en çok sevenler, benden sonra gelecek olanlardır. Onlardan biri beni görmek için tüm malını ve ehlini feda etmeyi göze alır." [15]

Sahabe onu, onunla beraberliği o kadar düşünüyordu ki, evlerine gittiklerinde dahi ondan ayrılmanın hüznünü hissediyorlardı. Bu konuda öyle hassas sahabeler vardı ki, işin ahiret boyutunu düşünmeye başlamışlardı.

Said bin Cubeyr *radıyallahu anh* şöyle rivayet etti:

"Ensardan bir adam Allah Rasûlü'ne geldi, mahzun görünüyordu. Allah Rasûlü: 'Ey falanca neyin var, seni üzgün görüyorum.' Adam: 'Birşey vardı düşündüğüm, ondandır'. Allah Rasûlü: 'Nedir o?' dedi. 'Ey Allah'ın Rasûlü biz seninle beraber oturuyor, sana bakıyor, yanına girip çıkıyoruz. Yarın sen (kıyamet günü) Peygamberlerle beraber yüksek mertebelerde olacaksın, biz sana ulaşamayacağız.' Rasûlullah ona cevap vermedi. Cibril şu ayetlerle geldi: "Kim Allah'a ve Resûl'e itaat ederse bunlar, Allah'ın kendilerine nimet verdiği nebiler, sıddıklar, şehitler ve salihlerle beraber olacaklardır. Ne güzel arkadaştır bunlar!" [16]

Derdi bu olan, Allah Rasûlü'nü nasıl sevmesin?

Sen de bunları düşünmelisin, onun *sallallahu aleyhi ve sellem* senin gibi gençlere iltifatlarını okumalısın. Onların yerine kendini koymalısın. O an orada olduğunu hayal etmelisin ve kıyamet günü aynı iltifatlara mazhar olmak için ona, sünnetine, davasına ve bıraktığı emanete sahip çıkmalısın. Rabb'ine yalvarıp yakarmalısın. O yiğitlerden İbni Ömer'in

radıyallahu anh dua ettiği gibi dua etmelisin.

'Rabb'im beni, meleklerini, Rasûller'ini, salih müminleri sevenlerden kıl.'

Şu dünya ehlinin batıl sevigisine baksana! En denî şeyleri seviyorlar. YapamıyoRûm, unutamıyoRûm, onsuz yaşayamıyoRûm, herşey onu hatırlatıyor... Ağızlardan bu cümleler dökülüyor. Allah Rasûlü'nü bu kadar da mı sevmeyelim?

Genç Kardeşim,

Allah Rasûlü'nü sevmenin yolu, onu seven insanlara onu anlatan ve ona *sallallahu aleyhi ve sellem* vâris olanları sevmekten geçer. Sahabe sadece onu sevmemişti, ondan sonra Ebu Bekir'i, Ömer'i ve onun arkadaşı olup onu hatırlatan herkesi sevmişti. Bugün Allah'a adanmak istiyorsan, onu sevenlerin ve sana onu anlatan, seni ona çağıranların yanında saf tut. Onları sev... Onları herhangi bir sebepten değil, Allah Rasûlü'nü *sallallahu aleyhi ve sellem* sana hatırlattıkları ve gençliğini onun dinine hizmetle şereflendirme fırsatı sundukları için sev.

Aksi Halde

Sen de elbiseyi, kadını, arabayı, müziği, beğenilmeyi, gülmeyi, konuşunca insanlar tarafından dinlenilmeyi sevenlerden olursun. Sevilmeyecek ne kadar geçici ve sana pişmanlık olacak şey varsa, onu severek gençliğini heba edersin.

Rabb'im beni ve seni, habibini hakkıyla seven ve sevgisiyle davaya, Rabb'ine adanan yiğitlerden eylesin, Allahumme Amin.

. Buhari, Müslim

. Taberani

. Buhari, İbni Abbas'tan rivayetle

. Buhari, Abdullah bin Amr'dan rivayetle

. Ebu Davud, Nesai, İbni Huzeyme, İbni Hibban

. Müslim

. Buhari, Müslim

. Muttefekun Aleyh

. Muttefekun Aleyh

. Zeyd b. Desine'nin radıyallahu anh şehadetinde Ebu Süfyan.

. Siyer-i İbni İshak, El-Bidaye Ven-Nihaye.

. 3/Âl-i İmran, 31

. İbni Kesir, ilgili ayet.

. Buhari, Müslim

. Müslim

. 4/Nîsa, 69

KUR'AN ile ÖZEL BAĞ[1]

Kalpte oluşan ve sahibini helak eden kibir, öfke, kin, riya, zan ve Allah'tan başka varlıklara gönül bağlama sıkıntısının şifasını bu kitapta buluyorlardı. Onlar da insandı...

Bizleri Ramazan'a eriştirmekle fırsat sunan Rabb'imize layıkıyla hamd olsun. Salat ve selam O'nun güzide Nebi'sine, pak âline ve ashabına olsun.[1]

Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* Mekke'de iyice daralmıştı. Her geçen gün işkencelerin dozajı artıyordu. Büyük destekçisi olan amcası ve eşini kaybetmişti. Çevre illere müracaat etmiş, davetini sunmuş, kovulmuş ve dışlanmış olarak Mekke'ye dönmüştü. Kendi yurduna giremiyordu, şayet birinin emanı olmasa öldürülecekti. Hüzün, keder ve sıkıntı... İşte böyle bir ortamda Allah Medineliler'in kalbini İslam'a açmıştı. Onlar Rasûlullah'ı *sallallahu aleyhi ve sellem* dinlemiş, onun davetine icabet etmiş, Medine'de bulunan kavimlerine İslam'ı arz etmişlerdi. Bizler için pek anlam ifade etmese de, sahabe ve Allah Rasûlü için bu çok önemli bir gelişmeydi. İslam'ın ensara ihtiyacı vardı. Allah onlara yardımcı olacak bir zümrenin gönlünü, İslam'a açmıştı.

Cabir *radıyallahu anh* şöyle diyordu:

'Medine'de şöyle demeye başladık: 'Ne zamana kadar Rasûlullah'ı bu hal üzere bırakacağız? O Mekke dağlarından kovulup, korku içinde mi yaşayacak?' Bizden yetmiş insan hac mevsiminde ona gittik ve: 'Ey Allah Rasûlü sana biat etmek istiyoruz' dedik.' [2]

Bu taife, Rasûlullah'ın içinde bulunduğu sıkıntılardan rahatsız olmuşlardı. Lisanı halleri şöyle diyordu adeta: 'Biz Medine'de rahat içerisindeyiz. Dilediğimiz gibi davet yapıyor, Rabbimiz'e kulluk ediyoruz. Allah Rasûlü ve kardeşlerimiz ise bu emniyet ve rahatlıktan mahrumdur.' İşte bu düşünce ikinci akabe beyatının gerçekleşmesine sebep oldu. Allah Rasûlü, amcası Abbas'ı yanına alarak Ensar'la sözleştiği mekana gitti.

Allah Rasûlü *sallallahu aleyhi ve sellem* onların biat talebine şöyle cevap vermişti:

" 'Bana canlılık ve tembellik halinde işitmek ve itaat etmek, darlık ve bollukta infak etmek, iyiliği emredip, kötülükten nehyetmek, Allah hakkında hiçbir kınayıcının kınamasından korkmadan konuşmak, bana yardımcı olmak, şayet beldenize gelirsem nefislerinizi, eşlerinizi ve çocuklarınızı koruduğunuz şeylerden beni de korumak üzere biat ediniz.' Bizler biat etmek için ayağa kalktık. Esad b. Zurare Rasûlullah'ın elinden tuttu -o yaş olarak onların en küçüğüydü-;

_ Yavaş olun ey Yesribliler! Siz biliyorsunuz ki, Allah Rasûlü'nü Mekke'den çıkarmak tüm Arapları düşman edinmek, seçkinlerinizin öldürülmesi, kılıçların size musallat olmasıdır. Eğer buna sabrederseniz ecriniz Allah'adır, korkarsanız bunu beyan edin, sizin için özür olur...

Bizler;

_ Çekil önümüzden ey Esad! Biz bu beyatı bırakmayız, dedik ve Allah Rasûlü'ne biat ettik.

Abbas bir köşede oturmuş olanları izliyordu. Allah Rasûlü'ne şöyle diyordu:

_ Ben ehli Yesrib'i tanırım ama bunları tanımıyorum. Bunlar kavminden yeni -genç- olanlardır." [3]

Konuşmalar okunduğunda, 'bu sözleri ancak kabile yönetmiş, hayat tecrübesi olan insanlar söyler' diye düşünülebilir. Ancak konuşan da, biat eden ve Medine'ye rahatsızlık duyup Allah Rasûlü'nü *sallallahu aleyhi ve sellem* davet eden de gençlerdi.

Önceki bölümlerde ısrarla altını çizmiştik. Biz, gençlerinin sorun değil, ensar olduğu bir ümmetiz; biz, gençlerinin cahil değil, alim olduğu; korkak değil, mücahid olduğu; içine kapanık, kendi sorunlarıyla uğraşan değil, davetçi olduğu bir ümmetiz... Biz, gençleri ilaçlarla ayakta duran, yük bir ümmet değil; insanlığı kurtarmaya yeminli

gençlerden müteşekkil bir ümmetiz. Bu din ne zaman ensara ihtiyaç duymuşsa hep gençler ön saflarda olmuştur.

Bu İslam için böyle olduğu gibi, cahiliye için de böyledir. Tüketen, sapıtan, eğlenen, küfrün değerlerini koruyanlar da hep gençlerdir.

Genç Kardeşim,

Dün Mekke'de 'Rabbim Allah'tır' dediği için korkutulan, kovulan insanlar vardı. Ve Medine'de bulunan gençler, bu duruma rıza göstermediler. Yapabileceklerini yapmak için yola koyulmuşlardı.

Bugün ise; Dünya'nın doğusunda ve batısında İslam ehli kovulup korkutuluyor; bir cephede savaşan yiğitler yardım istiyor, bir başka cephede esirler... Bir cephede can ve mal güvenliği olmayan davetçiler nida ediyor; bir başka cephede kimsesiz kadın ve çocuklar... Tüm dünya parçalayıcı hayvanın avına üşüştüğü gibi İslam ehlinin üzerine üşüşmüş vaziyette. İnsanlığın öğretilerinde sözde barış ve huzur aradığı necis Budistler dahi kinlerini kusuyor, Müslüman olarak bildikleri kavimlere. İslam'ı yaşıyor olmaları veya olmamaları hiç önemli değil onlar için. İslam'a müntesip olmaktan öte İslam'la bağı olmayanlar dahi, bu kin ve düşmanlıktan nasibini alıyor.

Yani sana ihtiyaç var, hem de hiç olmadığı kadar... Senin rahatsız olman ve silkelenmen gerek. 'Bir sorun, bir dert de ben olmamalıyım' diyerek, 'Bana düşen nedir?' bilinciyle hareket etmen gerek. 'Tüm dünya dört bir koldan benden yardım beklerken, ben ne ile meşgulüm?' sorusunu çokça sormalısın nefsine. 'Hayallerimde ne var? Ben de Cabir ve o dönemin gençleri gibi; 'Bu böyle olmaz, kardeşlerimizi ne zamana kadar bu hal üzere bırakacağız?' ' diye dertlenmelisin.

Sen de biliyorsun ki fıtrat boşluk kabul etmiyor. Temiz ve pak olanla meşgul olmayan kalpler, çirkin ve kirlenmiş olanla meşgul olmaya mahkumdur.

Yol arıyorsak, yol bellidir. Allah'ın adaklarını kabul ettiği, adlarına Kur'an indiği ve Allah'tan razı olup, kendilerinden de razı olunan gençler gibi olmaktır hedef. Onları bu sevgiye ulaştıran özellikleri tespit edip, bu sıfatlarla ahlaklanmaktır. Ve kendimize tekrar tekrar hatırlatmaktır.

Onları örnek yapan Rasûlullah'ı *sallallahu aleyhi ve sellem* görmüş olmaları değildi. Nice namazda ayağını onun ayağına, omuzunu onun omuzuna dayayan gençler, münafık olarak helak olup gittiler. Huneyn günü kavmini kayırmakla, onlara ganimetten fazla vererek adaletsizlikle itham ettiler. Öyleyse bu, görme, tanıma, bilme işi değildir. Bu Allah'ın kitabında Rasûl'ün sünnetinde belirlediği özellikleri hayata geçirme ve bu konuda dertli olma meselesidir.

Her genç bilmelidir ki: Allah'a adanmayan gençlik vebaldir. Ve adandığı yer hüsrandır. Gençlik hareket ve güç çağı, yerinde durmayan enerji misalidir. Allah'a yönlendirilmezse ya şeytana ya cahiliyeye –ki bu küfürdür- ya da zahiri Allah'a, batını dünyaya ve masiyetlere adanan bir çağ olur ki, bu da nifaktır. Allah muhafaza...

Bizlere örnek olan gençlerin en belirleyici özelliklerinden biri:

Kur'an ile aralarında özel bir bağ olmasıydı.

Kur'an'ı en iyi okuyan kim dediğimizde, gençleri görürüz.

En meşhur hafızlar gençlerdir.

Kur'an'ın tefsirinde söz sahibi olan sahabeler;

Ebu Bekir *radıyallahu anh* döneminde Kur'an'ı toplayan, Osman *radıyallahu anh* döneminde çoğaltan; abid olup, Kur'an'ı vird edinenler yine genç sahabelerdir.

Allah Rasûlü *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdular:

"Kur'an'ı dört kişiden okumayı talep edin: Abdullah İbni Mesud, Salim, Muaz bin Cebel, Ubey bin Ka'b." [4]

Kur'an hususunda o kadar ilerlemişlerdi ki, bir çok büyük sahabi[5] bu sahabelerden Kur'an okumaya teşvik edilmiştir.

Bunlardan ilki;

Abdullah İbni Mesud: Yirmi yaşlarında İslam'la tanıştı. Yaşının çok altında bir görüntüsü vardı, bedeni zayıftı.

Onunla Kur'an arasında özel bir bağ vardı. Allah Rasûlü insanları ondan Kur'an öğrenmeye teşvik ettiği gibi, kendisi de *sallallahu aleyhi ve sellem* ondan Kur'an dinlemeyi seviyordu.

Abdullah İbni Mesud *radıyallahu anh* anlatıyor:

'Allah Rasûlü bana Kur'an oku dedi. Ben 'Sana indirildiği halde mi, sana okuyayım?' dedim. O: 'Onu başkasından dinlemeyi seviyorum' dedi. Ve ben ona Nisa suresini okudum." [6]

İbni Mesud Kur'an'la olan münasebetini anlatıyor:

'Kendisinden başka ilah olmayan Allah'a yemin olsun ki, Allah'ın kitabından hiçbir sure yoktur ki, ben onun nerede, kim hakkında indirildiğini bilmeyeyim. Şayet Allah'ın kelamını benden daha bilen birini bilsem ve ona ulaşmak mümkünse mutlaka ona giderdim...' [7]

Onun Kur'an hakkındaki düşüncesi, nefsini tezkiye babından söylenmiş bir söz değildi. Allah Rasûlü'nün *sallallahu aleyhi ve sellem* şahitliği eşliğinde söylenmişti.

Allah Rasûlü, Ebu Bekir ve Ömer'le beraberdi, Abdullah İbni Mesud namaz kılıyor ve Nisa suresini okuyordu. Allah Rasûlü *sallallahu aleyhi ve sellem*:

"Kim Kur'an'ı indirildiği gibi okumak isterse Abdullah'ın kıraati üzere okusun." [8] buyurdu.

Kur'an İbni Mesud'a şu sözleri söyletmişti:

'Kur'an'ın taşıyıcısı, insanlar uyurken geceyi ihya edişiyle, insanlar yerken gündüzü orucuyla, insanlar sevinirken hüznüyle, onlar gülerken ağlamasıyla, onlar konuşurken susmasıyla, onlar kibirlenirken huşusuyla bilinmek zorundadır...' [9]

Salim... Rasûlullah'ın *sallallahu aleyhi ve sellem* ashaba "Kur'an'ı öğrenin" diye tavsiye ettiği bu genç; henüz ergenlik çağındaydı. Huzeyfe'nin *radıyallahu anh* azatlı kölesi idi.

Aişe *radıyallahu anha* bir gün hüzünlenmişti. Allah Rasûlü bu durumun sebebini sordu: " 'Şimdiye kadar duyduğum en güzel Kur'an okunmasını işittim' dedi. Allah Rasûlü Kur'an okuyanı görmek için mescide çıktı. Okuyanın Salim olduğunu görünce: 'Senin gibilerini ümmetimden kıldığı için Allah'a hamd olsun' buyurdu." [10]

Ergenlik dönemine Medine'de ulaşmış bir genç... Allah Rasûlü'nün, varlığından dolayı, Allah'a hamd ettiği bir insan... Sebebi ise Kur'an okuyuşu...

Kur'an'a olan bağı Salim'i öyle yüceltmişti ki Ömer *radıyallahu anh* vefat ederken şöyle diyecekti: 'Şayet Ebu Ubeyde b. Cerrah veya Huzeyfe'nin azatlı kölesi Salim yaşıyor olsaydı, hilafeti ona devrederdim...'

Onca büyük sahabe yaşıyorken, Ömer *radıyallahu anh* gönül rahatlığıyla hilafeti bir gence

devredeceğini söylüyor. Bu gencin en belirgin özelliği Kur'an'la arasında olan özel bağ.

Bu bağ öyle bir bağdır ki şehadet öncesi ona şu sözleri söyletmiştir: 'Şayet savaştan kaçarsam, Kur'an taşıyıcıları arasında en kötü ben olayım.' Kaçmamak için bir çukur kazdı ve onun içinde savaşıp şehit oldu. Zor bir savaştı, insanlar kaçmaya başlamıştı. Salim okuduğu, tefekkür ettiği Kur'an'ın ayetlerini hatırlamış ve Kur'an ehline kaçmanın yakışmayacağını düşünmüştü.

Muaz b. Cebel: Yirmili yaşlarda Allah Rasûlü'ne iman etmişti. O da Kur'an'la arasında özel bağ olan sahabelerdendi. Allah Rasûlü onun ilmine şahitlik etmiş ve bu genci ashabına "Ondan Kur'an öğrenin" diye adres göstermişti.

Ciltler dolusu tefsirlerin olmadığı, kitap bir yana ayetlerin yazılacağı kağıt parçalarının altın değerinde olduğu bir dönemde yetişmişti Muaz. Ve Allah Rasûlü:

"Muaz kıyamet günü alimlerin önünde olacaktır." [11] demişti.

Ubey b. Ka'b: Allah Rasûlü'ne iman ettiğinde henüz bekar bir gençti. Ve uzun süre evlenmedi. Allah Rasûlü'nden Kur'an dinliyor, hıfz ediyor ve yazıyordu. Kur'an'la bağı öyle kuvvetliydi ki, Allah *subhanehu ve teâlâ* ismini anmış ve inen ayetlerin ona okunmasını emretmişti.

Enes *radıyallahu anh* şöyle rivayet etti:

> 'Beyyine suresinin ilk ayeti indiğinde Allah Rasûlü Ubey b. Ka'b'ı çağırdı ve: "Ey Ubey, Allah bunu sana okumamı emretti" dedi. Ubey: 'Allah benim ismimi mi zikretti?' diye sorunca, "Evet" diye cevap verdi. Bunun üzerine Ubey ağladı.' [12]

O *radıyallahu anh,* Allah'ın kelamına o kadar bağlı ve bu kelamla irtibatlıydı ki Allah *subhanehu ve teâlâ*, onu ismiyle zikretmiş ve Rasûl'ün inen ayetleri ona okumasını istemişti. Allah Rasûlü *sallallahu aleyhi ve sellem* ona: " 'Kur'an'daki en büyük ayet hangisidir?' diye sormuş, Ubey: 'Ayet-el'kürsi'dir'" diye cevap verince onu ilminden dolayı tebrik etmiştir. Allah'ın anması, Rasûlü'nün kendisini ilminden dolayı tebrik etmesi... Sebebi ise Kur'an'la arasında olan bağ.

Kur'an tefsiri denince akla ilk gelen sahabe Abdullah İbni Abbas *radıyallahu anh* sahabenin en gençlerinden biriydi. Allah Rasûlü *sallallahu aleyhi ve sellem* vefat ettiğinde henüz buluğ çağındaydı. Bedir ashabının olduğu meclislerde bulunuyor, Ömer *radıyallahu anh* emsali sahabeler ona Kur'an ayetlerine dair sorular soruyordu. Henüz on sekiz yaşındayken tüm İslam alemine fetvalar veren, Kur'an ayetlerine dair soruları cevaplayan bir gençti. Kur'an'ın tercümanı, ümmetin mürekkebi, alimi lakaplarıyla anılan Kur'an talebesi...

Allah Rasûlü onu bağrına basmış ve:

"Allah'ım ona kitabı öğret." [13] diye dua etmişti.

Ömer *radıyallahu anh* onu Bedir ashabından yaşlıların olduğu meclislere yanında götürürdü. Bazıları bundan rahatsız olmuştu: 'Sen bu genci bizim meclislerimize getiriyorsun. Bizim onun yaşında çocuklarımız var' demeye başladılar. Ömer *radıyallahu anh* o mecliste bulunanlara: "Allah'ın yardımı ve fetih geldiği zaman..." (Nasr suresi) ayetlerini sordu. Verdikleri cevapları dinledikten sonra İbni Abbas'a *radıyallahu anh*: 'Sen bu ayet hakkında ne diyorsun?' diye sordu. İbni Abbas: 'Fetih: Mekke'nin fethidir; "Rabbi'ni hamd ile tesbih et" ayeti ise Rasûlullah'ın sallallahu aleyhi ve sellem ecelini haber vermişti. Ömer *radıyallahu anh*: 'Ben de senin bildiğinden başkasını bilmiyorum.' [14] demişti.

Kur'an'ı toplayan sonra çoğalmasında görevli olan Zeyd b. Sabit ashabın genç

olanlarındandı. Ebu Bekir *radıyallahu anh* ona bu görevi verirken şu hakikati dillendirmişti: 'Sen genç ve akıllı bir adamsın, Allah Rasûlü'ne vahiy katipliği yaptın. Kur'an ayetlerini bir araya topla.' [15]

O gençlerden biri de Abdullah İbni Ömer'di. Nafi'ye, onun evdeki hali soruldu: 'Siz onun yaptığına güç yetiremezsiniz. Her vakit için abdest alır ve iki namaz arasında sürekli Kur'an okurdu.' [16]

Bu örnekler yeter sanırım. Bu gençlerin Kur'an'la okuma, anlama ve tefsir yönünden çok kuvvetli bir bağları vardı ve onları asırlara örnek yapan özelliklerden biri de buydu.

Çünkü;

"Andolsun ki size, içinde sizi anlatan/sizi şerefe ulaştıracak (öğütler barındıran) bir Kitap indirdik. Akletmez misiniz?" [17]

Bu kitap Allah'ın kelamıdır. İnsanı yaratanın en iyi bildiği ve tanıdığı varlığa yol göstermek için inmiştir. Onu hakkıyla okuyanlar, içinde kendilerini bulurlar. 'Hayır nedir?', 'Hayrın önündeki engeller nelerdir?', 'İnsanda olup da, insanı kulluktan alıkoyan özellikler nelerdir?', 'Bu olumsuz yönler nasıl terbiye edilir?'... İnsanın Allah'a kulluk yapabilmesi için gerekli olan her şey bu kitaptadır. Bu kitapta, insan vardır. Onunla alakalı, ona dair her şey...

Çünkü;

"Şüphesiz ki bu Kur'ân, en doğru olana iletir ve salih amel işleyen müminleri, onlara büyük bir ecir olduğu (gerçeğiyle) müjdeler." [18]

Bu Kur'an en doğru olana iletir. Örnek almak isteyen muttakilere imam, salihlere göz aydınlığı olacak nesiller bu kitapla yetişir. Zorlu dönemlerde en donanımlı, hayırda öncü kadrolar bu kitapla arasında bağ olanlardan olur. Bu "en doğru" belli bir zamanla kayıtlı değildir. Onlarca asır sonra gelenler dahi bu "en doğru yola iletilmiş" insanlarla hayat bulur, onların yol göstericiliği ve örnekliğiyle mücadele ederler.

Çünkü;

"Bu,) insanları Rablerinin izniyle karanlıklardan aydınlığa, El-Azîz ve El-Hamîd (olan Allah'ın) yoluna çıkarman için sana indirdiğimiz Kitap'tır." [19]

Bu kitap onları karanlıktan çıkarmıştı. Kendileri aydınlanınca insanlara da aydınlık ve yol gösterici oldular. Onların yaşında insanlar klinik vakalar olarak kendilerine, çevrelerine, aile ve arkadaşlarına dünyayı zindan (karanlık) ederken, onlar bu kitapla nur olup ışık saçtılar çevrelerine.

Çünkü;

"Ey insanlar! Şüphesiz ki size, Rabbinizden bir öğüt, sinelerde olan (manevi hastalıklara) şifa, müminler için de hidayet ve rahmet olan (bir Kitap geldi)." [20]

Onlar insanı hayırdan alıkoyan tüm olumsuzlukların dermanını, bu kitapta buldular. Bu kitap onlara öğüttü. Unuttuklarında, daldıklarında Rab'lerinin rahmeti, asilere tehdidi onlara öğüt olup, onları tevbeyle Rab'lerine yönlendiriyordu. Kalpte oluşan ve sahibini helak eden kibir, öfke, kin, riya, zan ve Allah'tan başka varlıklara gönül bağlama sıkıntısının şifasını bu kitapta buluyorlardı. Onlar da insandı... Kibre kapılıp öfkelenebiliyorlardı. Ancak onların en samimi dostu olan mushafa bakınca; insanın basitliği, Allah'ın yüceliği, insanın Allah'a muhtaç oluşu gibi ayetler onları durduruyordu. Yeme, içme, insanlarla gereksiz beraberlik, çok konuşma gibi kalbi öldüren ve kalpte hastalıklar meydana getiren günlük yaşamın şifası Kur'an'dı.

Rahmetin enginliğini bu kitapta buldular. Gençlik hata dönemidir. Muhakemenin zayıf, duyguların aktif, tecrübenin az olduğu bir kesittir hayattan. Hatalar... Hatalar... Kulları incitme, masiyetle Allah'ın gazabını çekme dönemidir. Onlar bu kitapta birçok gencin helak olduğu noktada hayat buldular. Şeytanın gençlere en tehlikeli oyunu, önce soldan sonra sağdan yanaşmasıdır. Önce günaha düşürür. Sonra sağdan yanaşıp 'Sen ne biçim insansın, her defasında aynı şeyleri yapıyor, Allah'a isyan ediyorsun, çocuk oyuncağı mı bu?' diye Allah'a karşı sui zan oluşturur. Ve Allah'ın rahmet ettikleri müstesna birçok genç bu noktada helak olur.

Örnek gençler, bu kitapta rahmetin derinliklerini hissettiler. Onların hata ve günahı ne kadar çok olursa olsun, Allah'ın rahmetinden fazla olamazdı. Ve onlar Allah'ın, hidayetin sahibi olduğunu; O hidayet ettikten sonra hiçbir şeyin kula zarar verip saptıramayacağını bu kitapta bulmuşlardı. Öyleyse dua, yalvarma, fakr ve zillet içinde Allah'tan hidayet istemeli, hidayetin kaynağı olan bu kitaba dört elle sarılmalıydı.

Genç Kardeşim,

Doğal olarak zihninde şu soru belirebilir:

'Kur'an'ın bu sıfatlara sahip olduğuna yakinen inanıyoruz. Rabbi'miz öyle diyorsa muhakkak doğrudur. Ayrıca Kur'an'ın bu sıfatlarıyla terbiye ettiği bir nesil var. Çocuğu, genci, yaşlısıyla kökten değişmiş ve ideal toplum seviyesine ulaşmış binlerce insan...

Ancak bugün de Kur'an okunuyor, meal-tefsir çalışmaları yapılıyor. Müslümanların evlerinde, işyerlerinde, arabalarında sürekli Kur'an dinleniyor. Güzel sesli kâriler arasında, İbni Abbas veya Muaz b. Cebel gibi asırlara örnek ve şahitlik edecek gençlere rastlamıyoruz.'

Bu haklı sorunun cevabı yine Kur'an'da mevcuttur. Kur'an her okuyanı, her dinleyeni değiştirip, ıslah etmez. Onun, onu okuyanla ilişkisi kayıtlıdır.

"Elif, Lâm, Mîm. Bu Kitap; kendisinde hiçbir şüphe olmayan, takva sahiplerine yol gösteren bir Kitap'tır." [21]

Daha Kur'an'ın girişinde Allah *subhanehu ve teâlâ* bu hakikate dikkat çekiyor. Allah'tan korkmayan, O'ndan sakınmayan, bu bilinçle Kur'an'ı eline almayanlara Kur'an hidayet olmaz. Şifa, öğüt, rahmet olarak etki etmez.

"Sen, ancak zikre/Kur'ân'a uyan ve gaybta (görmedikleri hâlde ya da kimsenin kendilerini görmediği yerlerde) Rahmân'dan korkanları uyarırsın." [22]

Allah'tan korkmayan, gözlerin ondan uzaklaştığı anda Rabb'ine karşı gönlünde bir şey hissetmeyene Kur'an'ın uyarıcı olması, onu çekip dönüştürmesi muhaldir. Hatta sakınmak için değil de başka nedenlerle Kur'an'a yaklaşanlara Kur'an sadece zarardır. İleride zikredeceğimiz gibi güzel okumak, insanlar tarafından beğenilmek, onunla cedel yapıp insanlara üstünlük sağlamak niyetiyle yaklaşanların hastalıklarını arttırır. Hastalıkla başlayan süreç, küfür üzere ölmeye kadar varabilir.

"Bir sure indirildiğinde onlardan bir kısmı: 'Bu sure hanginizin imanını arttırdı?' derler. İman edenlere gelince, onların imanını arttırmıştır ve onlar (Allah'ın müminlere yönelik vaadleriyle) müjdelenmektedirler. Kalplerinde hastalık olanlara gelince, onların (kalplerinde bulunan) pisliklere pislik katmış ve onlar kâfir olarak ölmüşlerdir." [23]

Anlıyoruz ki mesele Kur'an'ı okumak değil, ona yaklaşım tarzı, bakış açısıdır. Kimileri bu Kur'an'ı okudukça yükseldiler. Öyle ki onların isimleri ya Kur'an olup semadan indi ya da Kur'an'ın anıldığı her yerde onlar da anıldılar. Konumuzda örnek verdiğimiz bir çok genç sahabe bunlardan birkaçıydı. Kimiyse bu Kur'an'la helak oldu. Okudukça kalbinde bulunan hastalıklar arttı ve küfürle ölüm gibi dünya ve ahiret hüsranına düçar

oldular. Allah muhafaza...

Şu ayet üzerine düşünelim:

"Şayet bu Kur'ân'ı, bir dağın üzerine indirmiş olsaydık (dağın) Allah korkusundan büzülmüş ve paramparça olduğunu görürdün. İnsanlar düşünsünler diye onlara bu örnekleri veririz." [24]

Ayetin son cümlesi dikkat çekicidir. Verilen misal insanlar düşünsün diyedir. Kıyas yapıp, paylarına düşen mesajı almaları gerekir. Şayet aklı olmayan bir dağ dahi Kur'an'ın ayetleri üzerine indiğinde bu hale girecekse, Kur'an'ın en direk muhatabı olan ve akılla yaratılmış insan nasıl olmalıdır? Allah böyle bir hassasiyetle Kur'an'a muhatap olunmasını istiyor. Onda kendini arayan, azap ayetlerine kendi suretini yerleştirip kalbi parçalanan, rahmet ayetlerinde 'Rabb'im ben layık olamasam da lütuf ve kereminle, ihsan ve fazlınla beni merhamete eriştir' diye yalvaran insanlar... Ayetleri hakkıyla tilavet eden, ahiretten sakınan, Rabbi'nin rahmetini uman okuyucular... Bu ayetle insana anlatılmak istenen işte budur. Sakınarak, hassasiyetle Kur'an'ı okuyun. İşte o zaman dağları parçalayacak bu Kur'an, sizleri dönüştürecek, karanlıklardan çıkarıp aydınlatacak, sapkınlıklarda size hidayet olacak, günahların oluşturduğu hastalıklar şifa ve öğüt olup, Rabb'in rahmetine kavuşturacak.

Kur'an Okuma Adabı

Yukarıda zikredilen hakikatten yola çıkılarak, İslam alimleri Kur'an okuyanın, ondan istifade edebilmesi için bazı hususlar zikretmişlerdir. Bunlar kitap ve sünnetten, Kur'an'ın üzerlerine etkisi tartışmasız olan selef-i salihinin Kur'an okuma şekillerinden derlenmiştir. [25]

1. Hazırlık yapmak

İnsanın bir şeye hazırlanması ona verdiği önemi gösterir. Sevilen, sayılan bir varlığın huzuruna hiçbir hazırlık yapmadan girmeyiz. Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* kelamını okumak, O'nunla konuşmak, O'nun kelamına muhatap olmaktır. Bunun için hazırlık Kur'an sevgisini ve değerini kalpte arttırır. Bunlar;

- **Zihni hazırlık:** Kütüphaneden çekilip alınan sıradan bir kitap gibi olmamalı Kur'an okumamız. Veya herhangi bir yerinden okunmaya başlayıp, vakit öldürdüğümüz bir roman... Dağlara inse onu parçalayacak ve Allah'ın kelamı olan bir kitabı okumaya başladığımıza zihnen bir hazırlık yapmalıyız. Ameller kalpte ve zihinlerde oluşan tasavvurlara bağlıdır.
- **Abdest almak:** Kur'an abdestsiz okunabilir. Allah Rasûlü *sallallahu aleyhi ve sellem* okumuş, ashabına okutmuştur. Ancak bu tercih edilip efdal olan değildir, caiz olduğunun beyanı için yapılmıştır. Allah Rasûlü *sallallahu aleyhi ve sellem*:

"Ben Allah'ı temizlik üzere zikretmekten hoşlanırım." buyurmuştur.

Kur'an zikirlerin en efdalidir. Onun kendini etkilemesini ve terbiye etmesini isteyen insanın, ona abdestle yaklaşması ruhi hazırlık yerine geçecektir.

- **Uygun bir zaman ve mekan seçmek:** Kur'an her vakitte okunabilir.

Okunmalıdır da. Cahiliye ehli ellerinde telefonlar her ortamda müzik, video vb. fuhşiyatla meşgul olurken Müslüman da Rabbi'nin kelamıyla meşgul olmalıdır. Her hâlükârda okuyan ecrini ve kalbinin gıdasını alacaktır. Bununla beraber ayetleri hissetme, tedebbür, gözden ve sesten kalbe yol açmak için uygun bir ortam gereklidir. Temiz, düzenli, sessiz bir ortam ve zihnin duru olduğu bir zaman... Kur'an ilk nesli terbiye ederken 'gece okuyuşuna' dikkat çekmiştir.

"Hiç kuşkusuz gece ibadeti (duygu dünyanda) daha etkili, söz olarak da daha kuvvetlidir. Şüphesiz ki gündüz (dinlenip uyuyabileceğin) geniş zamanın vardır. (Geceni ibadetle geçir.)" [26]

"...Daha etkili", "...Söyleyiş olarak daha sağlamdır". Bunun zıddı gündüz okumasıdır. Onun için de "...Gündüz vakti, sana uzun bir meşguliyet var" buyrulmuştur. Elbette efdal olan geceyi Kur'an okuyarak geçirmektir. Buna imkan bulunmazsa gündüzün uygun bir zamanı tercih edilmelidir.

- **Beden temizliği:** Özellikle ağız temizliğine dikkat edilmelidir. Ali *radıyallahu anh* Rasûlullah'tan *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle rivayet etmiştir:

"Ağızlarınız Kur'an'a giden yollardır. Onu misvakla temizleyiniz." [27]

2. Başlarken istiaze ve Besmele'ye riayet etmek

"Kur'ân okuyacağın zaman kovulmuş/taşlanmış şeytandan Allah'a sığın." [28]

Genç Kardeşim,

Sen Kur'an'ı seni terbiye etmesi için okuduğunu unutmamalısın. Senin yaşlarında bir nesli ihya ve inşa etmiş, tarihe örnek olarak miras bırakmıştır. Kur'an insanı iki adımda terbiye ve ıslah eder:

a. Düşünmek ve hayata bakış açısı kazandırmak için 'kavramlar' belirler. Onunla ıslah olmak isteyenlerin hayatına kavramlar yerleştirir. Müslüman yaşadığı toplumun değer ve kavramları ile değil, Kur'an'ın kavramlarıyla düşünüp, konuşmaya başlar. Örneğin: Toplum herkesin memnun olduğu, ilişkilerinde güvenilir insanları 'adam gibi adam' veya 'düzgün insan' diyerek tanımlar. İdeal ahlak ve yaşantı, toplumda budur. İslam 'salih Müslüman', 'müstakim insan' vb. kavramlarıyla bunu ifade eder.

b. Kavramların içini doldurur... Yaşanmış hadiseler, tarihi olaylar, emirler ve nehiyler, olması gereken vasıflar üzerinden Müslümanın dil ve zihin dünyasına kazandırdığı kavramları doldurur.

Kur'an'ı Rabbi'ne adanmak için okuyan gençlerimiz bu iki noktaya dikkat etmelidir. Kur'an'ın dili ile konuşup, onun kavramlarıyla düşünmek... Çünkü amel tasavvura tabidir. Doğru düşünemeyen, doğru bir noktadan kendine ve varlığa bakamayanlar salih amel yapamazlar. Kavramlar gözlük gibidir. Güneş gözlüğü takan bir insan dünyayı gözlüğün renginden görür. Kavramlar da böyledir.

Şeytan, Kur'an'ı tahrif edemez. Önceki kitaplara musallat olduğu gibi ayetlerle oynayamaz. Onları silip yerine kendi ayetlerini koyamaz. Bu kitap Allah tarafından korunmuştur.

İnsanı saptırmaya yeminli ve işinde mahir olan bu varlık, Kur'an'ın yanlış anlaşılması için elinden geleni yapar. Onu mushafta tahrif edemese de, insan zihninde tahrif etmeye çalışır. Bundan dolayı, onun şerrinden Allah'a sığınmalı ve 'Besmele' ile başlamalıyız... Allah'ın adıyla. O'nun *subhanehu ve teâlâ* adı ki:

"O'nunla beraber yerde ve gökte hiçbir şey zarar vermez." [29]

Bu gerçek Kur'an'la sonradan tanışmış insanlar için özellikle dikkat edilmesi gereken bir husustur. Cahiliyenin tasavvur ve önyargılarıyla, kavram ve kalıplarıyla harap olmuş bir insanın Kur'an'ı, Allah'ın muradı üzere anlaması çok zordur. O Rabbi'nin kelamını okurken, şeytan ona yaklaşacak ve cahili kavramları zihninde canlandıracaktır. Bu durum çok tehlikeli olduğu ve çoğu insanı saptırdığı için Allah Kur'an okurken şeytanın şerrinden Allah'a sığınmayı emretmiş, her surenin başına 'kendi adını' koyarak, kulu kendinden yardım alarak başlamaya irşad etmiştir.

3. Kur'an'ı belli periyodlarla ve ağır ağır okumak

Düzen ve süreklilik kulluğun esaslarındandır. Herhangi bir ibadetin şer'i ve manevi faydalarını elde etmek isteyen kişi, onda süreklilik göstermeli, sebat etmelidir.

Kur'an'a karşı soğukluk, onu düzenli okuyamama selefin korktuğu meselelerdendi. Çünkü bunu 'Allah'ın kuldan yüz çevirmesinin alameti, kendini ve kendini hatırlatacak şeyleri kula unutturması' olarak görüyorlardı.

Kalpte Kur'an'a dair sevgi ve iştiyakın olmaması, Kur'an'dan sıkılmak onlar için nifak alametiydi.

- **Tertil üzere okumak:** Kur'an okumaktan gaye, okumuş olmak değildir. Onu anlama, hissetme insanın hayatına müdahale etmesini sağlamaktır. Bunun için okuma şekli kitap ve sünnet tarafından belirlenmiştir.

  "Kur'ân'ı (iyice bellemek ve derin düşünebilmek için) tertil üzere (tane tane, ağır ağır) oku." [30]

Tertil etmek: Düzenli, hakkını vererek, tane tane okumak demektir.

Allah Rasûlü ve sahabe Kur'an'ı bu şekilde okudular. Kur'an'ı tertil etmeyen, tane tane okuma ilkesine uymayanları uyardılar.

Ümmü Seleme *radıyallahu anha*: Rasûlullah'ın Kur'an okuyuşunu: 'Tefsir edilmiş bir kıraatti, harf harf okurdu' [31] şeklinde vasfetmiştir.

Yani harf harf okurdu ki, onu dinleyen tefsir ediyor gibi anlardı Kur'an'ı...

Enes'e *radıyallahu anh* Rasûlullah'ın *sallallahu aleyhi ve sellem* kıraati soruldu: 'Allah Rasûlü uzatarak okurdu. 'Allah' lafzını uzatır, 'Rahman' lafzını uzatır, 'Rahim' lafzını uzatırdı.' [32]

Abdullah İbni Abbas *radıyallahu anh* Kur'an'ı hızlı okuyan bir adama: 'Onu öyle okumalısın ki, kulağın onu dinlesin, kalbin onu anlayıp ezberlesin.' [33] dedi.

Abdullah İbni Mesud *radıyallahu anh*: 'Kur'an'ı şiir okur gibi okumayınız. Onun acayip ayetlerinde durunuz, onunla kalplerinizi harekete geçiriniz, düşünceniz bir an önce surenin sonuna ulaşma olmasın.' [34]

Kur'an'ın okuma şekli ve düzenli olmasının anlama ve hayata müdahale yönünden etkisi tartışılmazdır. Bundan dolayı okuma esnasında ağlamak, hüzünlü bir ses tonuyla

okumak, bunları yapamadığımız takdirde sesimize bu hali vermek tavsiye edilmiştir. Çünkü insanın zahiri hali, batıni haline etki eder. Zahiren aldığı hal belli bir süre sonra iç dünyasına yansır. Ağır ağır, ağlama ve hüzün olan bir ses tonuyla okuma. [35]

Hadiste: "Kur'an okurken ağlayınız, ağlayamazsanız dahi ağlar gibi yapınız." [36] buyrulmuştur.

4. Düşünmek ve anlamak

Kur'an'ı düşünmek, ayetler üzerinde tefekkür ve onu anlamaya/idrak/fehm/şuur/akletmeye çalışmak farzdır. Kur'an bunun için indirilmiştir. Cahiliyenin, din tüccarlarının insanları saptırmada;

İlk kaidesi: 'Bu Kur'an'ı biz anlayamayız.' dır.

İkinci kaideleri: 'Falanca çok daldığı için delirdi.'

şeklindedir. Bu cahili zihniyetten ve sahiplerinden Allah'a sığınırız. Kur'an, onu düşünmeye ve anlamaya davet ettiği gibi bunu yapmayanları ağır bir dille kınamış, çirkin sıfatlarla zikretmiştir.

"Onlar, Kur'ân'ı derinlemesine düşünmezler mi? Yoksa, kalpleri üzerinde kilitler mi var?" [37]

"Ayetlerini tedebbür edip (iyice düşünsünler) ve akıl sahipleri öğüt alsınlar diye (bu Kur'ân) sana indirdiğimiz mübarek bir Kitap'tır." [38]

"Andolsun ki biz, Kur'ân'ı öğüt alınması için kolaylaştırdık. Peki var mı öğüt alan?" [39]

Allah Rasûlü'nün *sallallahu aleyhi ve sellem* okuması böyleydi. O ayetleri düşünür, tüm benliğinde hissederdi. Rahmet ayetlerinde durur ve ister, azap ayetlerinde Allah'a sığınırdı. Gözlerinden yaşlar boşalır, sinesinde tencere kaynıyormuş gibi uğultular işitilirdi. Bir ayetin üzerinde durur defalarca tekrar ederdi.

Bunlar hep düşünme ve anlamaya bağlı şeylerdir. Onu düşündükçe kalp Kur'an'a açılır, kulak, göz, ağız, duygular adeta ayetlerin içine yerleşir.

Seleften kimi, Kur'an'ı okurken kalbini hazır hissetmezse okuduğu ayeti tekrar okurdu, onu hissedinceye dek.[40]

Burada dikkat çekmek istediğim nokta şudur: İmam Gazali *rahimehullah* Kur'an okumanın batıni edeplerini sayarken:

'Kur'an'ı anlamaya engel durumları atmak' şeklinde başlık açar. Bu başlık altında, günümüzde de ciddi problem olan bir noktaya değinir: 'Kişinin kalbinin, harflerin mahreçlerine yönelmesi ve onunla meşgul olmasıdır.'

Birçok insan Kur'an'ı güzel okumak, sesini güzelleştirmek, onunla insanların beğenisini kazanmak için harcadığı enerjiyi onu anlamaya, düşünmeye, yaşamaya harcasa Kur'an'la ihya olacaktır. Farklı farklı okuyan kariler, ilginç makamlar insanlara cazip geliyor. Bu şeytanın Allah'a verdiği sözün bir gerçeğidir. "Onlara süsleyeceğim" yani hiçbir şeyin özünü, hakikatini talep etmeyecekler. Süs mahiyetinde olan zahire takılacaklar. Kur'an'ın özü olan anlama ve yaşamayı değil, güzel sese önem verecekler. Namazın özü olan huşu, namaz da Allah'ın huzurunda hissetme, kalbin ve zihnin okunanda toplanmasıyla değil de, huşuluymuş gibi boyun bükme, nizami hareketler kısmıyla ilgilenecekler.

Maalesef, bu durum zahiri olarak görülüyor.

Tavsiyemiz; bu hususta dikkatli olunması ve Kur'an gibi insanı ihya ve eşrefi mahluk kılmak için inen bir kitabı, insanı riya ve nifak bataklığına sürükleyen bir kitap haline getirilmemesidir.

5. Yaşanmak için okumak ve kendini ayetlere muhatap görmek

Sahabe Kur'an'ı bu niyetle öğrenip, bu niyetle okumuştu. Bu niyet onlarda iman ve salih amelin oluşmasına sebep olmuştu.

Tabiinden Abdurrahman bin Sullem: 'Bize Kur'an okutanlardan Osman ve Abdullah İbni Mesud *radıyallahu anhum* gibiler haber verdi ki: 'Biz Allah Rasûlü'nden on ayet öğrendiğimizde, ondaki ilmi ve ameli öğrenmeden yeni ayetler öğrenmedik. Böylece Kur'an'ı, ilmi ve ameli bir arada öğrendik.' ' [41]

Abdullah İbni Mesud *radıyallahu anh*: 'Biz Kur'an'dan öğrendiğimiz on ayeti hayatımıza geçirmeden yenisini öğrenmezdik. Kur'an insanlar onunla amel etsin diye indirilmiştir. İlk nesil onunla amel etmek için onu okudu, siz ise baştan sona okuyorsunuz ama onunla ameli terk ediyorsunuz.' [42]

Kur'an'ı okuyan, kendini ona muhatap görmelidir. Emirleri üzerine alınmalı, Allah'ın nehiyleri onun şahsına yöneliyormuş gibi hissetmelidir. Ancak bu surette Kur'an'la bütünlük sağlayabilir.

Gençliğini Allah'a Adamaya Talip Genç Kardeşim,

Bu Kur'an ve onunla oluşan özel bağ senin yaşındaki gençleri tarih sahnesine çıkardı. Onların her biri Kur'an'ın ehliydiler. Kur'an'ın nesil yetiştirmek için var olan sıfatları[43] bakidir. Kur'an var olduğu müddetçe de var olacaktır.

Aynı niyet, aynı üslup, aynı adapla ona yaklaşanlar, aynı etkiyi hissedecektir. Kur'an'ın ceplerde, evlerde, ezberde, elektronik aletlerde olması insanı ıslah etmez. Hatta kalbindeki hastalıkları attırıp onu helak edebilir.

Kendine bir süre belirleyip bu adaplara riayet ederek Kur'an okumalısın. Etkilerini gördükçe Kur'an senin için 'olmazsa olmaz' azıklar arasında yerini alacaktır. Kur'an'a adabıyla yaklaştıkça, Kur'an kendini açıp insanın hayatına müdahil olmaya başlar. İnsanı hayra teşvik edip, kötülükten alıkoyar. Masiyetin sıcaklığı bedeni kapladığında, adabıyla okunan bir Kur'an ayeti bir tablo misali göz bebeklerini doldurur. Nefis tembelliğe meyledip, hayırdan kaçınca Allah'ın rızasının kullarını karşılaması, genişliği yer ve gökler misali cennetler insanı taate çeker. Kur'an hayata müdahil olup, kalpleri rızai ilahi yönünde harekete geçirdikçe, kulda ona karşı iştiyak oluşur. Onu sorumluluk duygusuyla okuyup, onunla ihya olmaya çalışan insan, gönülden gelerek okumaya başlar. Sorumluluk duygusu yerini lezzete bırakır.

Osman b. Affan *radıyallahu anh*: 'Sizlerin kalbi temiz olmuş olsa, Kur'an'a doyamazdınız' demiştir.

Seleften Sabin El-Bennani *radıyallahu anh*: 'Yirmi yıl Kur'an okurken zorlandım, sonrasında yirmi yıl onunla nimetlendim (lezzet alarak okudum).' demiştir.

Allah *subhanehu ve teâlâ* bizleri bu kitabın güzelliklerine muvaffak kılsın. Kalplerimizi kelamıyla diriltsin, Allahumme amin.

. Bu bölüm Ramazan ayında kaleme alınmıştır.

. Ahmed, Hakim, İbni Hibban

. Ahmed, İbni Hibban, Hakim

. Buhari

. Ebu bekir, Ömer, Osman radıyallahu anhum

. Muttefekun Aleyh

. Buhari

. Ahmed, İbni Mace, Hakim

. İbni Kayyım, Fevaid

. Ahmed

. Hakim

. Buhari, Müslim

. Buhari, Müslim

. Buhari

. Buhari

. İbn-u Sa'd

. 21/Enbiyâ, 10

. 17/İsrâ, 9

. 14/İbrahîm, 1

. 10/Yûnus, 57

. 2/Bakara, 1-2

. 36/Yâsîn, 11

. 9/Tevbe, 124-125

. 59/Haşr, 21

. Tafsilat için bakınız: Gazali/İhyau Ulumi'd Din, Kur'an Okuma Adabı; Suyuti, İtkan fi Ulum El-Kur'an; 35. Nev, Onu Okuma ve Okuyanın Adabı; İmam Nevevi, Tibyan; Bu konuda Pınar yayınlarından çıkan 'Kur'an'ı Anlamaya Giriş ve Yol Haritamız Kur'an' kitabından istifade edilebilir.

. 73/Müzzemmil, 6-7

. Bu hadisi İbni Mace ve İmam Beyhaki Şuabu'l-İman'da rivayet etmişlerdir. Allah Rasûlü'nden sallallahu aleyhi ve sellem nakledildiği gibi (merfu), Ali'nin radıyallahu anh sözü olarak da nakledilmiştir (mevkuf)

. 16/Nahl, 98

. Ebu Davud, Tirmizi

. 73/Müzzemmil, 4

. Ahmed, Ebu Davud, Tirmizi

. Buhari

. Zadu'l-Mead

. İbni Ebi Şeybe

. Bu yalnız olunan ve kimsenin şahit olmadığı haller için geçerlidir. Aksi halde amellerin en şerlisi olan riyaya kapı açılır.

. İbni Mace

. 47/Muhammed, 24

. 38/Sâd, 29

. 54/Kamer, 17

. İhyau Ulumi'd Din

. Taberi

. İhyau Ulumi'd Din

. Nur, hidayet, şifa, rahmet, öğüt.

FITRÎ DUYGULARIN ALLAH'A YÖNLENDİRİLMESİ

Unutma! Gençlik duyguların en keskin olduğu dönemdir. Hangi fıtri duygu bu dönemde hayra yönlendirilirse, insanı ihya eder. Bizden öncekiler merak duygularını kitaba ve sünnete yönlendirince ortaya bu güzide misaller çıktı.

Bizleri cehalet bataklığından kurtarıp, faydalı ilimle hidayet eden Allah'a *subhanehu ve teâlâ* hamd olsun. Salat ve selam, öğrenen ve öğretenlerin en hayırlısı olan Muhammed Mustafa'ya *sallallahu aleyhi ve sellem*, onun pak âline, ashabına ve etbaına olsun. Yeryüzünde hiçbir hayır yoktur ki temelinde faydalı ilim ve ilmi pratiğe aktaran irade olmasın. Ve yine hiçbir şer yoktur ki temelinde cehalet ve heva (iradesizlik) olmasın...

Rabbi'ne Adanmaya Talip Olan Genç Kardeşim,

İnsanın en belirgin özelliklerinden biri meraktır. İnsana 'öğreten' Allah *subhanehu ve teâlâ*, öğrenmenin sebebini merak kılmıştır. Ve her insanın fıtratına, insanı hayra sevk eden faydalı bilgiyi elde edeceği kadar merak duygusu yerleştirmiştir. Önceki bölümlerde dikkat çektiğimiz gibi insanın konumunu belirleyen, fıtri duygularının durumudur. Allah *subhanehu ve teâlâ* her insanda fıtri olan bazı duygular yaratmış ve bu duyguları yönlendiren, çatı görevi gören 'fücur ve takvayı' [1] insanın benliğine yerleştirmiştir. Kim fıtri duygularını fücur ile yönlendirirse hayatını şeytana adayıp, onun hizbinden olur. Kim de fıtri duygularını takva ile yönlendirirse hayatını Rahman'a *subhanehu ve teâlâ* adamış ve O'nun hizbinden olmuş olur. Buna birçok örnek verebiliriz. Önceki bölümlerde işlediğimiz ve hayrın etkeni olan muhabbeti ele alacak olursak; sevmek fıtri bir duygudur. Her insanda mevcuttur. Bu sevgiyi yönlendiren ve anlamlı kılan veya anlamsızlaştıran ise fıtratlara ilham edilmiş 'takva ve fücurdur'... Rabbi'nin sayısız nimetlerini düşünen, tüm eksiklik ve kusuruna rağmen bu nimetleri kesmediğini gören, sevgisini Rabbi'ne yönlendirecektir. Fıtri olan bu duygu ona dünya ve ahiret saadeti olarak geri dönecektir. Sürekli dünyayı düşünen, Kur'an'ın deyimiyle "gözünü dünya süsüne diken", dünya ehlinin zahiri imkanlarına hayranlık duyan; kalbini dünya sevgisiyle öldürecek, dünya ve ahiret hüsranının temeli olan 'vehen' hastalığına yakalanacaktır[2]... İki ayrı sonuç... İki ayrı dünya ve iki ayrı ukba... İkisinin de temelinde sevgi vardır...

Korku da bunun gibidir. Rabbi'nin azametini, O'nun azabını, mücrimlerden intikam alışını hatırında tutup, tefekkür eden insan öncekilere ve sonrakilere vasiyet edilen[3], en hayırlı azık ve en hayırlı elbise ve korunak olan takvayı elde eder.[4]

'Ne yiyeceğim, hayatımı nasıl idame ettireceğim, tağutların bunca gücü ve imkanı karşısında ne yapabilirim, zindan, gözaltı, hicret ve cihad... Bunlar başıma gelirse geride kalanlar ne olur?' Bu duygularla yaşayan, bunları hayal eden sureti erkek olsa da, 'Hunsa' olanlarla oturup kalkar. Bu korkular da insanı esfeli safiline düşürür. İnsanı korkusu; takdir edilmiş olandan onu koruyamayacağı gibi, zilletin utancına da düçar eder.

İki ayrı dünya, iki ayrı ukba... İkisinin de temelinde korku vardır.

İlmin kaynağı olan merak da bunlar gibidir. 'Ben ne için yaratıldım?', 'Rabbi'm benden ne istiyor?', 'Bana bunca nimet verip, şerefli bir insan kılan, kainatta olan her şeyi bana musahhar eyleyen Rabbi'me nasıl teşekkür edebilirim?', 'O'nun rızası ve sevgisi nerede, kimlerledir, nasıl elde edilir?' Bu soruların cevabını merak edenin, fıtratında

var olan merakı bu soruların cevabına yönlendirenin ulaşacağı netice malumdur. Ya sadece gördüklerini merak eden insanlar? Tağutların, insanları oyalamak ve yaratılış gayelerini unutturmak için oluşturdukları sanal dünyayla merak duygusunu tatmin edenler? Bunların da sonu malum...

Tağutların her dönemde insanların merak duygusunu sömürdüğünü görürsün. Çünkü merak duygusuyla baş başa kalan insandan korkarlar. Sorulması gerekenleri sormaya başlayan her insan, onlar ve saltanatları için tehlikelidir. Görmez misin Firavun'un sihirbazlarını. Onlara tanınan imkanlar, onlara tahsis edilen mekanlar ve günler... Neydi bu sihirbazların işi? İnsanları sadece eğlendirmek miydi? Yoksa onları eğlendirmekle beraber merak duygularını başka tarafa yöneltmek miydi?

Mekke'ye gelene dek hiçbir şey değişmedi. İnsanlara nesep ve soylarını anlatan 'soy bilimciler', şiirler okuyan 'şairler', atalarının kahramanlıklarını anlatan 'kassaslar', Bizans ve Pers'in hikayelerini terceme edip halka sunan 'Nadr bin Harisler'...

Şu an değişen nedir? Peş peşe piyasaya sürülen hayal ürünü 'romanlar', yıllarca insanları ekrana hapseden 'diziler', denize atılsa 'çok suyu' necis kılarak insanların hayatlarını boca eden 'magazin programları', çocuklarımızı henüz ilk adımda yalana ve hayalciliğe hapseden 'çizgi filmler'.. Yetişkinlere, hayvanlaştıklarını, hatta hayvandan da aşağı olduklarını unutturan 'belgeseller'...

Allah Rasûlü'nün bir ismi de 'El-Mahi' idi. O *sallallahu aleyhi ve sellem* küfrü ve ehlini yeryüzünden silmekle gönderilmişti. Cahiliyeyi çok iyi tanıyordu. Onun insanlar üzerinde saltanat kurduğu alanları, insanlarda sömürdüğü fıtri duyguları tespit etmiş ve sabırla işe koyulmuştu. Onları faydalı ilme yönlendirmeliydi. İpotek altına alınmış ve onları hiçleştiren merak duygularıyla işe başladı. Mekke'nin en zorlu dönemlerinde 'Erkam'ın evini' medreseye çevirdi. Orada ashabına Allah'ın ayetlerini okuyup, onları cahiliyenin kirinden arındırıyordu. Medine'ye gelir gelmez ilk iş olarak mescid kurmuştu. Allah'ın ayetlerini okuyup, onları arındırmaya devam etti. Çok kısa zamanda öyle alimler yetişmişti ki, on dört asırdır tükenmeyen bir ilmi miras bıraktılar geride. Kıyamete kadar tüm insanlar da o mirastan faydalanacaktır.

Evet, Genç Kardeşim,

Bir nesil... Okuma-yazma bilmeyen bir ümmet... Nasıl bu kadar kısa sürede terbiye olmuş, hiçlik halinden hidayet imamları mertebesine yükselmişlerdi? Bunun tek cevabı, fıtri duygularını hayra yönlendiren, fıtri terbiye metoduyla onları yetiştiren bir muallime *sallallahu aleyhi ve sellem* sahip olmalarıydı.

Bu girişten sonra asıl mevzumuza dönmenin zamanı geldi. Bizler gençliğin menfi yönlerinden kurtulup, Allah'a *subhanehu ve teâlâ* adanmak istiyoruz. Ve bu konuda başarılı olmuş, adakları Allah tarafından kabul edilmiş yiğitler var önümüzde. Onların sıfatlarıyla süslendikçe aynı neticeyi elde edeceğimize yakinen inanıyoruz. Onların Rabbi olan Allah *subhanehu ve teâlâ*, bizlerin de Rabbi'dir... Rahmeti, lütfu, ve keremiyle onlara açtığı hazinelerini bizlere de açacaktır. Öyleyse onların özelliklerini aktarmaya devam edelim;

4. Şer'i ilimlerle meşgul olmaları

Allah Rasûlü'nün hadislerini ümmet için hıfz eden Ebu Hureyre'ye *radıyallahu anh* bakmaz mısın? İmam Zehebi'nin deyimiyle 'Ebu Hureyre'nin harikulade hıfzı Nübüvvet mucizelerindendir'... Allah Rasûlü'nün son dönemlerine yetişmişti. Üç veya dört yılını onunla geçirdi. Ondan çok daha uzun süre Allah Rasûlü'yle *sallallahu aleyhi ve sellem* beraber olan İbni Ömer *radıyallahu anh*, ona gıpta ediyordu. 'Sen aramızda Allah Rasûlü'yle en çok beraber olan ve hadislerini en iyi bilenimizsin'... Ebu Hureyre durumunu şöyle anlatıyordu:

'Sizler: 'Ebu Hureyre çok hadis rivayet ediyor, Ensar ve Muhacir neden bu kadar hadis rivayet etmiyor' diyorsunuz. Muhacir kardeşlerimizi çarşıda ticaret, Ensar kardeşlerimizi ise bağ-bahçede çalışma meşgul etti. Ben ise suffa ashabının fakirlerindendim. Karın tokluğuna Allah Rasûlü'ne mulazemet ediyordum. Onların kaçırdıklarına şahit oluyor, unuttuklarını hıfz ediyordum.' [5]

Bu meşguliyet onu hadis ilminin hamisi kıldı. Kur'an'dan sonra ikinci kaynak olan sünnet onunla anılır oldu. Eş-Şekur olan Allah *subhanehu ve teâlâ,* onun hadise olan merakını mükafatlandırdı. Onun *radıyallahu anh* üç yılda harcadığı emek, kıyamete dek müminlerin kalbine sevgi olarak nakşedildi.

Bir gün Allah Rasûlü *sallallahu aleyhi ve sellem* ona sormuştu:

" 'Sen de arkadaşlarının istediği gibi şu ganimet mallarından istemez misin?', ben dedim ki: 'Ben senden Allah'ın sana öğrettiklerinden bana öğretmeni istiyorum.' " [6]

Ebu Hureyre'nin ganimetten bir şey istememesi zengin oluşundan değildir. Bilakis o ashabın en fakirlerindendi.

'Ben Aişe'nin *radıyallahu anha* evi ve Rasûl'ün minberi arasında açlıktan düşer bayılırdım. Oradan geçenler göğsüme otururdu (onun sara hastalığına yakalanmış ve nöbet geçirdiğini düşünerek). Ben: 'Zannettiğiniz gibi değil, bu halim açlıktandır' derdim.' [7]

Buna rağmen dünyadan bir şey istemiyor, Allah Rasûlü'nün *sallallahu aleyhi ve sellem* hadislerini anlamaya ve hıfz etmeye çalışıyordu.

O gün onunla beraber olan suffa ashabının hepsi bu durumdaydı. Kalacak evleri, düzenli yiyecekleri olmayan gençlerdi. Mescidde yaşıyorlardı. Ashabın mescide bıraktığı hurmalardan yiyor, su içiyorlardı.

Kur'an'ın mahdumu Abdullah İbni Abbas sahabe içerisinde en genç olanlardandı. Ona fetva soranların, onun yaşında ve ondan daha büyük çocukları vardı. Allah Rasûlü'yle *sallallahu aleyhi ve sellem* geçirdiği süre üç yılı geçmemişti. Ancak ümmetin ittifakıyla o Kur'an'ın tercümanı, ümmetin alimiydi. Allah Rasûlü'nün vefatı onu ilimden soğutmamıştı. Gündüzlerini Allah Rasûlü'nün yanında geçiriyordu. Bu sefer Rasûlün gecelerini merak etmeye başlamıştı. 'Acaba Allah Rasûlü evine çekildiğinde ne yapıyordu?'. Meymune annemiz *radıyallahu anha* onun teyzesiydi. Allah Rasûlü *sallallahu aleyhi ve sellem* Meymune annemizin evinde kaldığı bir gece, o da evde gecelemişti:

"'Teyzem Meymune'nin evinde geceledim. Allah Rasûlü helaya girdi, kapının önüne su bıraktım. 'Kim bunu bıraktı?' diye sordu. Haber verilince, ona:

- 'Allah'ım onu dininde fakih kıl'
- 'Allah'ım ona kitabı ve hikmeti öğret' (bir rivayetle)
- 'Allah'ım ona tevili öğret ve dininde fakih kıl' (başka bir rivayetle)

- 'Allah'ım ona hikmeti ver' " [8] diye dua etti.

Allah Rasûlü *sallallahu aleyhi ve sellem* vefat edince sahabeye yöneldi. Tüm merakını Allah'ın ayetlerine hasr etti.

'Allah Rasûlü vefat edince, Ensardan bir arkadaşıma: 'Gel Allah Rasûlü'nün ashabına sorular soralım, onlar bugün çokturlar' dedim. Arkadaşım: 'Çok tuhafsın, insanların arasında bunca sahabe varken, sana mı ihtiyaç duyacaklar' dedi.

O benimle gelmedi, ben ise bu işe yöneldim. Bir insanın hadis bildiğini duyunca hemen ona gidiyordum, o uyuyorsa kapısının önüne ridamı serip oturuyordum, rüzgar üzerime toprak atıyordu. Soru sormak istediğim beni böyle görünce: ' 'Keşke bana haber etseydin de ben, sana gelseydim Ey Allah Rasûlü'nün amcaoğlu' diyordu. Ben: 'Sana gelmesi ve soru sorması gereken benim' diyordum.

O arkadaşım insanların soru sormak için başıma toplandığını görünce: 'Bu genç benden çok daha akıllıymış' dedi.' [9]

Biri Kur'an, biri de hadis ilminde imam iki sahabeyi örnek verdim. Şunu belirtmeliyim ki, sahabenin fakih ve alimlerinin hepsi gençti... Aişe annemiz, Muaz bin Cebel, Enes, Abdullah İbni Mesud, Abdullah İbni Ömer, Abdullah bin Amr bin As, Ubey bin Ka'b, Ali, Zeyd bin Sabit *radıyallahu anhum* ve diğerleri...

Yaş ortalaması yirmi ile otuz arasında olan bu gençler, sahabe döneminin ilmini bizlere taşıdılar.

Genç Kardeşim,

Durup düşünmenin, muhasebe yapıp karar almanın zamanı gelmedi mi? Bugün genç bir bacımız neden Aişe annemiz gibi olmasın? Ümmetin sorunlarına çözüm üretmesin? Acaba Aişe annemizi fakihe kılan neydi? Mucizevi özellikleri mi vardı? Yoksa bu ilim üzere mi doğmuştu? Hiç biri... Merak etmişti... Dinini, dininin öğretilerini, sünnetini... Ne ciltler dolusu kitap, ne de tek tuşla binlerce malumatı önüne koyan teknolojiye sahipti...

Veya gençlerimiz neden Abdullah İbni Abbas misali müfessir, Ebu Hureyre misali muhaddis olmasın ki? Bu sadece onlara özel bir durum değildi.

İmam Malik *rahimehullah* 'İmam' diye anıldığında, Şafii *rahimehullah* fetva makamına oturup fetva verdiğinde, Ebu Hanife *rahimehullah* insanlar fıkıhta ona muhtaç olduğunda[10], Ahmed b. Hanbel sünnet imamı olduğunda yaşı kaçtı?

Tabiin fakihleri, henüz sahabe yaşarken alim oldukları kabul gören, sahabeye rağmen kendilerine soru sorulan, Dehhak, İkrime, Ata, Mesruk, Alkame, Said bin Museyyeb, Sa'd bin Cubeyr ve diğerleri... Her biri genç yaşlarında tanınmış ve ilim ehli olmuşlardı.

Ünü dünyaya yayılan Abdullah İbni Mübarek yirmi yaşındaydı... Rebi' bin Enes'ten ilim almak için hapse girmeyi göze almıştı.

Dünyayı ilmiyle ve hıfzıyla mest eden Buhari, henüz genç bir delikanlıydı. İshak bin Rahaveyh ona işaret ederek: 'Şu gençten hadis yazın, vallahi o Hasanı Basri döneminde yaşasa yine insanlar ona ihtiyaç duyardı' diyordu.

Onlar sahabe misali dinlerini merak edip ona vakit ayırmıştı. Allah *subhanehu ve teâlâ* sahabeyi mazhar kıldığı lütfu onlara da nasip etmişti. Senin onlardan bu anlamda hiçbir farkın yoktur. Allah *subhanehu ve teâlâ* adildir, O kullarının cehdini zayi etmez. O'nun dinini öğrenip neşretmeye gençliğini adayan kim olursa, onu yardım ve hidayetiyle destekler.

Genç Kardeşim,

Rasûlullah'ın *sallallahu aleyhi ve sellem* 'selamını' almak, onun 'merhabası'na muhatap olmak istemez misin? O *sallallahu aleyhi ve sellem* sadece kendi yanında olup ilimle iştigal edenlere mi değer veriyordu sanıyorsun? İlim talebesi olan herkesin iltifatına ve ilgisine mazhar olacağını ashabına bildirmek için şöyle diyordu:

"Size ilim talep eden topluluklar gelecek. Onları görünce: 'Merhaba size, Allah Rasûlü'nün vasiyeti olarak' deyin ve onlara öğretin." [11]

Unutma! Gençlik duyguların en keskin olduğu dönemdir. Hangi fıtri duygu bu dönemde hayra yönlendirilirse, insanı ihya eder. Bizden öncekiler merak duygularını kitaba ve sünnete yönlendirince ortaya bu güzide misaller çıktı.

Allah *subhanehu ve teâlâ* 'Eş-Şekur' olandır. Bu sıfatın gereği olarak kullarından şükür ehlini sever, nankör olanlara buğz eder. Bizler çok büyük nimetler içerisindeyiz ve her nimet kendine yakışır şükür ister. Kalemin, defterin olmadığı, bizim bir saatte kat ettiğimiz mesafenin aylar süren yolculuklarla kat edildiği dönemler oldu. İnsanlar bir hadis için bir aylık mesafe yol gittiler.

Cabir b. Abdullah: 'Allah Rasûlü'nün sahabelerinden birinin bir hadis bildiğini duydum. Bir binek satın aldım ve yola koyuldum. Bir ay boyunca yolculuk yaptım. Ve Şam'a vardım...' [12]

Tabiinden Ata bin Ebi Rebah anlatıyor:

'Ebu Eyyub El-Ensari Mısır'a Ukbe bin Amir'e gitti. Onun bir hadis işittiğini duymuştu...' [13]

Ebu Hureyre'nin *radıyallahu anh* ilim talebi için çektiklerini yazmıştık. Allah Rasûlü'nden *sallallahu aleyhi ve sellem* bir hadis işitmek için onu terk edemiyor, aç bir şekilde onunla beraber bulunuyordu. Çoğu zaman açlıktan düşüp bayılıyordu.

Ashabı Suffa'nın hali bundan farklı değildi. Yiyecek bulsalar, giyecekleri olmuyor; onu bulsalar, yiyecek bulamıyorlardı.

Ya biz! İçinde yirmi dört saat sıcak su, üç öğün yemek, sıcak yatak olan medreselere, valizlere sığdıramadığımız giyeceklere, yıl içerisinde birkaç defa yapılan tatillere, ciltler dolusu kitaplar, bilgisayarlar, kayıt aletlerine sahibiz. Bir hadis değil, yüzbinlerce hadise oturduğumuz yerden ulaşabileceğimiz bir genişlikteyiz.

Bu nimetler şükür istemez mi? Daha çok çalışmak, ilme daha fazla yönelmek gerekmez mi? Şimdi şöyle bir düşünelim:

Üç yıldır İslam'la tanışmış ve hidayet nimetine ermiş bir genci ele alalım.

Her gün yarım saatini verip iki ayet ezberlemiş olsa ve yarım saatini ezber yaptığı yerin tefsir ve anlamına verse... Günlük bir saatlik bir çalışma... Yaklaşık on cüz ezberlemiş olacaktır. Hem de tefsir ve mealiyle birlikte. Ya da günlük yarım saat vakit ayırıp iki hadis ezberlemiş olsa, bu süre zarfında yaklaşık iki bin iki yüz hadis ezberlemiş olacak. Bu miktar nerdeyse Buhari'nin ve Müslim'in zübdesine[14] tekabül ediyor.

Veya her gün yarım saatini ayırıp bir fıkıh meselesini anlamaya ve hıfz etmeye çalışsa neredeyse bin yüz fıkıh meselesi yapar.

Örnekleri çoğaltabiliriz. Herhangi bir ilim dalı seçip, ona dair bir kitaptan yaklaşık on sayfa okusa, on binlerce sayfa yapar. Bir kitabın ortalama üç yüz sayfa olduğu

düşünülse, günlük yarım saatle yaklaşık otuz kitabı okumuş olacak.

Boşa geçen yıllar... Bir hakikat varsa o da şudur: Bizim hesabını yapıp değerlendirdiğimiz ve boşa geçen her saatin kıyamet gününde hesabı sorulacaktır. Allah Rasûlü:

"Dünya içindekilerle beraber lanetlenmiştir. Bunun istisnası Allah'ın zikri, alim ve öğrenendir." [15] buyurmuştur.

Allah'a Adanmaya Talip Kardeşim!

Kaç yarım saatler 'heba' olup gitti... Amel defterine dünyanın 'lanetlenmiş' zamanları olarak yazıldı. Kaç yarım saat bizi dinde 'fakih' yapacakken, bizim gevşekliğimiz nedeniyle 'pişmanlık' olarak yazıldı amel hanemize... Dün ve geçen yıllar elimizden çıkmış olsa da yarınımız yeni yılların başlangıcı olabilir. Bunca imkan arasında nankör olmamak lazım. Okuma-yazma bilmeyen, gece-gündüz çalışmak zorunda olan biri dahi dinini öğrenebilir. İlim hazinesi sayılacak kadar ders, küçük bir alete sığdırılıp, cepte taşınabilir. Günlük olarak bir dersi güzelce dinleyen, onu fıkh edenin kısa bir süre içerisinde ne denli ilim tahsil edeceğini düşündün mü?

Yolun başında oturmuş bir şeytan var!

'Ya hep ya hiç' mantığıyla sürekli bizleri alıkoyuyor. İlim talep etmek ayrı, dinde alim olmak ayrı şeylerdir. Hepimiz alim olamayabiliriz, ancak hepimiz ilim talep etmek zorundayız. Allah Rasûlü *sallallahu aleyhi ve sellem*:

"İlim talep etmek her Müslüman erkek ve bayan üzerine farzdır" [16] buyurmuştur.

İslam'ın ilimde ölçüsü 'çok bilmek' değildir. Malumatın çokluğuyla, ilim arasında bağlantı yoktur. İlim, amelle bağlantılıdır. Her insan bildiğiyle amel ettiği oranda, dininde alim olur.

Yeryüzünün en seçkin alimleri bu dini böyle öğrendiler. 'Ya hep ya hiç' mantığıyla hareket etmediler. On ayet öğreniyorlardı, onu iyice belleyip içindekilerle amel edince, yeni bir on ayet daha öğreniyorlardı... Malumatları az ve özdü, ancak usulünce talep ettikleri ilim onları dinde fakih kılmıştı.

İbni Ömer, Bakara suresini sekiz yılda talim etmişti. Onlar Bakara ve A'li İmran'ı hıfzetmiş olanlara farklı gözle bakıyor, ona değer veriyorlardı... Bugün birçok insanın avamlık ölçüsü saydığı malumat, onları hidayet imamları kılmıştı.

Aralarında imkan bulamayanlar mutlaka bir yol buluyorlardı. Hiçbir şey onları dinlerini öğrenmekten alıkoymuyordu. Ömer *radıyallahu anh* çalışmak zorundaydı. Ancak o çalışmayı vardiyaya, gececi olmayı, yorgunluğa asla bahane etmemişti. Dininde sadıklardan oluşu, onu çözüm bulmaya sevk etmişti. Ensar'dan olan bir komşusuyla anlaşmıştı. Bir gün Ömer *radıyallahu anh* çalışıyor, komşusu mescide gidip Allah Rasûlü'nü *sallallahu aleyhi ve sellem* dinliyordu. Akşam Ömer'e *radıyallahu anh* öğrendiklerini anlatıyordu. Bir sonraki gün nöbeti Ömer *radıyallahu anh* devralıyor, akşam arkadaşını bilgilendiriyordu.[17]

Allah Rasûlü'nün başka kavimlere din öğretmeleri için seçtiği 'alimler' ya da 'kariler'in hayatı ilginçtir. Enes *radıyallahu anh* onları şöyle vasfetmiştir:

'Gece olunca bir araya toplanır Kur'an'ı ders yaparlardı. Sabah olunca kimi su işi yapar, kimi odun toplayıp satar, kimi de

hayvanlarıyla uğraşırdı. Bunları satar suffa ehline yiyecek alırlardı. Medine'ye bir grup geldi ve Allah Rasûlü'nden kendilerine kitabı ve sünneti öğretecek hocalar yollamasını talep etti. Allah Rasûlü yetmiş sahabeyi onlarla gönderdi... Gidecekleri yere ulaşmadan yolda şehit edildiler...' [18]

Bu kıssaları tefekkür eden görecektir ki onları alim yapan vaktin çokluğu, imkanların genişliği değildir.... İhlas ve sıdkla ilim talep edip, öğrendikleriyle amel etmeleridir.

İslami Çalışmalar Büyük Nimettir

Sahada var olan cemaatlerin çalışmaları gençler için büyük nimettir. Haftalık veya günlük ders programları ilim talep etmek için fırsattır. Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* rahmet ettikleri müstesna insanlar bu nimetin kıymetini bilmiyorlar. 'Ya hep ya hiç' mantığına kurban olmuş, acelecilikle malul nefisler, haftada bir dersle 'ilim adamı' mı olur diye, bu çalışmalara burun kıvırıyorlar. Yakinen inanıyorum ki, sahabe gibi ihlas ve sıdkla bu çalışmalara iştirak edenler dinlerinde fakih birer ilim talebesi olabilirler. Bu çalışmalarda olan hayır ve bereket kolay bulunacak cinsten değildir. Şeytanın bizi mahrum bırakmasına müsaade etmeyelim. Amacı dinini öğrenmek olan her genç, bu derslerde ihtiyacını bulabilir. Daha fazlasını talep eden, kendinde bu azmi bulanlar ise, Allah'a tevekkül edip uzmanlaşma yoluna adım atabilir.

Bu ortamlarda bulunmak dahi başlı başına rahmettir. Bu ortamların tek hayrı şu hadislerde anlatılan olsa, gençlerimizin dört elle sarılması için yeterlidir.

"Herhangi bir cemaat Allah'ın evlerinden birinde toplanıp, Allah'ın kitabını okur ve onu ders yaparlarsa kendi aralarında, muhakkak onların üzerine sekinet iner, onları rahmet kuşatır, melekler etraflarını sarar ve Allah onları kendi katında anar." [19]

Bu hadiste zikredilen faziletler Allah'ın kitabını öğrendiğimiz bir ders için geçerlidir.

"Kim benim mescidime sadece bir hayrı öğrenmek veya öğretmek için gelirse, o Allah yolunda cihad eden makamındadır..." [20]

Ebu Derda *radıyallahu anh* ilim talep etmek için yanına gelen birini, Allah Rasûlü'nden duyduğu şu hadisle müjdelemişti:

"Kim ilim talep için bir yola girerse, Allah ona cennete bir yol kılar, melekler ilim talebesine/talep ettiğine razı olduklarından dolayı kanatlarını onun ayakları altına serer, alime sudaki balıklar dahil, yer ve gök ehli istiğfarda bulunur. Alimin ibadet ehline fazileti; Ay'ın diğer yıldızlara üstünlüğü gibidir. Alimler Peygamberlerin varisleridir. Peygamberler miras olarak dinar ve dirhem bırakmadılar, ilim bıraktılar. Kim o mirası alırsa büyük bir pay almıştır." [21]

Dini öğrenmek için yola koyulan, bunun için akade edilmiş meclislere yönelen her Müslüman bu müjdenin ehlidir. Bu meclisleri küçümsemememek gerekir.

Evet, Genç Kardeşim,

İlme karşı soğukluk ve rağbetsizlik, ona muvaffak olamama çok tehlikelidir. Bu Allah'ın insandan yüz çevirdiğinin ve onu hayırdan mahrum bıraktığının alametidir.

Ebu Hureyre Allah Rasûlü'nden *sallallahu aleyhi ve sellem*:

"Allah kimin için hayır dilerse, onu dinde fakih/anlayış sahibi kılar..." [22]

Selef bunu anladığı için çok hassas davranıyor ve 'Allah'ın bir kavimden yüz çevirmesinin alameti, onlara tartışma ve cedel kapısını açıp, amel kapısını kapamasıdır' diyorlardı. İlimle iştigal etmeyenin merakı, onu helak eder. Ya kendini ilgilendirmeyen meselelerde konuşur veya insanların hayatlarını merak eder. Yani söz, amel, düşüncesiyle 'kendinden yüz çevrilmesi gereken' boş/lağv insanlardan olur.

Rabbi'm bizleri kendileri için hayır dilediği kullarından eylesin. Bizleri boş/lağv

olmaktan muhafaza etsin. Tüm fıtri duygularımızı O'na *subhanehu ve teâlâ* yönlendirmeye muvaffak kılsın.

. *"Nefse ve onu düzenleyene, Ona hem kötülüğü hem de takvayı ilham edene (tüm bunlara andolsun ki)" (91/Şems, 7-8)*

. *" 'Yiyicilerin, bir yemek çanağının başına birbirlerini çağırdıkları gibi, milletler de sizin üstünüze birbirini çağırdığı zaman haliniz nice olur?', sahabe: 'Yâ Rasûlullah! Bizim o zaman sayımız az mı olacak?" diye sorduğunda, Efendimiz: 'Tam aksine, sayınız çok olacak; ama kalbinizde vehen bulunacak' buyuruyor. 'Vehen nedir ey Allah'ın Rasûlü?' diye sorulduğunda, 'Ölümü kerih görmeniz ve dünyayı sevmeniz.' " (Ebu Davud, Melâhim, 5; Müsned, 2/359; 5/278)*

. *"Göklerde ve yerde olanların tamamı Allah'a aittir. Andolsun ki sizden önce kendilerine Kitap verilenlere ve size Allah'tan sakınmanızı tavsiye ettik. Şayet kâfir olursanız şüphesiz göklerde ve yerde olanların tamamı Allah'a aittir. Allah (kimseye muhtaç olmayan, her şeyin kendisine muhtaç olduğu) Ğaniy, (her daim övgüyü hak eden ve varlık tarafından övülen) Hamîd'tir." (4/Nîsa, 131)*

. *"...Azık edinin! Şüphesiz azığın en hayırlısı takvadır." (2/Bakara, 197) – "Ey Âdemoğulları! Şüphesiz size avretinizi örtecek ve kendisiyle süsleneceğiniz elbise indirdik. Asıl hayırlı olansa takva elbisesidir. (Dışınızı elbiseyle süslediğiniz gibi kalbinizi de takvayla süsleyiniz. Bu, daha hayırlıdır.) " (7/A'râf, 26)*

. *Buhari, Müslim*

. *Hılyetu'l Evliya*

. *Buhari*

. *Buhari, Müslim, Sünen Sahipleri.*

. *Hakim, Siyer A'lam En-Nubela*

. *Bu söz İmam Şafii'ye aittir.*

. *İbni Mace*

. *Buhari, Muallak olarak Ahmed*

. *Ahmed*

. *Tekrarlardan arınmış*

. *Tirmizi, İbni Mace*

. *Beyhaki*

. *Buhari*

. *İbn-u Sa'd Tabakat*

. *Buhari*

. *İbni Mace, Hakim*

. *Ahmed, Ebu Davud, Tirmizi*

. *Buhari*

ADANMIŞLIK ve SALİH ORTAM

Her Müslüman gücü nispetince İslam'a hizmet etmek zorundadır. Kimi malıyla, kimi duasıyla, kimi ilmiyle, kimisi sabrıyla, bir diğeri yürünecek yolları temizlemekle...

Bizleri İslam'a hidayet eden, bundan sonra İslami bir hareket içerisinde bulunmayla şereflendiren, İslam'a ve Müslümanlara hizmetkarlıkla bizi ödüllendiren Rabb'imize hamd olsun. Salat ve selam, salah ve takvanın güzide örneği Rasûlullah'a, ashabına, pak âline ve etbaının üzerine olsun.

Genç Kardeşim,

Şu an bu yazıyı okuyor olmakla ne kadar bahtiyar olduğunu düşündün mü? Elinde tutmuş olduğun kitap için Rabb'ine *subhanehu ve teâlâ* hamd ediyor musun? Şu an sen de milyarlarca insan gibi elinde gökleri çatlatacak, Allah'ın engin rahmetine rağmen gazaba geldiği bir şeyler tutuyor olabilirdin!

İşte bu nimet üzerinde durup, konuşacağımız kadar bu nimeti bulamayan ya da bulup elinin tersi ile iten yığınlar hakkında da konuşmalıyız. Bunlara yönelik sorumluluğumuz nedir? Bize bahşedilen bu nimetin şükrünü nasıl eda edebiliriz? Bu soruların cevabını ararken bir neticeye ulaşmıştık. Şerrin ve batılın insanları her yönden kuşatıp, ifsad ettiği bu zamanda şükrümüz; hayır ve hakkın insanlara ulaşması için mücadele etmektir... Gününün belli saatlerini bu işe vermekle bir yerlere varılmayacağı hepimizin kabulüdür. Şerrin insanların yirmi dört saatini kuşattığı bir zamanda, ancak her şeyini İslam'a adamış, hareketi hizmet, durgunluğu harekete hazırlık olan insanlara ihtiyaç vardır. Düşün ki; bir kanalizasyon akıyor ve bizler o suyun içinde bulunan bir cisme dışarıdan su dökerek temizlemeye çalışıyoruz. Bugün bizimle, çevremizdeki insanların durumu bundan farklı değildir. Bizlerin dava adına yaptıkları belli saatlerle sınırlı olursa, yaptığımız hizmet pisliğin içinde bulunan cisimlere su dökmekten öteye geçmez. Bu temizlenmek istenileni temizlemeyeceği gibi, elimizde var olan temiz suyu da tüketmemize neden olur.

Yıllar içerisinde bunun oluşturacağı bıkkınlık ve umutsuzluğu da unutmamak gerekir. Bizlere hidayet şükrünü eda etmek üzere Allah'a adanmış, her şeyiyle İslam'a hizmet edecek insanlar lazımdır. Yaş, güç ve hareket olarak buna gençlerden daha müsait kimse yoktur. Bu teorik olarak tartışılmayacak bir gerçek olduğu gibi, tarihin ve vakıanın da binlerce örnekle tasdik ettiği bir hakikattir.

Her Müslüman gücü nispetince İslam'a hizmet etmek zorundadır. Kimi malıyla, kimi duasıyla, kimi ilmiyle, kimi sabrıyla, bir diğeri yürünecek yolları temizlemekle... Bununla beraber her şeyiyle ama her şeyiyle İslam'a hizmet edecek bir grup olmalıdır Müslümanların arasında. Hizmetin ve mücadelenin asıl, bunun dışında kalan her şeyin fer'i[1] olduğu bilinciyle hareket eden bir grup...

Bize örnek olan ve adanmışlıkları Allah tarafından kabul edilen genç sahabeler böyleydi. Onlar her an emir bekleyen ve atacakları her adımı alabilecekleri emirlere göre hesaplayan insanlardı. Hiçbir şey onları görevden ve sorumluluktan

alıkoymuyordu. Davet yapılacağı zaman rıfk ve hikmet timsali oluyor, cihad nidası Bilal'in *radıyallahu anh* gür sesiyle yankılandığında, cehennemî bir öfke kuşanıp ölüme koşuyorlardı. Geri döndüklerinde mescidde edebin ve tevazunun süsüyle Rasûlullah'ın *sallallahu aleyhi ve sellem* etrafında halka oluyorlardı. Düşmanları onlar için 'Gündüzün süvarileri, gecenin rahipleri' diyorlardı. Öyle ya! Süvari ibadet etmez, rahip savaşa çıkmazdı. O gençler, o güne dek bilinen tüm ölçüleri yerlebir etmişlerdi. Çünkü bu isme ve role hapsetmişlerdi kendilerini. Adanmışlardı... Ne isteniyorsa onu yapıyor, yapılması gerekeni en güzel şekilde yerine getiriyorlardı.

Bugün adanmaya talip olanlarımıza yolu hazırlayıp, kolaylaştırdılar. Deneme-yanılma yoruculuğundan kurtardılar bizleri. Bize düşen onların adanmışlığını doğru okuyup, doğru tespitlerde bulunmaktır. Onlarda bulunan her özellik, Allah'a adanmanın esasıdır. Onların özelliklerinden biri:

Salih Bir Çevrede Bulunuyorlardı

İnsan yaşadığı ortamın renklerini üzerinde taşır. İslam'ın bireyden ziyade çevre ve ortamın ıslahına önem vermesi bundandır. İnsan, birey olarak su gibidir. Onu koruyan, güzellik veya çirkinliğini belirleyen, içinde bulunduğu kaptır. Yaşadığımız toplum, bizleri kuşatan kap gibidir. Bireyin salih olması yeterli değildir. Kabının da salih olması gereklidir.

Allah'a adanan ve adakları kabul edilmiş örneklerimiz salih bir ortamda yaşıyorlardı. Evlerinde, günlük işlerinde, mescidlerinde hep salah vardı. Onlar da insandı. Şehvetleri ve onları cezbeden dünyalıklar onların hayatında da mevcuttu. Ancak yaşadıkları ortam onların sabit kalmasını ve nefsani arzularını dizginlemelerine yardımcı oluyordu. İnsan her ortamda yaşayamaz. Yaşaması için çevrede belli özellikler bulunması gerekir. Kulluğun temeli olan kalplerin hayatı da böyledir. Kalpler ancak salih ortamda hayat bulur. Salahın azığı olan iman ve salih amelin nuru, sadece salih ortamda bulunur.

İnsan çöplükte yaşayamayacağı gibi, kalpler de salih olmayan ortamda yaşayamaz. Yaşadığı farz edilse dahi insanı Rabbinden alıkoyan hastalıklarla yaşar.

Allah'a *subhanehu ve teâlâ* gençliğimizi adamadan önce, adanmışlar topluluğunu bulmalıyız. Kendimize örnek alabileceğimiz, dünya ve süsü bizi çektiğinde tutunabileceğimiz salih bir çevre...

Allah Rasûlü *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu:

"Salih arkadaşla kötü arkadaşın misali misk taşıyıcısı ile demirci körükçüsünün misali gibidir. Misk taşıyan ya sana ondan verir veya sen satın alırsın ya da güzel kokmasından istifade edersin. Ateşi körükleyense ya elbiseni yakar veya ondan kötü koku alırsın." [2]

Salih ortam böyledir, insan hiçbir şey yapmadan ondan istifade edebilir. Sen hiçbir çaba harcamadan o sana kendinden verir. Manevi olarak ruhun dinginliğe kavuşur. Kalbinde Allah'a *subhanehu ve teâlâ* ve O'nun yanında olanlara rağbet artar. Sebebini anlayamadığın bir sevgi ve irade fırtınası eser kurak gönlünde. Veya sen çabalarsın, örnek alırsın, taklit edersin. Böylece güzel kokuyu satın alan gibi olursun. Elde ettiğin hayır senin çabanla olur. İki durumdan biri gerçekleşmese dahi zarar etmezsin. Salih

ortamın kokusuna aşina olursun. Elinde ölçü olur. Bugün olmasa bile bir başka gün salihlerle fasıkları ayırt edersin. Bu da ondan sana güzel bir koku sinmesidir.

Ateş körükleyen ise bunun zıddıdır. Her halükarda sana zarar verir, elindekiyle elbiseni yakar. Rabbinin azabıyla senin aranda perde olan takva libasın yırtılır. Yaptıklarını yapsan onlarla aynı olur, sussan dilsiz şeytan olursun. En basit haliyle kokusu siner, haramlara karşı alışkanlık ve kanıksama olur sende. Artık haramlar yüzünü ekşitmez.

İnsanın istikamet üzere olması için iki şart vardır. Biri, insanın kendiyle alakalıdır. Gönülden istikamet üzere olmayı arzulamalı ve çaba sarfetmelidir. İkincisi, müstakim bir ortamda salihlerle beraber olmalıdır. Bireysel salah, başlangıç için yeterlidir. Ancak sebat ve istikrar için ortam şarttır. Temiz yağmur ancak uygun zeminde nebat bitirir. Su damlası yeterli değildir. Salih bir Müslüman takvasıyla temiz bir yağmur damlası gibidir. Düştüğü yerde istikrar bulup kök salması ve faydalı bir ağaca dönüşmesi için uygun zemin şarttır. Bu da salih ortamdan başkası değildir.

Bu noktanın daha iyi anlaşılması için, şeytanın tasarruflarına bakmamız yeterlidir. Şeytan insanı yalnız bırakmak için elinden geleni yapar. Saptırmak istediği insanın salih ortamın içinden ayrılması için her hileye başvurur. Salih ortam Müslümanın korunağıdır. Müslüman tökezleyip şeytana ve masiyetlere karşı zayıfladığında ortamdan güç alır.

İbni Ömer *radıyallahu anh* Allah Rasûlü'nden *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle rivayet etti:

"Rasûlullah, Kişinin evde veya yolculukta yalnız olmasını yasakladı." [3]

Başka bir hadiste:

"İnsanlar yalnızlığın tehlikesine dair benim bildiklerimi bilselerdi, hiç kimse tek başına yolculuk yapmazdı." [4]

Allah Rasûlü *sallallahu aleyhi ve sellem* yalnızlığın her türlüsünü yasaklamıştır. Ve bunun şeytandan olduğunu özellikle vurgulamıştır.

Ebu Salebe El-Huşeni:

"Allah Rasûlü dinlenmek için durduğunda sahabe vadilerde dağılırdı. Ayağa kalktı ve şöyle dedi: 'Sizin vadilerde bu şekilde dağılmanız şeytandandır.' " [5]

Ömer *radıyallahu anh* hutbede Allah Rasûlü'nden *sallallahu aleyhi ve sellem*:

"...Cemaatle beraber olunuz. Ayrılıktan sakınınız. Çünkü şeytan tek olanla beraberdir. İki kişiden ise daha uzaktır."

"...Allah'ın eli cemaatle beraberdir. Çünkü şeytan cemaatten ayrılanla beraber koşturur/hareket eder..." [6] demiştir.

Günümüzde Salih Ortam/Cemaat

Genç Kardeşim, İman ettikten sonra asıl mesele sebat etmek ve iman üzere son nefesi vermektir. Bu da ancak iman üzere yaşayan topluluklar içinde bulunarak olur. Günümüzde salih ortam; sahih akide ve menhec üzere olan cemaatlerdir. Müslümanın insi ve cinni şeytanlara karşı en sağlam korunağıdır cemaat. Yolculukta, gece evde yalnızlığı yasaklayan bir din, bütün bir hayatını yalnız geçirmene müsaade edebilir mi?

Bizler hayatımızı en küçük biriminden[7], en genişine[8] kadar İslamileştirmekle mükellefiz. Her Müslümanın Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* şeriatıyla yöneten bir emire tabi olması

farzdır. Bugün devlet bazında bir İslam Emirliği mevcut değildir. Her Müslümana farz olan gücü nispetinde bunun oluşmasına katkıda bulunmaktır. Yalnız olan insan, günlük sorumluluklarında dahi gevşeklik gösteriyorken, böyle büyük bir sorumluluğun altından nasıl kalkabilir?

Bugün ortadan kaldırılan sadece İslam Emirliği değildir. Onun temeli ve devamı olan kitap ve sünnet de ortadan kaldırılmıştır. Bizden önce yaşayan nesillerle, bizim sorumluluğumuzu karıştırmamalısın. Onlar belli zamanlarda ıslah faaliyetinde bulunuyorlardı. Temelleri ve katları sağlam bir binanın dış ve iç cephesinde tadilat yapıyorlardı. Bazı değerler bozulsa da temel ve bina sağlam bir şekilde yerinde duruyordu.

Bugün durum çok farklıdır. İslam binası temelleriyle beraber yerinden sökülmüş, yıkıma uğramıştır. Yerine, adı 'İslam', kendi her şeyiyle 'cahiliye' olan yeni bir bina inşa edilmiştir. Bu öylesine şerli bir yapıdır ki, Adem'den *aleyhisselam* günümüze cahiliyenin tüm tecrübesi bu binaya aktarılmıştır. Adına 'İslam' dendiği için milyarlar, Muhammed'in *sallallahu aleyhi ve sellem* dini diye Ebu Cehil'in, Firavun'un ve Nemrud'un yoluna tabi olmuştur.

Yani genç kardeşim, bizler sadece tadilat yapmakla değil, yıkım yapmakla işe başlamalıyız. Zemini cahiliyeden arındırıp, İslami temeller üzerine yeniden inşa etmeliyiz. Sen de kabul edersin ki yüzyıllardır bu işi sürdürenler, buna müsaade etmeyecektir. Bundan daha kötüsü ise İslam'la tanıştırıp, asli dinlerine kavuşmaları için çaba sarfettiklerimizin buna karşı çıkmasıdır. Yüzyılların kandırılmışlık ve cahilliğiyle, şirke ve cahiliyeye İslam adına sahip çıkacaklardır.

Amacım seni ürkütmek ve sorumluluğunu gözünde büyütmek değildir. Amacım gerçekçi olmak ve bu sorumluluğun ancak salih bir ortamla/cemaatle/İslamî hareketle beraber omuzlanabileceğini ifade etmektir. Bundan dolayıdır ki, Allah ve Rasûlü her fırsatta cemaate irşad etmiş, yalnızlık ve ayrılıktan/fırkalaşmaktan sakındırmışlardır. Gerek bireyin gerekse toplumun istikameti için cemaat ve birlik şarttır.

"Allah'ın ipine hep beraber/topluca tutunun ve ayrılığa düşmeyin." [9]

"Cemaatle beraber olunuz, ayrılıktan sakınınız..." [10]

Bir tarafta İslam'ın ısrarla vurguladığı 'cemaat' ve 'biz' anlayışı; öte yanda cahiliyenin aşıladığı 'bölünme' ve 'ben'!

İslam'ın cemaat noktasında hassas olduğu kadar, cahiliye de insanları yalnızlaştırıp, tekleştirme konusunda hassastır.

Cahiliye ürünü olan eğitim, sinema ve yazılı yayınlar sürekli bireyciliğe vurgu yaparlar. Kendi kararları, kendi çıkarları, kendine özel dünyaları olan insan toplulukları yetiştirmek istiyorlar. Bunun tek nedeni insi şeytanların insanı, cinni şeytanlara av haline getirme isteğidir. Allah Rasûlü'nün *sallallahu aleyhi ve sellem* her anlamdaki yalnızlığı yasaklaması bundandır.

Evet, Genç Kardeşim,

Allah'a *subhanehu ve teâlâ* adanmak istiyorsak uygun zemini bulmalıyız. Elimizdeki en büyük

nimet olan gençliği kaybetmeden buna zemin olan İslami hareket içerisinde yerimizi almalıyız.

Bu zordur... Çünkü insan özgür olmayı ve dilediği gibi hareket etmeyi ister. Kayıt altına alınmak istemediğinden Rabbi'ne dahi isyan eder. Kuralsız ve değersiz yaşamak ister. Alemlerin Rabbi olan Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* azameti dahi insanların çoğunu bu hastalıktan alıkoymaz.

Cemaat/İslamî hareket demek, insanın kendi içinde yaşamayı terk etmesidir. Ortak bir hedef için kendine verilen sorumluluğa sahip çıkmasıdır. Adanmanın ilk adımıdır. İnsi ve cinni şeytanların baskısına göğüs germektir. Cahiliye bireyden korkmaz. Bireyin güç ve enerjisinin içinde anlam kazandığı cemaatten ve birlikten korkar. Mekke müşriklerinin benzer şeyleri söylemelerine rağmen, Haniflere karışmayıp Allah Rasûlü'ne ve sahabeye Mekke'yi dar etmesi bundandı. Aynı şeyleri topluca söylüyor, söylediklerinin etrafında kenetleniyorlardı. Bu ağızlarından dökülenin yalnızca söylem olmadığı, kuvvet bulduğu takdirde hakim ve otorite olacağını gösteriyordu.

Sahabe ortak bir amacın etrafında kafaları net bir şekilde hareket ettiler. Bu çok büyük bir nimetti. Ne yapacağını bilmeyen, deneme-yanılma yöntemiyle sonuca ulaşmak isteyen insanlar bıkkınlığa ve umutsuzluğa düşerler. Günümüzde bunun örneklerini çok görüyoruz. Her yıl farklı bir hedef belirleyen binlerce genç var. Bir dönem ilim talebesi olmaya karar veriyoruz. İyi bir alimin ilmiyle İslam'a yaptığı hizmet bizleri etkiliyor. Tüm enerjimizi bu noktada harcamaya başlıyoruz. İslam ümmetinin dünyanın dört bir yanında çektikleri duygusal bir dille aktarılıyor... İmani duygularımız harekete geçiyor... Veya adanmış bir cihad ehlinin fedakarlıkları bizleri etkiliyor. Allah yolunda cihada çıkmaya, şehadete niyet ediyoruz. Enerjimizi bu yönde harcıyor, programlarımızı buna göre yapmaya başlıyoruz. Bazı olumsuzluklarla karşılaşınca daha hayırlısını aramaya başlıyor gözlerimiz. Maddi yardım diyoruz. Hizmetin olmazsa olmazı maddi olanaklar diyor ve ticarete yöneliyoruz... Buranın da olumsuzlukları bizi şaşırtıyor. Çoğaldıkça vermek zor geliyor, dünyaya meyil ediyoruz. Derken davet diyoruz... Yeterince donanım elde edip, insanları Allah'a davet etmeli...

Bununla beraber ömür geçiyor... Gençlik ve ona bağlı olan enerjimiz zayıflıyor. Eski rağbetimiz kalmadığı gibi, amel için gerekli iradeyi de bulamıyoruz. Bir önceki aşamada bile bir işe başlama iradesini gösterip, onda sebat iradesinden mahrumduk. Şimdi başlama iradesinden de mahrum olduk.

Yaşı ilerlediği halde durumu resmedilen şekilde olup, çevresine umutsuzluk aşılayan binlerce insana şahit olmuyor muyuz?

İşte cemaat bu problemin çözümüdür. Enerjinin ve ömrün heba olmasını engeller. Şeytanlar (insi-cinni) İslam'dan çeviremedikleri Müslümanı, birey olarak yaşama noktasında tutmaya gayret eder. Bireysel amellerin sonu kesiktir. İslam'ın Müslümanı, zamanına ve tarihe şahit kılacak nitelikte amellere teşvik ettiği unutulmamalıdır. Müslüman ilk insandan bu yana tüm kardeşlerine bağlıdır. Onların amellerinden haberdardır. Olumlu olanları örnek alır, olumsuz olanlarından tecrübe edinir. Onlara

duacıdır. Ve kendi, sonraki nesillere örnek ve tecrübe olacak şekilde yaşar. O, sadece kendi zamanındaki bir cemaatin mensubu değil, Adem'le *aleyhisselam* başlayan İslam cemaatinin ferdidir.

Genç Kardeşim,

Bulunduğumuz mıntıkada etrafımıza bakmalıyız. Söylemleri kitap ve sünnetten alınmış, amelleri Rasûlullah'a *sallallahu aleyhi ve sellem* benzeyen ve genel hayatları, mensubu oldukları İslam cemaatininki gibi olanlarla beraber olmalıyız.

Öncelikle bizler dinimizi bilmeliyiz... Allah'a sığınmalıyız. Huzeyfe'nin *radıyallahu anh* Allah Rasûlü'nden haber verdiği fitneye düşmemek için dikkatli olmalıyız.

"...Cehennem kapılarında olan davetçiler vardır, onlara icabet edeni ateşe atarlar. Ben (Huzeyfe) dedim ki: 'Onları bize vasfet ey Allah'ın Rasûlü, cevap olarak: 'Onlar bizim cildimizdendir (bize benzer) ve bizim dilimizle konuşurlar..." [11]

'Cemaat' diye 'Cehennem Davetçileri' çıkacak. Allah Rasûlü'nün *sallallahu aleyhi ve sellem* diliyle konuşacaklar. Yani dillerinde ayet ve hadis eksik olmayacak ve yabancı da olmayacaklar. Onlar da Müslümanların mensup oldukları milletlerden olacaklar.

Bunları tanımak zorundayız, tanıyacağız ki şekli Muhammedî olup davet ettiği şey ateş olanların tuzağına düşmeyelim. Bunları tanımanın yolu ikidir

1. Kitap ve sünnetten haberdar olmak.
2. Allah Rasûlü ve sahabenin başına gelenleri bilmek.

Bu iki ölçüdür, biri teori biri pratiktir. Bu ölçülerde ilim sahibi olan Müslüman, kolayca saptırılamaz. Önce kitabı ve sünneti sahih kaynaklardan öğrenmeliyiz. Bu bizlere anlatıldığı gibi zor değildir. Dünyada anlaşılması ve yaşanması en kolay şey, kitap ve sünnettir. Asıl zor olan onların ve babalarının uydurduğu, Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* hakkında hiçbir delil indirmediği zanları ve tahminleridir. Elimizde Allah tarafından korunmuş Kur'an ve Allah Rasûlü'nün sahih hadislerini toplayan kaynaklar mevcuttur. Dine dair kim ne söylerse bu iki kaynaktan delil istemeliyiz.

Bundan sonra Allah Rasûlü *sallallahu aleyhi ve sellem* ve sahabenin hayatlarını öğrenmeliyiz. Çünkü bu tek bir yoldur. Yolun tüm ayrıntıları 'değişmez kanunlar' [12] olarak Allah tarafından belirlenmiştir. Bu yolun tabileri aynı şeyleri yaşamışlardır. Benzer dönemleri yaşayanların başına aynı şeylerin gelmesi kaçınılmazdır.

Mensubu olduğumuz evrensel/tarihi İslam cemaatinde iki toplum tipi vardır.

Birincisi: Adem, Davud ve Süleyman *aleyhimusselam* gibi tevhidi toplumlardır.

İkincisi: Musa, İsa, İbrahîm, Nuh ve Lut *aleyhimusselam*, Muhammed *sallallahu aleyhi ve sellem* gibi şirk toplumlarında yaşayanlardır.

Her iki toplum biçiminin başına gelenler ve yaşadıkları yol, Kur'an'da resmedilmiştir. Ve bizler; yol çizilip, netleştirildikten sonra bizden öncekilerin muhatap oldukları ölçüyle muhatabız.

"Neredeyse seni (Mekke'den) çıkarmak için ürküteceklerdi. (Şayet seni çıkarmış olsalardı) senden sonra orada çok az kalabilirlerdi. (Bu) senden önce yolladığımız resûllerimiz için (belirlediğimiz bir) sünnettir/yasadır. Sen sünnetimizde bir değişiklik bulamazsın." [13]

"(Bu,) önceden yaşamış olanlar hakkında Allah'ın sünnetidir/yasasıdır. Sen, Sünnetullah'ta hiçbir değişiklik bulamazsın." [14]

Bu, fitne ortamında doğru cemaati bulmanın ölçüsüdür. İnancın kitaba ve sünnete dayanması ve tabi olduğunu iddia ettiği 'yol'un değişmez sünnetlerini yaşıyor olmasıdır.

Bu ölçülere uyan yapılar hiçbir zaman eksik olamazlar. Bu Allah Rasûlü'nün *sallallahu aleyhi ve sellem* bize haber verdiği esaslardandır.

"...Kıyamete dek Allah'ın dinini ayakta tutan/savaşan/kuvvetli olan bir taife süregelecektir. Onlara muhalefet edip, onları yardımsız bırakanlar onlara zarar vermeyecektir." [15]

Bizden önce Rabblerine adanan ve adakları kabul edilenler gibi salih ortamda bulunmak, Allah'ın dinine ensar olup hizmet etmek, gençlik ve enerji, belirsizlikler içinde heba olup, her şeyi tadıp hiçbir şey elde edemeyen durumuna düşmemek, dinle tanıştığımız gibi onun üzerinde sebat edebilmek ve iman üzere can vermek için, İslamî hareket saflarında yerimizi almalıyız.

Genç Kardeşim,

Allah'a adanabilmek için hakkın ölçüsünü tanımalıyız. Bu ölçüyle İslamî bir yapı tespit edip yerimizi almalıyız. Çünkü bize ihtiyaç var. Her şeyimizi İslam davasına adamamızı bekleyenler var.

Ve bilmeliyiz ki; cemaat içinde bulunmak 'ben' anlayışından vazgeçmektir. Sahabe misali belirlenen hedef doğrultusunda hareket etmek, her an 'benden beklenen olabilir' düşüncesiyle hayatımızı düzenlemektir.

Bu da işitmeye ve itaat etmeye hazır olmaktır. Cemaat içinde yerimizi almak, emirlere -masiyet olmadığı müddetçe- itaat etmektir. Bu öyle sıradan bir itaat değildir ki, Allah Rasûlü'ne *sallallahu aleyhi ve sellem* itaat, onun üzerinden Allah'a *subhanehu ve teâlâ* itaattir...

"Kim bana itaat ederse Allah'a itaat etmiştir, kim de bana isyan ederse Allah'a isyan etmiştir. Kim emire itaat ederse bana itaat etmiştir, kim de emire isyan ederse bana isyan etmiştir." [16]

Evet, Allah'a ve Rasûlü'ne *sallallahu aleyhi ve sellem* itaat etmek isteyen; masiyeti emretmediği müddetçe emirine itaat etmelidir.

Genç Kardeşim,

Sen her cemaat ve emire tabi olacak değilsin. Çok dikkatli olmalısın. Sen Rabb'ine adanmak, O'nun *subhanehu ve teâlâ* dinine ensar olmak istiyorsan, ölçülere uyan bir yapı bulduğunda şu noktaya dikkat etmelisin: Doğrular ve yanlışlar iki kısımdır:

- **Mutlak Doğrular ve Mutlak Yanlışlar:** Bunlar İslam'ın kesin öğretileridir. Bunlar herkesin bilmesi gereken zaruri meselelerdir. İçkinin, zinanın haramlığı, hiçbir maslahatın şirki meşrulaştıramayacağı, namazın ve zekatın vacip olması ve benzerleri buna örnek verilebilir. Bu noktalarda İslam'a muhalefet etmemizi isteyen bir yapı bizim ölçülerimize uymuyor demektir. Bu gruplar cehennem kapısında olan davetçilerdir.
- **Göreceli Doğrular ve Yanlışlar:** Bunlar mutlak olmayıp, hizmet esnasında verilen kararlardır. Hakkında kesin nas olmayan, kişiden kişiye göre yapılması ve yapılmaması değişen şeyler, yani göreceli meselelerdir.

İşte senin hassas olman gereken nokta burasıdır. Çünkü itaat bu noktadadır. Allah'a gençliğini adayan ve buna aday olanların, bu noktada doğruları ve yanlışları olmaz. O, içinde bulunduğu hareketin doğrularını doğru, yanlışlarını yanlış kabul edendir. Onun amacı konuşmak, laf kalabalığı yapıp eleştirmek değildir. Düşünmüştür, hakkın ölçülerine uyduğuna emin olduktan sonra bir yapıda yerini almıştır. Buna bağlı olarak masiyet emredilmediği sürece 'Benim işim itaat ve hizmettir' diyerek göreve koşturur. 'Şu şöyle olsaydı', 'Bu böyle daha iyi olurdu' bataklığında ömür tüketmez. Bilir ki ona göre 'Şöylesi daha iyi', 'Böylesi daha faydalı durum' bir başkası için tam tersi olabilir. Adı üstünde ya! Göreceli meseleler. Onun doğrusuna göre hareket edilse diğer insan 'benimki' diyecek ve birliğin, vakit ve gençlik israfının teminatı olan 'cemaat', tefrika ve çekişmenin merkezi olacaktır.

Emir tayini, ona itaatin Rasûl'e ve Allah'a itaat olması, masiyet olmadıkça onu dinlemenin, sıdkın alameti olması da bundan değil midir?

Farkında mısın kardeşim! Yeryüzünün en şerefli nesli aynı zamanda en az konuşan neslidir. Konuşmak, sürekli fikir beyan etmek ise saadet asrında münafıkların özelliğidir. Günümüz de pek farklı değildir... Çokça konuşan, fikir beyan eden insanlar var. Söz konusu hizmet ve fedakarlık oldu mu, onların suskunları oynadığını görürsün. Konuşup, hizmet projeleri arz edenlerin ya programları vardır ya da evde onları bekleyenler. Allah'tan geldik, tekrar O'na döneceğiz...

Söz konusu göreceli bir mesele ise sen susmalı ve elinden gelenin en iyisini yapmalısın. Ve hiç unutmamalısın, Allah'a adanmamız için bize bu zemini sunacak salih bir ortam içinde yerimizi almalıyız.

Allah'ım! Bizleri senin dinine hizmet eden sadık insanlarla bir arada bulunmaya muvaffak kıl. Bizleri işiten ve itaat edenlerden eyle. İsyan ehli olmaktan sana sığınırız. İslam ümmetinin sana takdim ettiği kurbanları kabul ettiğin gibi, bizleri yoluna kurban kabul et.

. İkincil

. Muttefekun Aleyh

. İmam Ahmed

. Buhari, İmam Ahmed

. Ebu Davud

. Nesai

. Aile/ev

. Devlet

. 3/Âl-i İmran, 103

. Tirmizi

. Muttefekun Aleyh

. Sünnetullah

. 17/İsrâ, 76-77

. 33/Ahzâb, 62

. Muttefekun Aleyh

. Muttefekun Aleyh

ADANMIŞLIĞIN ÖNÜNDEKİ ENGELLER

Düşün Genç Kardeşim, Allah'ın El-Aliy ismine hakkıyla imanın ne büyük lütuf olduğunu düşün! Buna iman, kalpte korku, tazim ve güven/tevekkül duygusunun menbaı olur. Ancak bunların olması için o kalbin diri olması gereklidir.

Allah'a *subhanehu ve teâlâ* hamd eder, Rasûlü'ne salat ve selam ederiz.

Genç Kardeşim,

Bir bardak düşünelim, kirli olsun. Bir pınarın başında olalım. Su içmek istiyoruz. Su ne kadar tatlı ve berrak olursa olsun, bizim bardağımızdaki tek sıfatı 'bulanık su' olacaktır. Öyle ise; temiz ve berrak bir pınardan su içmek için önce kabımızı temizlemeliyiz.

Veya bir tarla düşünelim, ekip hasat elde etmek istiyoruz. Tarlaya girdik ve elimizde bulunan tohumları saçtık. Hasat zamanı geldi, tarlada büyüyen ekinlerin yanı sıra diken, ot, sarmaşık gibi ne olduğu ve ne işe yaradığı bilinmeyen yeşillikler daha fazla yer kaplar. Çünkü hasat elde etmek için tarlanın temizlenmesi, ekime müsait hale getirilmesi gerekiyordu.

Kap ve tarla bizim kalbimizdir. Pınar ve tohum; kitap ve sünnet. Kitap ve sünnetin bizlerde umulan değişikliği yapması için onun kabı ve zeminin temizlenmesi şarttır. İşte buna kalp amelleri, arınma veya tezkiye diyoruz.

Kalp Hasadına Önem Verirlerdi

Tüm hayatıyla, hassaten gençliğiyle bu dine adananlarımız, dava ve hizmet ehli olmaya talip olanlarımız var... Formülü/menheci biliyoruz: İlk nesli örnek almak. Biz yaşlardaki insanlar bu gayeyle yola koyuldular ve adakları Allah *subhanehu ve teâlâ* tarafından kabul edildi. Bizler de onları dönüştüren, davayla birleştiren kitaba ve sünnete teslim oluyoruz. Ancak aynı etkiyi -Allah'ın rahmet ettikleri müstesna- göremiyoruz. Bunun nedeni kalp hayatımızdır.

Kur'an ve sünnet, hayattır. Ancak, içinde hayat olan kalplere nüfuz eder. Berrak birer pınardır. Temiz ve berrak kaplarda ona doyulur. İşte sahabe neslinin en bariz sıfatlarından biri buydu. Onlar, kalp hayatına önem veriyorlardı. Bedenin gıdasını verdikleri gibi kalbin gıdasını da unutmuyor, onu dua, zikir, tevbe ve sevgiyle canlı tutuyorlardı.

Kalplerde hayat olunca, Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* ve Rasûlü'nün *sallallahu aleyhi ve sellem* öğütleri kolayca yer ediyor, salih amel olarak hayatlarına yansıyordu.

Bunun yanında ilginç bir zümre vardı. Onlar da aynı ortamda, aynı öğütlere muhatap oluyorlardı. Ancak bu öğütler günden güne onların kalplerini ifsad ediyor, hastalıklarını arttırıyordu. Bunu bir misalle izah edelim:

> "Bir sure indirildiğinde onlardan bir kısmı: 'Bu sure hanginizin imanını arttırdı?' derler. İman edenlere gelince, onların imanını arttırmıştır ve onlar (Allah'ın müminlere yönelik vaadleriyle) müjdelenmektedirler. Kalplerinde hastalık olanlara gelince, onların (kalplerinde bulunan) pisliklere pislik katmış ve onlar kâfir olarak ölmüşlerdir." [1]

Bu misal üzerinde uzunca düşünmemiz gerekir. Zannediyorum manevi birçok hastalığın, kafa karıştıran sorunun cevabını içeriyor.

Bu ayet Asr-ı Saadet'te yaşayan iki grup insanı anlatıyor. İki grup da, Allah Rasûlü'nün *sallallahu aleyhi ve sellem* terbiyesine muhatap. Terbiye oldukları kalplerin hayatı ve şifası olan ayetler en pak ağızdan dökülüyor. İki grubun da kulaklarına çalınıyor. Bir grubun imanı artıyor; kulaklarına çalınan ayetler kalplerine yol buluyor ve orada iman ve takva olarak yaşanıyor. Bir başka grup ise aynı mecliste bulunup, biraz önce kıldıkları namazda ayakları Peygamberin ayaklarına, omuzları Peygamberin omuzlarına bitişmiş bir vaziyette ayetleri dinliyorlar ama bu sözler, kulaklarından kalplerine yol bulamıyor. Hatta kalplerinde var olan hastalığı arttırıyor. Öyle ki siyah bir nokta olan hastalıkları, duydukları her ayetle biraz daha artıyor. Birini hidayet edip, örnek nesil kılan Kur'an, bir diğerini helak ediyor. Ve küfür üzere can veriyorlar. Allah'a sığınırız.

Bu farkın nedeni kalp hayatıdır. Çünkü temiz ve pak olan kitap ve sünnetin öğütleri, temiz olmayan kalpte yer etmez. Çoğu zaman hastalıkları arttırır. Kalplerin fitnesi olan şüphelere/hastalıklara sebep olur.

Yoksa kitap ve sünnet, öğütleri dönüştürücü ve ıslah edici etkisini hep muhafaza etmiştir. Bu etkiyi hissetmeyenler dönüp kalplerine bakmalıdırlar. Mutlaka onda yer etmiş bir şüphe veya şehvetle karşılaşacaklardır.

Bu noktayı biraz daha açalım genç kardeşim, kitabın başından bu yana işlediğimiz konuları ele alalım. Beraber karar kıldık ki; Allah'a adanmak için adanmış ve adakları Allah tarafından kabul gören nesle bakmalıyız. Bu süreçte belirgin sıfatları nelerdi? İşte bu sıfatları, aynı samimiyetle taşıyanların, aynı neticeye ulaşması kaçınılmazdır.

Allah'ı Tanıma

Onların en belirgin vasıflarından biri buydu. Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* kendini tanıttığı gibi tanımışlardı. Her ismi ve yüce sıfatıyla O'na kulluk ediyorlardı.

Kalplerinde hayat da olunca anlamını, kapsamını, kainata yansımalarını öğrendikleri her isim, imanlarını artıyordu.

Kalbinde hastalık olana gelince... Bu isimlerin onun üzerinde eserini göremezsin. O, bu isimleri cedel/tartışma aracı yapar. Adeta bu isimleri bidat ehliyle vakit öldürme aracı olarak kullanır.

Allah Rasûlü *sallallahu aleyhi ve sellem* Rabbimizin El-Aliy[2] sıfatını tefsir ediyordu:

"...Rabbimiz gecenin son üçte birinde semaya iner: 'Yok mu isteyen vereyim, bağışlanma dileyen bağışlayayım...' diye nida eder..." [3]

bunu duyan sahabenin kalbinde ilk beliren 'Gecenin ihya' edilmesiydi. Madem böyle şerefli bir vakit var, muhakkak ayakta olmalı ve bu vakti değerlendirmeliydiler. Doğal olarak okudukları her ayet, dillerini ıslatan zikir, Rabblerine arz ettikleri dualar onların hayatına yansıyordu. Onlar bu vakit dilimini Allah'a adamakla, hayatın tümünü adamaya muvaffak olmayla mükafatlanıyorlardı.

Kalbinde hastalık olan insan da, bu manalardan eser yoktur. O, bu hadisi duyduğunda tartışacağı bir Eş'ari veya Maturidi arar. Onun tevilini iptal etmenin peşindedir. Oysa esefle belirtmek isteriz ki, kendi de manayı ta'til etmiştir. Öyle ya! Tevilsiz, tahrifsiz, misalsiz, keyfiyet belirlemeden kabul edilecek sıfatlar, lafızdan öte bir mana

oluşturmuyorsa ne anlamı vardır. Ehli Sünnet imamlarının mücadelesi ve bu uğurda canlarını ortaya koymaları lafızların ispatı için midir sadece?

Düşün Genç Kardeşim, Allah'ın El-Aliy ismine hakkıyla imanın ne büyük lütuf olduğunu düşün! Buna iman, kalpte korku, tazim ve güven/tevekkül duygusunun menbaı olur. Ancak bunların olması için o kalbin diri olması gereklidir. Adanmak için önümüzde bulunan engellere göz atalım. Korkularımızın, Allah'ı *subhanehu ve teâlâ* ve ona bağlı olarak İslam davasını hakkıyla önemsememe ve güven problemi olduğunu göreceğiz. Bu engellerin çözümü O'nun El-Aliy sıfatını hakkıyla tanıma ve o isimle kulluğa bağlıdır. Ancak kalpte bulunan hastalık, bunların anlaşılmasına engeldir.

Kur'an'la Aralarında Özel Bağ Olması

Genç sahabelerin ortak sıfatıydı bu. Her biri okuma, anlama, tefsir yönünden Kur'an alimiydiler. Geçen bölümlerde bu konuyu detayıyla anlattık. Tevbe suresi 124 ve 125. ayetler bağlamında Kur'an'ın kalbinde hayat olanlara etki ettiğine değindik.

Salih Bir Çevrede Bulunmak

Kalbinde hayat bulunan insan bunu nimet bilir. Ve sahabe gibi, içinde bulunduğu salih ortamdan istifade etmeye çalışır. Nefsinde salih amellere yönelik irade bulamadığı zamanlarda, cemaatin umumi iradesinden faydalanır.

Kalbinde hastalık bulunan ise; bunu bir yük olarak görür. Şükretmek bir yana sürekli söylenir. Veya cemaat yapısını, başka yapılarla çekiştiği 'tefrika' aracı kılar.

Buradan anlıyoruz ki adanmanın özü, kalp hayatına önem vermektir. Çünkü içinde hayat olmayan kalp; azığını dahi ifsad eder. Siz ona azık olarak Kur'an, zikir, dua vs. verirsiniz, o kirli kalp misali bulandırır ve size zarar olarak yansıtır.

Buraya kadar anlattıklarımız anlaşılınca, Allah Rasûlü'nün *sallallahu aleyhi ve sellem* kalp ile ilgili hadisleri daha iyi anlaşılacaktır.

"...Dikkat edin! Bedende bir et parçası vardır, o düzelirse bütün beden düzelir/ıslah olur. O bozulursa bütün beden bozulur." [4]

Azalarında salih amel görmek isteyen, kalbini ıslah etmelidir. Çünkü organlar kalbe bağlıdır.

"Kalp komutan, organlar ise onun askeridir. Komutan iyi olursa ordusu da iyi olur, komutan kötü olursa ordusu da kötü olur." [5]

Genç Kardeşim,

Öncelikle kalp amellerini tanımalı ve kalbi o amellerle meşgul etmeliyiz. Bunun için okumalar yapmalı, sohbetler dinlemeliyiz. Sevgi, korku, umut, güven, yönetme/inabe vb. hasletleri yüreğimizde hissetmeliyiz. Bunları oluşturan, arttıran etkenlere ciddiyetle yapışmalı ve azimle uygulamaya çalışmalıyız.

Aksi halde ortaya tarifi imkânsız bir durum çıkacaktır. Allah için yaşayan, ancak Allah'a *subhanehu ve teâlâ* karşı kalbinde sevgi hissedemeyen bir insan... O'nun dini için çalışmalar yapan, fakat O'nu zikretmeyen; O'nu insanlara anlatan, fakat günahlara karşı en cesur olan; Kitabını insanlara ulaştırıp, şifa olduğunu söyleyen; ancak kendi hastalığı her gün biraz daha ilerleyen bir insan...

Şu bir gerçektir ki; bir şeyi dert edinmeden, gündemimize almadan hayatımıza

yerleşmesi mümkün değildir. Derdini, gündemini belirleyen de insandır.

Kalbin Amellerini Oluşturan ve Arttıran Etkenler[6]

1. Kur'an'ı okuma-anlama: Bu kalp hayatı ve ıslahı için en önemli etkendir. Allah'a *subhanehu ve teâlâ* gençliğini adamak isteyenlerin yoldaki azıklarıdır.

"Ey insanlar! Şüphesiz ki size, Rabbinizden bir öğüt, sinelerde olan (manevi hastalıklara) şifa, müminler için de hidayet ve rahmet olan (bir Kitap geldi)." [7]

"Elif, Lam, Ra. Bu bir Kitap'tır ki, Rabbi'nin izniyle insanları karanlıklardan nura, O güçlü ve övgüye layık olanın yoluna çıkarman için sana indirdik." [8]

Mutlaka, Kur'an okuduğumuz zaman dilimleri olmalı günlük programımızda. İhtiyaç duyduğumuz kalp amellerini oluşturacak, arttıracak, istikrar sağlayacak bütün etkenlerin kaynağıdır Kur'an. O sahibinin *subhanehu ve teâlâ* sözüyle: "sinelerde olan (manevi hastalıklara) şifa..." [9]

Kalplerin canlanması ve asıl mahbuba yönelmesi için Kur'an okumak.

2. Farzlar dışında nafilelerle Allah'a yaklaşma: Bu etkeni ve insanın kulluğuna etkisini şu hadis anlatıyor:

"...Kul bana farz kıldıklarımdan daha sevimli bir şeyle yaklaşmamıştır. Kul bana nafilelerle yaklaşmaya devam eder ta ki, ben onu severim. Onu sevdiğimde gören gözü, işiten kulağı, tuttuğu eli, yürüdüğü ayağı olurum. Benden isterse muhakkak veririm. Bana sığınırsa muhakkak onu korurum." [10]

Nafilelere devam etmek, insanın kalbinde sevgi oluşturmakla kalmıyor; aynı zamanda insanı Allah'a sevimli kılıyor. Allah'ın sevgisi ise O'nun yardımı ve muvaffakiyetidir. Şu zorlu zamanda çetin fitnelerin ve şehvetlerin arasında yol bulmaya çalışan bizlere reçete sunuluyor adeta. Buna bağlı olarak nafileleri, Allah'ın sevgisi ve kulu dünya-ahiret hayrına muvaffak kılmasının en güzel aracı olarak görebiliriz.

3. Devamlı Allah'ı zikretmek: Zikir; velayetin menşuresidir/prizmasıdır. O kalbin azığıdır. Zikir olmayan kalp kabir cesedidir... Zikir Allah yolcularının azığıdır. Bu yolcular daima O'nu terennüm ederler. Zikir, onların kalkanı ve yol kesicilere karşı silahıdır. Her organın belli zamanlarda yaptığı ibadetler vardır. Zikir, kalbin ve dilin vakit tayin edilmeksizin her an yaptıkları ibadettir. O kalplerin parıltısıdır. Kul zikri arttırdıkça Allah'a olan iştiyakı artar.[11]

Zikir bir haldir. Kulun kulluğunu ve Allah'ın Uluhiyyet ve Rububiyet'ini hakkıyla kabulünün göstergesidir. İnsanın acziyet ve fakrını, Allah'ın zenginlik ve büyüklüğünü itirafdır. Zikir, ya mabudu övmedir ya azametini ikrar veya insanın kendi küçüklüğünü dillendirip, O'na olan ihtiyaçlarını arz ettiği bir duadır.

Bedenin hayatta kalması için gıdaya ihtiyacı vardır. Bunlardan bazısı su ve ekmek gibi hayati öneme sahiptir. Kalp de böyledir. Onun hayatı ibadetlere bağlıdır. Ancak bu ibadetlerin de bazıları su ve ekmek gibidir. Allah'ı anmak, hayati öneme sahip ibadetlerdendir.

Bundan dolayı her ne halde olunursa olunsun talep edilmiştir. Uykudan önce, yatakta, otururken, savaşta, davet esnasında, kişi ailesiyle beraber olurken veya helanın kapısında, yemeğe-içmeye başlarken, sonlandığında... Her anın ibadetidir zikir.

"Rabbimiz! Şüphesiz ki sen, (vuku bulacağında) şüphe olmayan o günde, insanları bir araya toplayacaksın. Şüphesiz ki Allah,

sözünden dönmez." [12]

"Ey iman edenler! Bir toplulukla karşı karşıya geldiğinizde sebat edin. Allah'ı çokça zikredin ki kurtuluşa eresiniz." [13]

"Ey iman edenler! Allah'ı çokça zikredin. Sabah akşam O'nu tesbih edin." [14]

Zikir insanı sema ehlinden kılar. Bu da adanan adağın -gençliğin- Allah katında kabulünün alametidir.

"(Bu nimetlerime karşılık yalnızca) beni anın ki ben de sizi anayım. Ve bana şükredin, nankörlük etmeyin." [15]

Allah Rasûlü: "Zikir yapan sahabesine uğradı ve 'Ne için oturuyorsunuz?' diye sordu. 'Allah'ı anmak, hidayet ettiği İslam ve minnettar olduğumuz nimetlerine hamd etmek için zikir yapıyorduk.' Allah Rasûlü: 'Cibril bana geldi ve Allah'ın meleklere karşı sizlerle övündüğünü haber verdi.' " [16]

Başka bir hadiste:

"Ben kulumun zannı üzereyim... Beni nefsinde anarsa, ben de onu nefsimde anarım. Beni bir topluluğun içinde anarsa, ben onu daha hayırlı bir topluluk içinde anarım." [17] buyurdu.

Zikir kalbin ve onun amellerinin hayatıdır. Allah Rasûlü:

"Rabbini anan ile anmayanın misali ölü ile diri misali gibidir." [18] buyuruyor.

Sahabelerin bazısının bazısına: "Gel bir saat iman edelim" [19] deyip, oturup Allah'ı anmaları bundandır.

Onlar bunu söylediklerinde iman ehliydiler. Bu; imanın devamı, artması, kalbin hayatı içindir.

4. Allah'ın sevdiklerini nefsin sevdiklerine tercih etmek: Tercih iki türlüdür. Bazen isteyerek olur, bu kalbin sevgiyle ve korkuyla dolu olduğu hallerdedir. Nefis şehevi arzularla insanı bir şeye davet eder. Allah *subhanehu ve teâlâ* o isteği haram kılmıştır. İçinde sevgi ve korku[20] dolu kalp, tereddüt etmeden Rabbinin hoşnutluğunu tercih eder. Bazen de kalp mücadele eder. Nefsin isteğine meyyaldir. Bu durumda Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* hoşnutluğunu tercih etmek zordur. Ancak bu tercih, sevginin ilk adımıdır. Çünkü kalp tercihler doğrultusunda yön değiştirir. Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* hoşnutluğu nefsin hevasına tercih edildikçe, kalpte olan sevgi artar ve imandan lezzet alınmaya başlanır.

Gençler nefsin arzularının en keskin olduğu dönemi yaşarlar. Rabblerine adanmak demek, her an bu isteklere karşı durmaktır. Zor bir süreç olsa da sonu selamettir.

5. Kalbin Allah'ı isim ve sıfatlarıyla tanıması ve eserlerini müşahede etmesi: Var olan tüm hayrın özüdür bu. Allah'ı *subhanehu ve teâlâ* tanımak her şeyi O'nun isim ve sıfatlarıyla irtibatlandırmak kalp amellerinin can suyudur. Bu marifet ve murakabedir, kulun Allah'la *subhanehu ve teâlâ* beraberliğidir. Her olayda Rabbini *subhanehu ve teâlâ* müşahede eden 'O'nunla beraberlik' mertebesine ulaşır. Bu özelliği geçen bölümlerde detaylıca anlattık.

6. Allah'ın iyilik ve ihsanını müşahede etme

7. Nefsin acziyetle Rabb'inin huzurunda eğilmesi: Bu iki madde bir bütündür. Allah'a *subhanehu ve teâlâ* kulluk olan 'sevgi ve kulluk zilleti' bu duyguların ona etkenidir. İnsanın Rabbine kulluğu, bu iki duygunun kalpte yer etme oranıyla alakalıdır. Bunlar kemale erdikçe, kulluk da kemale erer.

Sürekli O'nun *subhanehu ve teâlâ* nimetlerini hatırlamak sevgiyi oluşturur ve arttırır. İnsanın günahlarını ve verilen nimetler karşısında şükürsüzlüğünü hatırlaması Rabb'ine karşı

zillet, fakr ve hudu' oluşturur.[21]

Öyleyse Rabb'ine adanmak isteyen, bu ahlakı meleke haline getirmelidir. Bunu sorumluluk veya vird halinde tekrar etmelidir. O'nun *subhanehu ve teâlâ* üzerimizde sayısız nimetlerini düşünüp kendimize hatırlatmak; günahlarımızı, şükürsüzlüğümüzü, nimetlerin hakkını vermeyişimize dair gerçekleri kabul etmek... Bu bir muhasebedir aynı zamanda.

8. Allah'ın dünya semasına indiği vakitte yalnız olmak, O'na yalvarmak, kitabını tilavet etmek, kulluk edebiyle O'nun huzurunda bulunmak ve bu durumu tevbe ve istiğfarla sonlandırmak: Bunun önemini anlamak ve idrak için ilk neslin terbiye edilişine bakmalıyız. Henüz vahyin ilk satırlarında 'gece kalkışı'nın uzunca anlatılması konunun ehemmiyetinin anlaşılması için yeterlidir. Farz namazlar, oruç, zekat gibi asıllardan önce bu ibadet teşri kılınmıştır. Müslümanın Rabbi'ne kulluğu, insi ve cinni şeytanlara karşı mücadelesinde 'temel azık' bu vakitlerin ihyasındadır. Özellikle ömrünün en güzel çağını Rabb'ine adamak isteyenlerin nefis ve isteklerine alıkoyucu ve engellere karşı kalkandır gecenin ihyası.. Sıkıntılarını Rabb'ine zikretmesi, O'ndan yardım talep etmesi, secde ve dualarla O'na *subhanehu ve teâlâ* sığınması... Bunların her biri kalp amellerinin özü ve arttırıcısıdır. Zaman ve mekanın sahibi Allah'tır. Dilediği zamanı ve mekanı benzerlerine üstün kılacak ve ona bereket yerleştirecek olan da O'dur. O *subhanehu ve teâlâ* bu vakti, sair vakitlere üstün kılmış, onda yapılan amelleri ecir ve tesir yönünden başka vakitlerde yapılanlardan daha bereketli saymıştır.

9. Allah dostları ve sadıklarla bir arada bulunmak, meyvelerin en güzellerini topladığı gibi onların sözlerinin en güzellerini seçmek. İnsanın nefsine ve başkalarına faydası olmadığı müddetçe konuşmamak: Buna dair tafsilatı geçtiğimiz sayfalarda zikretmiştik. Minnet Allah'adır.

10. Allah ile kalp arasına giren her sebepten uzak durmak: Bu aynı zamanda muhasebe ister. Kulun saadeti, nefsini muhasebe etmeyi ahlak haline getirmesindedir. Bir kalpte hayat olduğunun en belirgin alametlerinden biri de budur. Şayet insan, kalbinin ahvalini kontrol etmiyorsa, bu kalpte bulunan hastalıklar veya ölümün habercisidir, Allah muhafaza...

Kalp sürekli hal değiştirir. Sevgi yerini nefrete; korku, cesarete; tevekkül, güvensizliğe terk eder. Kalpler Rahman'ın *subhanehu ve teâlâ* elindedir. Ve onu dilediği gibi evirip-çeviren O'dur.

Muhasebe, kalbin hallerini ve bu hallere sebep olan durumların tespittir. Bazen kalp zayıflar, kalp amelleri canlılığını yitirir.

Ne olunca, hangi durum yaşanınca kalp amelleri zayıflıyor?

İşte muhasebe, bu durumların tespiti ve bunlardan kaçınmaktır.

Genç Kardeşim,

Sen de kalbini kontrol et. Bil ki diri/canlı, hasta ve ölü olmak üzere üç çeşit kalp vardır. Rabb'ine adanmaya kalbinle başla. Kalp tabiplerinin öğütlerine kulak ver. Kalbi temizle

ki, kitap ve sünnetin öğütleri, kainatta Allah'ın büyüklüğüne delalet eden ayetler sana etki etsin.

Bir organın sıhhatli veya malûl oluşu, yaratıldığı amacı yerine getiriyor oluşuyla ölçülür. Elimiz, eşyayı tutmak, nefsimizden zararı savmak gibi amaçlar için yaratılmıştır. Bunu kusursuz yerine getiren bir el, canlı ve sağlıklıdır. İstenildiği şekilde yapamıyor veya bazen yapıp bazen yapmıyorsa hasta, hiç yapamıyorsa ölü ve felçlidir.

Kalpler de böyledir. Onun varlık amacı Allah'ı *subhanehu ve teâlâ* tanıma, O'nu tazim, O'nunla mutmain olup sekinete kavuşma, O'na *subhanehu ve teâlâ* dayanma, O'na karşı sevgi ve korku hissetme, O'na yönelme ve sığınmadır. Bunları yerine getirme oranı, onun sıhhati, hastalığı ve canlılığının göstergesi olacaktır.

Kalpler Allah'ın elindedir. Bu seni umutlandırmalıdır. Rahmeti, gazabına galip gelmiş olan, mülkünde lütuf ve rıfk ile muamele eden bir yaratıcıya sahipsin. Samimiyetle O'na bir adım atana, on adım atar. Hangi vakitte, kim 'Ya Rabb' derse, ona yönelip icabet eder. Şifa da, hayat da O'nun *subhanehu ve teâlâ* elindedir. Bize düşen dert edinme, bu dertte samimiyet, istikrar, fakr, zillet ve ihtiyaç halinde O'ndan *subhanehu ve teâlâ* istemektir.

Bu bölümde örnek vermedim. Çünkü adanmışlıktan söz ediyorsak, kalp hayatı adanmışlığın olmazsa olmaz şartıdır. Bir örneğe gerek yoktur. Sahabenin her hali bu duruma örnektir. En çirkin günahları dahi kalp hayatlarının kanıtıdır. Akabinde duydukları pişmanlık tevbe, göz yaşları kalplerin canlı oluşunu gösterir.

Düşün ki İslam için çalışıyor, koşturuyor, yoruluyoruz. Dünyanın birçok nimeti her şeyiyle bize arz olunmuşken, yüz çeviriyoruz. Kalbin ameli olan ihlas olmazsa bu yapılanların ne anlamı olur? Belki insanlar yanında çok değerli bir insanken, Allah nezdinde, ateşin kendiyle tutuşturulacağı bir insanızdır. Allah'a sığınırız. Belki de cennetin iştiyak duyduğu ve özenle beklediği Allah'ın meleklerine karşı ismiyle övdüğü kullardan... Aradaki fark, kalbin ameli olan ihlastadır.

Öyleyse kalp amellerini önemsemeli, onları oluşturan halleri bilmeli, arttıran etkenleri istikrarla yaşamalı, zıddı olan hallerden şiddetle kaçınmalıyız. İnsanlığımızın gereği olarak sendeler, unutur veya gaflete dalarsak, bunu tevbeyle tedarik etmeli, kaldığımız noktadan yolumuza devam etmeliyiz.

Ey kalpleri evirip çeviren Rabbim, kalplerimizi dinin üzerine sabit kıl.

. *9/Tevbe, 124-125*

. *En yüce*

. *Buhari, Müslim*

. *Buhari, Müslim*

. *Musannef, Abdurrezzak*

. *İbni Kayyım* rahimehullah *bu maddeleri 'Muhabbeti Celbeden Başlıklar' altında zikretmiştir. Ancak, bu maddeler aynı zamanda kalp amellerinin hepsinde etkilidir. Medaric 3/16-17 başlıklar İbni Kayyım'dan alınmıştır.*

. *10/Yûnus, 57*

. *14/İbrahîm, 1*

. *10/Yûnus, 57*

. Buhari, Müslim

. İbni Kayyım'dan özetle

. 3/Âl-i İmran, 9

. 8/Enfâl, 45

. 33/Ahzâb, 41-42

. 2/Bakara, 152

. Müslim

. Buhari

. Buhari

. Buhari muallak olarak, Ahmed

. Kalbin en temel iki amelidir.

. Şeyhu'l İslam İbni Teymiyye ve İbni Kayyım'dan rahimehumullah *naklen*

NASİHAT

Dua bir yaşam biçimiydi. Kul olduklarının, Allah'ın beraberliğini hissetmelerinin semeresiydi. Şundan emin olabilirsin ki; günahkar insanlar dua edemezler. Kalpleri ölmüş veya hastalıklarla malul olanlara en ağır kelime 'Ya Rabb'tır. Elleri masiyetin her rengine ayna olmuşların avuçları, bir tek semaya açılmaz...

Allah'a *subhanehu ve teâlâ* hamd, Rasûlü'ne salat ve selam olsun.

Genç Kardeşim,

Müslümanın, Müslüman üzerindeki haklarından biri 'nasihat'tir. Yani birbirlerinin eksiklerini gidermeleri, birinin diğer kardeşinin açığını kapamasıdır. Hepimiz insanız. İnsan olmamız hasebiyle hatalar işliyor, unutuyor veya gaflete düşüyoruz. Hatasız olmak mümkün değildir. Ancak hatayı telafi etmek mümkündür. Hatasızlığın mümkün olmayışı Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* dilemesindendir... O'nun isim ve sıfatlarına bakarsan çoğunun affetme, bağışlama, lütufta bulunma, ihsan etme, günahları örtme olduğunu göreceksin. Bu sıfatların tecellisi için hata işleyen kullar gereklidir. Allah Rasûlü;

"Şayet siz günah işlemiyor olsaydınız, Allah sizleri götürür, yerinize günah işleyip istiğfar eden bir kavim getirirdi." [1] buyuruyor.

İnsan her zaman aynı hal üzere olmuyor. Kalp çokça hal değiştirdiği için bu ismi almıştır. Bu kelime lugatta 'çevrilme, dönme' anlamlarına gelir. Zaman olur insanın kalbi incedir. Rabb'ini anar, hatalarını fark edip, tevbe ve hak sahiplerini razı ederek telafi eder. Zaman olur kalp katılaşır. İşlediği günahlar sebebiyle Allah'ı unutur, Allah da *subhanehu ve teâlâ* ona kendi nefsini unutturur. Ahirete iman edip, her anın ve saniyenin hesabını vereceğini bilmesine rağmen 'Bu gidiş nereye?' sorusunu sormaz nefsine. Allah *subhanehu ve teâlâ* beni de, seni de bu tehlikeden muhafaza etsin. İşte bu tip hallerde nasihat devreye girer. Müslümanın okuduğu bir ayet, hadis, dinlediği bir ders veya birebir aldığı, bir öğüt/nasihat kendine gelmesini sağlar. Tevbe ile Rabbine yönelir. Rabbi ondan yüz çevirmeden ve onu nefsine havale edip yardımsız bırakmadan istikamet çizgisini yakalar. İşte bu yazı; nefsim için derlediğim güzelliklerdir. Yani bunlarla nefsime nasihat ettim. Faydasını gördüm. Seninle paylaşmak istedim. Ara başlıkları 'Ey nefsim' olan bir yazıyı, 'Genç kardeşim' diye okuyacaksın.

Öyle bir Allah'a inanıyoruz ki;

O Allah *subhanehu ve teâlâ*; O'ndan başka hiçbir mabud yoktur. Kalplerin sevgi ve kullukla önünde eğildiği, O'na tevekkül edip dayandığı, O'nunla korunduğudur. Her şeyi bilir. Gayb ve şehadet aleminin bilgisi O'nun yanındadır. Ve O Rahman ve Rahim'dir. Sahip olduğu azamet ve celal ile değil, merhamet ve lütufla muamele eder kullarına. İbadeti hak eden varlık O'dur. Mülkün sahibidir. Yerde ve gökte ne varsa O'na aittir. 'Kuddüs'tür, 'Selam'dır, 'Mümin'dir. Eksiklikten ve çirkin şeylerden münezzehtir. Yüceler yücesidir. Zatında ve sıfatlarında kemal ile muttasıftır. Kulları esenliktedir. Vaad ettiklerini mutlaka yerine getirir. Kulları O'nu tasdik edip, iman ettikleri gibi, yardımı, beraberliği ve lütfuyla O da onları tasdik eder, onları azabından emin kılar. Her şeyi O kontrol eder ve her şeyin mutlak hükümranıdır. El-Aziz'dir. İzzeti şanına yakışır şekildedir. Kimse O'na galip gelemez. Dilediği her ne olursa olsun yerine gelir. Yerde ve gökte hiçbir şey

O'nu aciz bırakamaz, El- Cabbar'dır. Her şey O'nun *subhanehu ve teâlâ* hükmüne mecburdur. Her şey O'nun cebri altındadır. Aynı zamanda hataları cebreder, kullarının eksikliklerini giderir. Tek büyük O'dur. Kibri ve büyüklenmeyi bir tek O hak eder. Her şeyi yaratan O'dur. Şekil veren de O'dur. Tüm güzel isimler ve yüce sıfatların sahibidir. Her şey O'nu tesbih eder. O *subhanehu ve teâlâ* izzet ve hikmet sahibidir.[2]

"O'nun rahmeti gazabına galebe çalmıştır. Ve her şeyi kuşatmıştır. Her gece ellerini açar, ta ki gündüzden günah işleyenler tevbe etsin, gündüz tekrar açar, ta ki geceden günah işleyenler tevbe etsinler." [3]

O en yakın dost, en sadık söz sahibidir. Zaman, mekan ve şartların O'nun üzerinde tesiri yoktur. "Ya Rabb" cümlesi kadar yakındır. Mülkünde her türlü afet olanlar kapıcılar edinir, istenilmekten hoşlanmaz, ulaşılması zordur. Yerin ve göğün sahibinin hali ise ne yücedir. Ne zaman istersek, hangi halde olursak olalım O'na ulaşabiliyoruz. İnsan azdıkça azıyor, nimet ve ihsan gördükçe şımarıyor. O *subhanehu ve teâlâ* kovmuyor:

"Ey (çokça günah işleyerek) nefisleri hakkında aşırı giden kullarım! Allah'ın rahmetinden ümit kesmeyin." [4] diyor.

İnsan ahdini bozuyor, tekrar unutuyor. Aynı hitap kıyamete dek insanın önünde duruyor. Ölene kadar hangi halde olursa olsun Rabbinin bu davetine muhatap!

Genç Kardeşim,

İşte bu sıfatlara sahip bir ilaha kulluk ediyoruz. Her şeyin başı budur. Eğer bu duyguları hissedip, kalbi bu marifet ile donatmazsak yola yanlış girmiş oluruz. İlk düğme yanlış iliklendi mi o gömlekte sürekli eğrilikler olur. Kulluğumuzun ilk adımı 'En güzel isimler ve en yüce sıfatlara sahip olan' Allah'ı *subhanehu ve teâlâ* tanımaktır. Bu nasihate dört elle yapış. Rabbini tanımak hususunda gevşeklik gösterme. Işıkların kapandığı, yolun ıssızlaştığı, nefsin azdığı, şeytanın kuşattığı veya dünyanın tüm albenisiyle zorladığı anlarda bu bilginin seni çekip çevirdiğini göreceksin.

...Ve Dua!

Yüce Allah'ı tanımanın en büyük semeresi duadır. Dua; insanın kul olduğu, yöneldiği Zat'ın da Allah olduğunun itirafıdır. Dua; ibadet ve kulluğun özüdür. Çünkü dua hem bir öğretmen hem de bir mürşiddir. İnsana haddini, sınırlarını öğretir. 'Sen kulsun ve Rabb'in var' der. En etkileyici mürşid, en tesirli nasihat duadır.

Allah *subhanehu ve teâlâ* müminlerin velisidir. O tüm azametine rağmen bizlere dost olmuş, lütufta bulunmuştur. Hal böyle iken insanın dertleşecek, sıkıntılarını paylaşacak birilerini aramasına ne hacet?

"Allah kuluna yetmez mi?" [5]

Dua ile Rabb'ine dertlerini açan, O'ndan yardım isteyenden daha bahtiyar kim olabilir? Evet, bir de duaya bu gözle bak. Her sıkıntında başvurduğun dost gibi düşün.

"De ki: 'Bundan da bunun dışındaki tüm sıkıntılardan da sizi kurtaran Allah'tır.' " [6]

Önümüzde uzun bir yol var. Ve biz bu yolu tamamlamak istiyoruz. Yolun uzun, zor ve meşakkatli olduğu, yolda insanın ayağını kaydıracak engeller ve insanı yoldan saptıracak tuzaklar olduğunu yolun sahibi haber veriyor. En tehlikelisi ise insan yoldaki bu engel ve tuzaklara karşı zayıf! Genel olarak yolculara baktığımızda manzara çok daha tehlikeli. Birçok insan yola girmeye muvaffak olamamış, yola girenlerin de çoğu, yolun

sonunu getirememiş. Adeta her şey insanın aleyhine. Ancak öyle bir sığınak, öyle metin bir dayanak var ki yolda, yolcu da, tuzak da, engel de O'na boyun eğmiş. Hepsi O'nun iradesine tâbi. Hiçbiri O'nun hükmüne direnemez. İşte o Allah'tır! O'na ulaşmanın yolu da dua...

Allah *subhanehu ve teâlâ* kullarını görüyor, onlardan haberdar. Ancak onların duayla O'na ulaşmalarını istiyor. O'nun yakın oluşunu hissedip, ona göre davranmalarını istiyor. Ve bunca rahmeti, lütfu, mevhibesi karşısında dua etmeyenlere kızıyor, onları aşağılıyor.

"Rabbiniz buyurdu ki: 'Bana dua edin size icabet edeyim. Hiç kuşkusuz, bana ibadet etmekten büyüklenenler, boyun eğmiş/alçaltılmış olarak cehenneme gireceklerdir.' " [7]

"Allah kendisine dua etmeyene kızar." [8]

Bu dayanaktan mahrum olmayalım. Sıkıntımız ne olursa olsun O'na *subhanehu ve teâlâ* açalım. O'nun yardımına, tevfikine olan ihtiyacımızı dillendirelim. Allah Rasûlü:

"Sizden biriniz ayakkabı bağı kopsa dahi bunu Allah'tan istesin." buyurmuştur.

Şimdi sana bu yolun rehberlerinden bir demet sunacağım. Öyle ilginç dualar okuyacağız ki şaşıracağız. Maddi, manevi her sıkıntılarını Rabblerine açmışlar. Allah'ın elçileri onlar. Yani seçilmiş insanlar. Kimi yiyecek istiyor, kimi evlat... Kimi hastalığını Rabb'ine arz ediyor, kimi evlat hasretini. Biri çocuk istiyor diğeri günahına mağfiret... Kimi imamet istiyor, kimi hakkıyla şükredebilme. Kimi şeytanların, kimi nefsinin, kimi de putların şerrinden Allah'a sığınıp yardım istiyor. Kimi zafer istiyor, kimi insanlar arasında güzel anılmayı... Öyle geniş bir yelpaze ki; insan hayretler içinde kalıyor. İşte yolun azığı, müminin yol arkadaşı, karanlığı aydınlatan dualar...

Adem *aleyhisselam*

"Dediler ki: 'Rabbimiz! Şüphesiz biz kendimize zulmettik. Şayet bizi bağışlamaz ve bize merhamet etmezsen muhakkak ki hüsrana uğrayanlardan oluruz.' " [9]

Nuh *aleyhisselam*

"Nûh, Rabbine seslendi: 'Rabbim muhakkak oğlum da benim ailemdendir. Ve hiç şüphesiz senin vaadin haktır. Ve sen (en doğru ve en sağlam hüküm veren) Ahkemu'l Hâkimîn'sin.' Dedi ki: 'Ey Nuh! Şüphesiz ki o, senin ehlinden değildir. O, salih olmayan bir ameldir. Hakkında bilgin olmayan şeyi benden isteme! Cahillerden olmayasın diye sana öğüt veriyorum.' (Nuh:) 'Hakkında bilgim olmayan şeyi sormaktan sana sığınırım Rabbim! Şayet beni bağışlayıp bana merhamet etmezsen hüsrana uğrayanlardan olurum.' dedi." [10]

"Demişti ki: 'Rabbim! Şüphesiz ki kavmim, beni yalanladı. Onlarla benim aramı (vereceğin hükümle) aç. Beni ve beraberimdeki müminleri kurtar.' Onu ve beraberindekileri dolu bir gemi içerisinde kurtardık." [11]

"(Nuh) Rabbine dua etti: 'Şüphesiz ki ben, yenik düştüm, (bana yardım et ve onlardan) intikam al.' " [12]

"Nuh demişti ki: 'Rabbim! Yeryüzünde yurt edinen tek bir kâfir dahi bırakma.' " [13]

İbrahim *aleyhisselam*

"(Hatırlayın!) Hani İbrahim demişti ki: 'Rabbim! Burayı güvenli bir yerleşim yeri kıl ve buranın ahalisinden Allah'a ve ahirete inananları çeşitli meyvelerle rızıklandır.' (Allah) dedi ki: 'Kâfir olan kimseleri de az bir müddet faydalandırır sonra da ateşin azabına çaresiz katlanmak zorunda bırakırım. (Ateşin azabını barındıran cehennem) ne kötü bir varış yeridir.' (Hatırlayın!) Hani İbrahim ve İsmail, Kâbe'nin temellerini yükseltiyor (bir yandan da şöyle dua ediyorlardı:) 'Rabbimiz bu ameli bizden kabul buyur. Şüphesiz ki sen, (işiten ve dualara icabet eden) Es-Semi', (her şeyi bilen) El-Alîm'sin. Rabbimiz! Bizi sana teslim olmuş iki kul ve soyumuz içinden sadece sana teslim olan bir ümmet kıl! Nasıl ibadet/hac edeceğimizi bize göster! Tevbelerimizi kabul et. Şüphesiz ki sen, (tevbeye muvaffak kılan, tevbeleri çokça kabul eden) Et-Tevvâb, (kullarına karşı en merhametli olan) Er-Rahîm'sin. Rabbimiz! Onlara (soyumuz) içinden onlardan olan, senin ayetlerini okuyan, Kitab'ı ve hikmeti öğreten ve onları arındıran bir resûl gönder. Şüphesiz ki sen, (izzet sahibi, her şeyi mağlup eden) El-Azîz, (hüküm ve hikmet sahibi olan) El-Hakîm'sin.' " [14]

"(Hatırlayın!) Hani İbrahim şöyle demişti: 'Rabbim! Bu beldeyi güvenli kıl. Beni ve çocuklarımı putlara tapmaktan uzak tut. Rabbim! Gerçekten o (putlar), insanlardan birçoğunu saptırdılar. Bana uyan, hiç şüphesiz bendendir. Bana isyan edene gelince, şüphesiz ki sen, (günahları bağışlayan, örten ve günahların kötü akıbetinden kulu koruyan) Ğafûr, (kullarına karşı merhametli olan) Rahîm'sin. Rabbimiz! Şüphesiz ki ben, ailemden bir kısmını namazı dosdoğru kılsınlar diye senin mukaddes evinin (Kâbe'nin) yanında, ekin bitmez bir vadiye yerleştirdim. İnsanlardan bir kısmının kalplerini onlara meylettir/onlara karşı ilgili kıl. Onları meyvelerden rızıklandır. Umulur ki şükrederler. Rabbimiz! Şüphesiz ki sen, gizlediğimizi de açıktan ilan ettiğimizi de bilirsin. Ne yerde ne gökte hiçbir şey Allah'a kapalı/gizli kalmaz. Yaşlılıkta bana İsmail ve İshak'ı veren Allah'a hamd olsun. Şüphesiz ki benim Rabbim, duayı işitendir/icabet edendir. Rabbim! Beni ve zürriyetimi namazı dosdoğru kılanlardan eyle. Rabbimiz! Duamı kabul et. Rabbimiz! Hesabın görüleceği günde beni, annemi, babamı ve tüm müminleri bağışla.' " [15]

"Din/Kıyamet gününde hatalarımı bağışlamasını umduğum O'dur. Rabbim! Bana hüküm/hikmet ihsan et ve beni salihlere kat. Sonradan gelecek nesiller arasında benim için doğruluk dili kıl. (Beni hayırla yâd etsinler.) Beni Naim cennetinin vârislerinden kıl. Babamı bağışla! Şüphesiz ki o, sapıklardandır. (İnsanların) diriltileceği günde beni rezil edip küçük düşürme!" [16] [17]

"Alevli ateşin ehli oldukları netleştikten sonra, akraba dahi olsalar, Nebi'nin ve müminlerin müşrikler için (Allah'tan) bağışlanma talep etmeleri söz konusu olamaz. İbrahim'in babası için bağışlanma istemesi, sadece ona verdiği sözü yerine getirmek içindi. Babasının Allah düşmanı olduğu açığa çıkınca, ondan teberrî etti/uzaklaştı. Şüphesiz ki İbrahim, (çokça 'ah' çeken, dertli, duygulu) ince kalpli ve yumuşak huylu biriydi." [18]

" 'Rabbim, bana salihlerden (bir evlat) ver.' Biz onu, halim (yumuşak huylu) bir çocukla müjdeledik." [19]

Musa *aleyhisselam*

"(Musa) demişti ki: 'Rabbim! Göğsümü genişlet! İşimi kolaylaştır. Dilimdeki bağı/düğümü çöz ki sözümü anlayabilsinler. Ailemden bir vezir/yardımcı ihsan et bana. Kardeşim Harun'u. Onunla gücümü pekiştir. Onu (davet) görevime ortak et. Ta ki seni çokça tesbih edelim. Çokça zikredelim. Şüphesiz ki sen, bizi görensin.' Buyurdu ki: 'İstediğin sana verildi ey Musa!' " [20]

"Musa demişti ki: 'Rabbimiz! Sen Firavun'a ve ileri gelen çevresine dünya hayatında bir süs ve mallar verdin. Rabbimiz! Yolundan saptırsınlar diye mi (bunları verdin)? Rabbimiz! Onların mallarını silip süpür ve kalplerini öyle bir sıkıp mühürle ki can yakıcı azabı görünceye dek iman etmesinler.' Allah buyurdu ki: 'Muhakkak ki siz ikinizin duası kabul oldu. Öyleyse dosdoğru olun ve bilmeyenlerin yoluna uymayın sakın.' " [21]

"Dedi ki: 'Rabbim, nefsime zulmettim. Beni bağışla.' (Allah) onu bağışladı. Çünkü O, (günahları bağışlayan, örten ve günahların kötü akıbetinden kulu koruyan) El-Ğafûr, (kullarına karşı merhametli olan) Er-Rahîm'dir. Dedi ki: 'Rabbim! Beni (bağışlama) nimetine karşılık bir daha asla suçlu günahkârlara destek olmayacağım.' " [22]

"Onlar adına sürülerini suladı. Sonra da bir gölgeliğe çekildi ve: 'Rabbim! Bana indireceğin her türlü hayra muhtacım.' dedi." [23]

İsa *aleyhisselam*

"Meryem oğlu İsa dedi ki: 'Allah'ım! Ey Rabbimiz! Bize gökten bir sofra indir. O, bizden önce gelenlerimize ve sonradan geleceklerimize (sevinç ve huzur getiren) bir bayram ve (senin büyüklüğüne) bir belge olsun. Bizi rızıklandır. Sen, rızık verenlerin en hayırlısısın.' " [24]

"Rabbimiz! İndirdiğine iman ettik, Resûl'e ittiba ettik, bizi (tevhide) şahitlik edenlerle birlikte yaz." [25]

Eyyub *aleyhisselam*

"Eyyub'u da (an)! Hani o Rabbine dua etmiş (ve demişti ki:) 'Şüphesiz ki bu dert bana dokundu/her yönden beni kuşattı ve sen merhametlilerin en merhametlisisin.' " [26]

"Kulumuz Eyyub'u da an! Hani o, Rabbine: 'Şüphesiz ki şeytan, bana yorgunluk ve azapla dokundu.' diye seslenmişti." [27]

Zekeriya *aleyhisselam*

"Orada Zekeriya Rabbine dua etti: 'Rabbim, bana katından tertemiz bir soy armağan et. Doğrusu sen, duaları işitensin' dedi." [28]

"Zekeriyya'yı da (an)! Hani o: 'Rabbim, beni bir başıma yalnız bırakma. Sen mirasçı olanların en hayırlısısın.' diye Rabbine nida etmişti." [29]

Süleyman *aleyhisselam*

"Rabbim! Beni bağışla ve bana benden sonra kimseye nasip olmayacak bir mülk ver. Şüphesiz ki sen, (kullarına karşılıksız veren) El-Vehhâb'sın." [30]

"Kim (Allah'ın huzuruna) iyilikle gelirse ona daha hayırlısı vardır. Ve onlar o günün dehşetli korkusundan güvendedirler." [31]

Yakup *aleyhisselam*

"Demişti ki: 'Ben derdimi ve tasamı yalnızca Allah'a şikayet ediyorum. Ve ben Allah'tan (gelen vahiy sayesinde) sizin bilmediklerinizi biliyorum.' " [32]

Yusuf *aleyhisselam*

"(Bu tehditler üzerine Yusuf) demişti ki: 'Rabbim! Zindan, bunların beni davet ettiği şeyden bana daha sevimlidir. Tuzaklarını benden def edip uzaklaştırmazsan onlara meyleder ve cahillerden olurum.' Rabbi onun duasına icabet etti ve kadınların tuzağını ondan uzaklaştırdı. Şüphesiz ki O, (işiten ve dualara icabet eden) Es-Semi', (her şeyi bilen) El-Alîm'dir." [33]

"Rabbim! Hiç şüphesiz bana mülk/yetki verdin ve bana rüya tabirini öğrettin. Ey göklerin ve yerin yaratıcısı! Sen dünyada da ahirette de benim velimsin/dostumsun! Benim canımı Müslim/şirki terk ederek tevhidle Allah'a yönelen bir kul olarak al ve beni salihler zümresine dahil et." [34]

Müminlerin Dualarından

"Allah, iman edenlere de Firavun'un hanımını örnek verdi. Hani o demişti ki: 'Rabbim! Bana kendi katında, cennette bir ev yap. Beni Firavun'dan, amelinden ve zalimler topluluğundan kurtar.' " [35]

"Şüphesiz ki benim kullarımdan bir grup: 'Rabbimiz! İman ettik, bizi bağışla ve bize merhamet et! Sen, merhamet edenlerin en hayırlısısın.' derlerdi." [36]

"Rabbimiz! İndirdiğine iman ettik, Resûl'e ittiba ettik, bizi (tevhide) şahitlik edenlerle birlikte yaz." [37]

"Rabbimiz! Hidayet ettikten sonra kalplerimizi eğriltme. Bize kendi katından bir rahmet ver. Şüphesiz ki sen, (karşılıksız olarak kullarına hibe eden) El-Vehhâb'sın. Rabbimiz! Şüphesiz ki sen, (vuku bulacağında) şüphe olmayan o günde, insanları bir araya toplayacaksın. Şüphesiz ki Allah, sözünden dönmez." [38]

"(Başlarına gelen sıkıntılarda) sadece şöyle söylemekle yetindiler: 'Rabbimiz! Günahlarımızı ve işlerimizde var olan aşırılıklarımızı bağışla! Ayaklarımızı sabit kıl! Kâfirler topluluğuna karşı bize yardımcı ol.' (Dualarına karşılık) Allah, onlara dünya sevabını ve ahiret sevabının en güzelini verdi. Allah, muhsinleri/kulluğunu en güzel şekilde yapmaya çalışanları sever." [39]

"(Cenneti hak eden takva sahipleri) derler ki: 'Rabbimiz! Şüphesiz ki bizler, iman ettik. Günahlarımızı bağışla ve bizi ateşin azabından koru.' " [40]

Allah Rasûlü'nden bir dua[41]:

"Allah'ım gücümün zayıflığını, takatsizliğimi, insanların beni horlayıp dışlamasını yalnız sana şikayet ediyorum. Sen merhametlilerin en merhametlisi, mustazafların Rabbi ve benim Rabbimsin. Beni kimlerin eline bırakıyorsun? Bana katı ve sert davrananlara mı yoksa bana hücum eden düşmana mı? Yeter ki başıma gelenler senin gazabından dolayı olmasın, şayet bunlar senin gazabından değilse hiç aldırmam. Ancak senin afiyetin benim için daha geniştir. Ya Rabbi! Bana gazabından veya öfkenin bana musallat olmasından senin yüzünün nuruna sığınırım. Benden razı oluncaya dek eşiğine yüz sürmeye razıyım. Sen tevbe, istiğfara layık olansın. Kuvvet ve kudret ancak senindir." [42]

Genç Kardeşim,

Tevhid önderlerinin dualarına bak. Sanırsın ki yeryüzünün en günahkar –haşa ve kella- insanları, Rabblerine yöneliyor. Öyle bir mahcubiyet ve ince yakarışlar ki insan şaşıyor. Ve zannedersin uzuvları işlevini yitirmiş, hiçbir işi iradeleriyle yapamayan -haşa ve kella- insanlar. Adeta küçük-büyük her hallerinde Rablerine yönelmişler. Biliyoruz ki onlar Allah'a en yakın ve en cesur insanlardı. Her biri tek başına bir ümmettir. Münker ve ehli ne denli güç ve zorbalık içinde olursa olsun, onları mücadeleden alıkoyamamıştı.

Demek ki dua bir yaşam biçimiydi. Kul olduklarının, Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* beraberliğini hissetmelerinin semeresiydi. Şundan emin olabilirsin ki; günahkar insanlar dua edemezler. Kalpleri ölmüş veya hastalıklarla malul olanlara en ağır kelime 'Ya Rabb'tır. Elleri masiyetin her rengine ayna olmuşların avuçları, bir tek semaya açılmaz. Evet, dua bir yaşam biçimidir. Elimizden geleni ortaya koyduktan sonra işlerimizi Allah'a *subhanehu ve teâlâ* havale etmenin adıdır.

Dilimiz İstiğfarla Islak Olmalı

Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* güzel isimlerine ve yüce sıfatlarına bir daha bak. İlginç ve insanın kalbini harekete geçiren bir durumla karşılaşacaksın. Çoğu; verme, lutfetme, bağışlama, afv ve rızıklandırma üzeredir. Kibriyle veya azametiyle, kahrı ve cebriyle kullarına yaklaşmadığı gibi, onların günah ve zulümleri nedeniyle ve hak ettikleri muameleyle de davranmaz. Buna rağmen hayra muvaffak olamıyor, yüreklerimiz O'na *subhanehu ve teâlâ* doğru inabet etmiyorsa ortada büyük ve mahrum edici günahlar var demektir. Günahlar, Allah *subhanehu ve teâlâ* ile kul arasındaki perdedir. Allah her daim lütfedip, merhamette bulunuyor. Bu kula ulaşmıyorsa, kendi elleriyle ördüğü duvarlara bakmalıdır. Bulduğu günahlarından tevbe etmeli, bilmedikleri için daima istiğfarda bulunmalıdır.

Yunus *aleyhisselam* görev yerini terk etmişti. Bir balığın karnında, karanlıklar içerisinde bulunuyordu. O zulumatı şu cümlelerle aydınlattı;

"Zennûn/Balık sahibini de (an)! Hani kızgınlıkla (kavmini bırakıp) gitmiş ve onu sıkıntıya düşürmeyeceğimizi sanmıştı. (Onu balık karnında hapsetmekle cezalandırınca) karanlıklar içinde seslenmişti: 'Senden başka (ibadeti hak eden) ilah yok! Sen tüm eksikliklerden münezzehsin. Şüphesiz ki ben, zalimlerden oldum.' Biz, onun (duasına) icabet ettik ve onu dertten/üzüntüden kurtardık. İşte iman edenleri de böyle kurtarırız." [43]

Şayet istiğfarda bulunmasaydı o karanlıklar son bulmayacak, öylece kalacaktı.

"Şayet o, tesbih edenlerden olmasaydı, diriltilecekleri güne kadar onun karnında kalırdı." [44]

Bu ayetler bizlerin kandili olmalıdır. Allah'a ve müminlere karşı yerine getiremediğimiz sorumluluklarımız için bol bol istiğfarda bulunmalıyız. Bu müjde, Yunus *aleyhisselam* ile beraber tüm Müslümanlaradır.

"İşte iman edenleri de (Yunus misali) böyle kurtarırız." [45]

Nuh da *aleyhisselam* kavmini böyle irşad etmişti.

"Dedim ki: 'Rabbinizden bağışlanma dileyin. Çünkü o (günahları bağışlayan, örten ve günahların kötü akıbetinden kulu koruyan) Ğaffâr'dır.'(İstiğfarınıza karşılık) üzerinize gökten bolca yağmur yağdırır. Size mallar ve çocuklarla yardımda bulunur, sizin için bahçeler ve nehirler var eder.' " [46]

Allah Rasûlü de *sallallahu aleyhi ve sellem* böyleydi. Oturduğu her mecliste onlarca defa Allah'a *subhanehu ve teâlâ* tevbe, istiğfarda bulunurdu. Sahabenin ondan en çok duyduğu şey istiğfardı.

"Vallahi ben her gün Allah'a 70 defadan fazla tevbe ve istiğfar ediyorum." [47]

"Ey insanlar Allah'a tevbe ediniz, ben gün içinde yüz defa tevbe ediyorum." [48]

"Biz, bir mecliste Allah Rasûlü'nden yüz defa şu duayı sayardık: 'Allah'ım günahımı bağışla, tevbemi kabul et. Muhakkak sen tevbeleri kabul eden ve çok merhametlisin.' "[49]

"Kim sürekli istiğfarda bulunursa Allah *subhanehu ve teâlâ* her darlıkta ona çıkış kapısı açar, her sıkıntıda kurtuluş nasip eder ve hiç ummadığı yerden rızıklandırır." [50]

Genç Kardeşim,

"(Bu) sadık olanlara, sadakatlerinden/doğruluklarından sorması içindir." [51]

Fudayl bin İyad *rahimehullah* bu ayeti okur ve: 'Eğer İsmail, İsa aleyhisselam gibi sadıklar sıdklarından sorguya çekilecekse; bizim gibi yalancıların hali nicedir?' der.

Bir çoğunun helak olduğu dünya sıratından söz ediyoruz. Kıldan ince kılıçtan keskin yol... Herkes üzerinden geçmek zorunda. Bu yolun adı: İhlas ve sıdk. Her insan kul olması hasebiyle bu meseleyi önemsemelidir. Çünkü ihlas ve sıdk varsa kulluk vardır. Bu ikisinin olmadığı şey yorgunluktur. Hayat için oksijen neyse, kulluk için ihlas odur.

Düşün ki Allah "sadıklar" diye isimlendirdiklerini dahi sıdklarından sorguya çekecektir.

Ameline riya ve yalan bulaşanlar mı? Onları muhatap dahi almayacaktır.

"Ben şirkten en müstağni olanım. Kim bir iş ve amelde benden başkasını ortak kılarsa (riya) onu da ameline terk ederim." [52]

Kardeşim, her insan bir defa dikkat ediyorsa, biz iki defa dikkat etmeliyiz ihlas ve sıdk meselesine. Niye mi?

Birincisi: Genciz.. Gençlik fıtri olarak insanın kendini çevresine kabul ettirmeye ve beğendirmeye çalıştığı bir dönemdir. Sıradan insanlar bunu giyinme, kuşanma, süs, kültür vb. şeylerle açığa çıkarma yarışındadır. Peki Müslüman genç? Onun bulunduğu çevrede kendini kabul ettirmesi ancak amellerle olur. Yani tehlike fıtridir. Fıtri şeylerden kurtulmak mümkün değildir. Bunlar ancak kontrol edilip yönlendirilebilirler. Gençlik, görünme ve kendini hissettirme çağıdır. Bizim ortamımızda bunun yolu salih amellerdir. Sen de kabul edersin ki, güzel giyinen, süslenen, modern kültüre dair bilgi sahibi olan bir genç bizim ortamlarımızda hoş karşılanmaz. Kişi takvası, ibadeti, hizmeti, edebi ve benzeri güzel ahlakıyla ilgi çeker. Bu ameller kabul edilme, övünme veya kendini hissettirme gibi saiklerle yapılırsa, Allah katında hiçtir. Çünkü içine insanların beğenisi karışmıştır.

İkincisi: Sen her şeyinle İslam'a aitsin. Gençliğini Rabbine adamaya niyet etmiş, hizmet yolunu seçmişsin. Günün belli saatlerini İslamî hizmete ayıran Müslümandan daha tehlikeli bir durumdasın. Her anında, her söz ve fiilinde ihlas ve sıdka dikkat etmelisin.

Aslında işin ehemmiyetini, mükafatından anlamalıyız. İhlasla Rabb'ine adanan, O'nun *subhanehu ve teâlâ* gözetmesi ve özel beraberliği altındadır. O Müslümanların yardımında olduğu gibi Rabbi de onun yardımındadır. O Müslümanların sıkıntılarını giderdiği gibi, Rabbi de onun sıkıntılarını giderir. O Rabb'inin dinine yardım ettiği gibi, Rabbi de onun yardımcısı ve dostudur. Yolun afet ve engellerine karşı Rabbinin 'ayakları sabit kılma' teminatı altındadır.

Mükafatı böyle yüce olan bir hal, özel çaba ister. Ona ulaşmak, akabinde ebedi istirahat olan bir yorgunluğun semeresidir. Sen de biliyorsun ki hazine değerlendikçe sandık değerlenir, anahtarı ağırlaşır, saklandığı yer ulaşması zor ve tehlikeli olur. Adanma, Allah'ın gözetim ve özel beraberliğini getiren bir hazinedir. Ulaşılması bundan zordur. Çünkü onun anahtarı, sandığı, saklandığı yer insanlığın ayağının kaydığı ihlastır...

Kardeşim,

Şeytan ve nefis bizleri riyaya çekecektir elbet. Onlar işini yapıyor. Ancak böyle durumlarda nefsimizi hesaba çekmeli ve ona sormalıyız.

_ Neden? Bize vereceği cevap bellidir. İnsanların beğenmesi, buna bağlı olarak övmesi. İçinde yaşadığımız çevrede kabul görme... Bunların satır arasındaki pespayeliğine aldanma! Rabb'inin rahmet ettikleri müstesna bunlara direnebilen insan çok nadirdir!

Hemen ona şu soruyu yöneltmelisin:

_ Kalpler kimin elinde?

Alemlerin Rabbi olan Allah'ın.

_ O'nun sevip beğenmediği, övüp razı olmadığı bir kalp hakiki anlamda sevebilir mi?

Mümkün değildir.

_ Peki Allah kabul etmediği, yok saydığı bir amelin sahibini sever mi?

Bilakis! Onlara buğz eder. Onların yüzüne dahi bakmaz.

Öyleyse ey nefsim Allah'ı en iyi tanıyan Muhammed Mustafa'nın *sallallahu aleyhi ve sellem* şu hadisine kulak ver:

"Allah bir kulunu sevdi mi Cibril'i çağırır: 'Ben falancayı seviyorum sen de onu sev.' der. Cibril sema ehline (meleklere) nida eder: 'Allah falanı seviyor siz de sevin.' Sonra o insan için yeryüzüne kabul konur (insanların kalbine onun sevgisi yerleştirilir). Allah bir kuluna buğz etti mi Cibril'i çağırır: 'Ben falancaya buğz ediyorum sen de buğz et.' der. Cibril sema ehline nida eder: 'Allah falana buğz ediyor siz de buğz edin.' Sonra o insanın buğzu kalplere konur." [53]

Bu ve benzeri hadislerle şeytanın ve nefsin burnunu sürt...!

Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* razı olmadığı bir insanın buğzu kalplere yerleştirilmiştir. Ne yaparsa yapsın hakiki sevgiye ulaşamayacak, sevilmesine, ilgi görmesine rağmen yalnızlık ve acılar içinde kıvranacaktır. Delil mi istiyorsun? Şu milyonlarca hayranı(!) olduğu söylenen fesat ehlini görmüyor musun? Kimi intihar ediyor, çoğu uyuşturucu kullanıyor, bir çoğunun tek bir dostu yok. Milyonların sevgi, ilgi beğenisi nerede? Evet Kardeşim, Konuşan Sadıku'l Mesduk, Muhammed Mustafa'dır *sallallahu aleyhi ve sellem*. Allah onlara buğz etmiş, Cibril ve melekler buğz etmiştir. Kalplerde olan sevgi değildir. İnsan sevildiği oranda vardır ve mutludur. Bu ehlinin sevgi dediği sapkın bir bağlılık türüdür. Hem sevene, hem de sevilene sıkıntı olmaktan başka bir şeye yaramaz.

Şimdi kendimize dönelim. Sevilmek, beğenilmek ve hayırla yad edilmek insanî bir duygudur. Hiç birimiz bundan kurtulamayız. Bu mümkün değildir. Tevhid imamı İbrahim Halil'in *aleyhisselam* şu duası bunun delilidir.

"Sonradan gelecek nesiller arasında benim için doğruluk dili kıl." [54]

İbrahim *aleyhisselam* sonradan gelen nesiller içinde güzel anılmayı sıdk ile övülmeyi Rabb'inden talep ediyor.

Ama bunun yolu riya, yalan veya olmayan sıfatlarla tezahür etmek değildir. Bunun yolu ihlas ve sıdk ile Allah'ın sevgisini kazanmaktır. O bir defa sevdi mi elde edilesi tüm sevgiler senindir. Allah'ım bizi sev, seni hakkıyla sevmeyi nasip eyle.

Şimdi sana bir genç anlatacağım. O, Allah Rasûlü'nü görmemişti. Ama onun *sallallahu aleyhi ve sellem* ashabına yetişmişti, 'Rebi' İbni Husyem'.

Suriyye dedi ki: 'Rebi' Kur'an okurken yanına biri girerdi. Kur'an'ın üzerini elbisesiyle örterdi.'

Nuseyr bin Za'luk: 'Rebi' mahallesinin mescidinin dışında bir defa nafile namaz kılmadı. Abdullah bin Mesud'un öğrencisiydi. Onun ilmini almıştı. Süfyan-ı Sevri, İmam Malik'ten, o da İmam Şa'bi'den şunu naklederdi: 'Ben Abdullah bin Mesud'un öğrencileri kadar çok ilimli, güzel ahlaklı (hilm), dünyadan el çekmiş insan görmedim. Şayet sahabe olmamış olsa kimseyi onu öğrencilerinin önüne geçirmezdik.'

Bu şehadete rağmen Rebi' ihlası zedelenir endişesiyle konuşmuyordu. Seleften biri: 'Rebi' ile yirmi yıl arkadaşlık ettim, ondan ayıplanacak tek kelime duymadım.'

Bu ihlasın ve sıdkın ahiret mükafatını anlamak istiyorsan, dünyada gördüğü müjdeye bak. Abdullah bin Mesud'un *radıyallahu anh* öğrencisi Rebi'ye şöyle derdi: 'Ey Rebi' şayet Allah Rasûlü seni görmüş olsa severdi. Ben seni gördüğümde sadece muhbitleri (kalpleri Allah'a tevazuyla eğilmiş) hatırlıyorum.' [55]

Abdullah bin Mübarek *rahimehullah* selefin imamlarındandı. Bir arkadaşı onun haline bakıp: 'O da bizlerle aynı şeyi yapıyor, ama insanlar onu çok seviyor, hürmet görüyor' diye merak ederdi. Bir savaşta onu gözetlemeye başladı.' Ondan dinleyelim: 'Herkes uyudu. Ben de başımı mızrağıma dayayıp uyuyor gibi yaptım. İbni Mübarek uyudu. Benim uyuduğumu düşününce kalktı. Ve fecre kadar namaz kıldı. Fecr doğunca beni uyandırdı. Ben ona uyumadığımı söyledim. Bu hoşuna gitmedi ve bir daha benimle konuşmadı. Ben onun kadar hayrını gizleyeni görmedim.'

Yeryüzünün sevgi, övgü ve kabulü, semanın sevgi, övgü ve kabulüne bağlıdır. O *rahimehullah* herkes gibi yaşıyordu. Ancak amellerinin nuru kalpleri aydınlatıyordu. Allah *subhanehu ve teâlâ* sadece kendine yönelmiş amelleri kabul ediyor, bereketlendiriyor ve muhabbet, ihtiram olarak kalplere yerleştiriyordu.

Ne kadar çok insan görüyoruz. İnsanlar için çok şey yaptıklarını ama insanların anlamadığını iddia ediyorlar. Şurası bir gerçektir ki, insanoğlu nankördür. Rabblerine karşı kayıtsızdırlar. O'nun nimetlerini görmez, şükretmeyi bilmezler. Böylesi insanların kendileri gibi kul olanların faziletini teslim etmesi beklenemez. Ancak salih insanların yanında yapılanlar yer etmiyorsa, orada kendi ihlasımızı ve sıdkımızı kontrol etmeliyiz. Çünkü; onların kalbi Allah'la *subhanehu ve teâlâ* yaşar. Sevgileri Allah içindir. Allah için olan ameli sevdikleri gibi, ehlini de severler.

. Müslim, Ebu Eyyub'tan.

. Bu sıfatların bir arada zikredildiği Haşr Suresi 22-24. ayetlerine bakınız.

. Müslim, Ebu Musa'dan.

. 39/Zümer, 53

. 39/Zümer, 36

. 6/En'âm, 64

. 23/Mü'min, 60

. Tirmizi, İbni Mace Ebu Hureyre'den.

. 7/A'râf, 23

. 11/Hûd, 45-47

. 26/Şuarâ, 117-119

. 54/Kamer, 10

. 71/Nûh, 26

. 2/Bakara, 126-129

. 14/İbrahîm, 35-41

. 26/Şuarâ, 82-87

. İbrahim'in aleyhisselam *babasına istiğfarda bulunması belirli bir zaman içindir. Daha sonra ona dua etmeyi bırakmıştır. Ve müşrikler için istiğfarda bulunma kesin bir dille yasaklanmıştır.*

. 9/Tevbe, 113-114

. 37/Saffât, 100-101

. 20/Tâhâ, 25-36

. 10/Yûnus, 88-89

. 28/Kasas, 16-17

. 28/Kasas, 24

. 5/Mâide, 114

. 3/Âl-i İmran, 53

. 21/Enbiyâ, 83

. 38/Sâd, 41

. 3/Âl-i İmran, 38

. 21/Enbiyâ, 89

. 38/Sâd, 35

. 27/Neml, 89

. 12/Yûsuf, 86

. 12/Yûsuf, 33-34

. 12/Yûsuf, 101

. 66/Tahrîm, 11

. 23/Mü'minûn, 109

. 3/Âl-i İmran, 53

. 3/Âl-i İmran, 8-9

. 3/Âl-i İmran, 147-148

. 3/Âl-i İmran, 16

. Taif duası

. İbni İshak, Zadu'l-Mead.

. 21/Enbiyâ, 87-88

. 37/Saffât, 143-144

. 21/Enbiyâ, 88

. 71/Nûh, 10-12

. Buhari, Ebu Hureyre'den.

. Müslim, İbni Ömer'den.

. Ebu Davud, Tirmizi, İbni Mace, İbni Ömer'den.

. Ebu Davud, İbni Mace, İbni Abbas'tan.

. 33/Ahzâb, 8

. Müslim

. Buhari, Müslim, Ebu Hureyre'den.

. 26/Şuarâ, 84

. Siyer A'lam Nubala, İmam Zehebi, Rebi' bin Husyem tercemesi.

NASİHAT

Ne olursa olsun Allah'a sığın. Ve Müslümanların arasından ayrılma. Küçük, büyük fark etmez. Bir toplulukla beraber hareket et. Tek kalmaya yönelik duygu ve isteklerin şeytandan olduğunu unutma.

Her daim nimetlerini üzerimizde müşahede ettiğimiz Rabb'imize sonsuz hamd olsun.

Salat ve selam, Rasûlü'ne, âline ve güzide ashabının üzerine olsun.

Genç Kardeşim,

Kitabın ilk konusundan buraya kadar olan kısmını zindanlardan yazdım sana. Allah'a hamd olsun ki; bir süreci sonlandırıp yeni bir süreç başlattı. O'ndan *subhanehu ve teâlâ*, her halin af ve afiyetini talep ediyorum. Kendim için derlediğim ve sana da faydalı olacağına inandığım nasihatleri paylaşacağım. Bu yazıyı yazarken Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* lutfettiği bir düşüncemi seninle paylaşmak istiyorum. Sen de biliyorsun ki; Allah Rasûlü, güzel ve olumlu durumlardan, hayırlı neticeler çıkarırdı. Bu onun *sallallahu aleyhi ve sellem*, Allah'a olan husn-ü zannından ileri gelmekteydi.

Kardeşim,

Şu yaşadığımız dünya üzerinde zorlanmayan hiçbir insan yoktur. Herkes bir şekilde zorluklar içerisinde yaşamaya çalışıyor. Yani bizler Allah'a kul olmak için zorlandığımız gibi dünyanın, dinarın ve dirhemin, kıyafet ve teknolojinin kulları da zorlanıyor. Ama tek bir farkla;

"...Şayet acı çekiyorsanız onlar da sizin acı çektiğiniz gibi acı çekiyorlar. Üstelik siz, onların ummadığı (rıza-ı ilahi, sevap, cennet gibi) şeyleri Allah'tan umuyorsunuz. Allah (her şeyi bilen) Alîm, (hüküm ve hikmet sahibi olan) Hakîm'dir." [1]

Öyleyse diyebiliriz ki bizim çektiğimiz sıkıntılar, hamd edilesi manevî sıkıntılardır. Ve kıyamet gününde ecir, dünyada ise iman lezzeti olarak bizlere kâr olacaktır.

Genç yaşlarda kulluk ve nefsin istekleri, çoğu zaman çakışır. Senin İslamî hareket içinde üstlendiğin mübarek misyon da düşünüldüğünde, ne denli zorlanacağın açıktır. Allah'a *subhanehu ve teâlâ* iyi bir kul ve Müslümanlara iyi bir kardeş olabilmen için nefsin süfli isteklerine karşı sürekli direnmen gerekiyor. Anlayacağın, en çok ihtiyaç duyduğun iki azık sabır ve irade… Dilersen bu iki kavram üzerinde duralım.

Sabır

Evet kardeşim, seni sabrın tarifi ve ne olduğuyla meşgul etmeyeceğim. Esasen sen de, ben de sabrın ne olduğunu çok iyi biliyoruz. Ben faydalı olacağına inandığım için iki nokta üzerinde duracağım. Bunlardan biri sabrı elde etmenin yolu, diğeri onu muhafaza etme, arttırma ve doğru kullanım olacak.

Sabrı elde etmenin yolu; sabırlı olmak için mücadele etmek, nefsi bu güzel ve kulluğun her anında ihtiyaç duyduğumuz haslet üzere terbiye etmektir. Allah Rasûlü *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdular:

"Kim dilenmekten çekinir, iffetli davranırsa, Allah onun iffetini arttırır. Kim tok gözlü olmak isterse, Allah onu başkalarına muhtaç olmaktan kurtarır. Kim de sabretmeye gayret ederse, Allah ona sabır verir. Hiç bir kimseye, sabırdan daha hayırlı ve büyük bir lütufta bulunulmamıştır." [2]

Sabrı elde etmenin başı, sabırlı olmak için çabalamandır. Nefsin istekleri seni zorladığında 'Hayır! Ben Rabbim'in rızası için sabredeceğim' diyerek nefsinin de sahibi olan Allah'a hal

diliyle dua edebilmektir. Olaylar karşısında sabırlı olmaya çalışmak, insanda sabır ahlakının neşvünema[3] bulmasını sağlar.

Sonra onu muhafaza etmek ve arttırmak gerekir. Çünkü şeytan, insana verilmiş en hayırlı azığın sabır olduğunu bilir. Bunun için bizlerin acelecilik yönünü kullanır. Ta ki, sabırla ilişiğimizi kessin. Bunu beceremezse onu yanlış kullanmamız için uğraşır veya artmasına engel olmaya çalışır.

"Ey iman edenler! Sabır ve namazla (Allah'tan) yardım dileyin. Şüphesiz ki Allah, sabredenlerle beraberdir." [4]

Ayetten anlıyoruz ki, sabrın membaı namazdır. Namazla sabır arasında, manevî bir bağ vardır. Burada sözü sabrın yakın dönem şahitlerinden, bir şehide bırakıyorum. Bu sözlere kulak vermelisin. Hem kulluğumuz, hem de İslamî hareket içinde iyi bir hizmet adamı oluşumuz için inciler saçılıyor.

'...Sabır, Kur'an-ı Kerim'de sık sık tekrarlanır. Çünkü yüce Allah çeşitli içgüdüler ve ket vurucu psikolojik faktörler arasında doğru yolda yürüyebilmenin ve bin bir türlü çatışmalar ve engeller arasında yeryüzünde insanları Allah'a çağırma görevini yürütmenin ne kadar büyük bir gayret gerektirdiğini herkesten iyi bilir. Bu gayret insandan, sinir sağlamlığı, olağanüstü bir soğukkanlılık, güç kaynaklarının sürekli seferberliği, sızma ve kaçış noktaları karşısında kesintisiz bir uyanıklık ister. Bütün bunlar karşısında mutlaka sabırlı olmak gerekiyor. İbadetlere devam etmek için sabır... Günahlardan uzak durmak için sabır... Allah'a ulaştıran yolu kesmek isteyenlere karşı girişilecek cihadı devam ettirmek için sabır... Türlü türlü düşman tuzaklarına, komplolarına karşı sabır... Zaferin ve başarının gecikmesi karşısında sabır... Aşılması gereken mesafenin uzunluğuna sabır... Bâtılın yayılıp güçlenmesi karşısında sabır … Dostun, destekçinin azlığına sabır... Gidilecek yolun uzun ve dikenli oluşuna sabır... Vicdanların kaypaklığına sabır... Kalplerin şaşkınlığına, sapmalarına karşı sabır... İnatçılığın baskısına sabır... Dönekliğin, kalleşliğin acılığına karşı sabır...

Eğer hedefe ulaşma süresi uzar ve sıkıntıların baskısı yoğunlaşırsa, ortada azık ve yardımcı güç bulunmadığı takdirde sabır, zayıflar veya tükenebilir. Bundan dolayı, yüce Allah burada namaz ile sabrı yan yana getiriyor. Çünkü namaz, kurumaz bir kaynak ve bitmez bir azıktır. O, güç kaynaklarını yenileyen ve kalbe enerji yükleyen bir azıktır. Onun sayesinde sabır ipi uzar ve kopmaz bir sağlamlık kazanır. Sonra da sabra hoşnutluk, şevk, gönül huzuru, güven duygusu ve azim ekler.

Ölümlü, zayıf ve gücü sınırlı olan insanın en büyük güç kaynağı ile, yani yüce Allah ile ilişki kurması, karşılaştığı zorluklar sınırlı gücünün kapasitesini aşınca O'ndan yardım istemesi mutlaka gereklidir. Ne zaman? Gizli-açık bütün şer güçler ile karşı karşıya kalınca. İçgüdü ve ihtirasların engellemesi ile arzuların kışkırtması arasında doğru yolda ilerlemenin üzerine bindirdiği sıkıntı, ağır bir baskıya dönüşünce... Amansız azgınlıklara ve fesat girişimlerine karşı verdiği mücadelenin baskısı altında ezilmeye yüz tuttukça... Sınırlı ömrüne göre aşacağı yolun ve ulaşacağı hedefin uzakta olduğunu anladıktan sonra, akşam vaktinin eşiğinde olmasına rağmen henüz hiçbir yere varamadığını, ömür güneşinin batmaya yüz tutmasına rağmen henüz beklediği şeylerden hiçbirini elde edemediğini tespit edince... Kötülüğün yayılıp güçlendiğini, buna karşılık iyiliğin gitgide zayıfladığını, ufukta hiçbir aydınlık kırıntısı ve yolda hiçbir işaret olmadığını görünce...

İşte böylesine zor durumlarda namazın değeri ortaya çıkar.

Namaz; ölümlü insan ile sürekli ve kalıcı güç olan yüce Allah arasındaki doğrudan ilişkidir... Namaz; tek başına kalmış, garip bir damlacığın hiç kurumayan gür bir su kaynağı ile belirlenmiş bir buluşma vaktidir...

Namaz; küçük yeryüzü realitesinin sınırlarını aşarak büyük evrensel realitenin uçsuz-bucaksız alanına yükselmektir...

Namaz; yakıcı çöl sıcağında serin bir meltem, bir ilkbahar yağmuru taneciği, bir ağaç gölgesidir...

Namaz; yorgun ve kırık kalplere yönelik şefkatli bir el okşayışıdır... Böyle olduğu içindir ki, Peygamberimiz sıkıntılı anlarında müezzini Bilâl'e *radıyallahu anh*: "Ey Bilâl, bize onun (namaz) aracılığı ile nefes aldır." buyururdu. Nitekim Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem* zor bir işle karşılaşınca yüce Allah'la daha çok buluşabilmek için her zamankinden daha çok namaz kılardı.' [5]

Geriye sabrı doğru kullanmak kalıyor. Evet, sabrı elde edebilir, muhafaza edebiliriz. Ancak doğru kullanmadığımız takdirde hiçbir anlam ifade etmez. Allah *subhanehu ve teâlâ*, bizlere yüklediği her sorumluluğa yetecek sabrı da beraber vermiştir. Bu "Kimseye gücünden fazlasını yüklemeyiz." [6] kaidesi gereğidir.

Kişi, geçmiş ve gelecekle alakasını keser ve anın sorumluluklarına yoğunlaşırsa, elinden geleni yapmış olur. Şeytan, geçmişin geri gelmesi mümkün olmayan

sayfalarında, sürekli insanı üzmek ve geleceğin gayb olan hadiseleri hakkında hayal kurup, umutlarını tüketmek suretiyle onun sabrını harcar.

Geçmişte yaşanan olumsuzluklar insanın umutlarını tüketir. Umut üzerinde sabır önemlidir. Gelecekte yaşanması muhtemel olayların hayalini kurmak ise, insanı yorar ve azmini tüketir. Çünkü çoğu zaman işler umulduğu gibi yürümez ve insan hayallerle girdiği beklentilerinin kurbanı olur.

Bugün çoğu genç kardeşimizin, anın sorumluluklarında gevşeklik gösterip, geçmiş hatalara üzüldüğünü veya anılarla tatmin olduğunu; geleceğe dair hayaller kurduğunu görüyoruz. Bu şeytanın sabrı tüketmek için kurduğu kuvvetli bir tuzak olmanın yanında, insanı asli sorumluluklarından geri bırakan tehlikeli de bir yoldur. İlk adımları yerine getirir ve sabrın kullanımında dikkatli davranırsak, insana verilmiş en hayırlı azıktan hakkıyla istifade etmiş oluruz.

Sabırla alakalı olduğu için bir noktaya daha dikkatini çekmek isterim! Şeytan insanı geçmişin pişmanlıkları veya anıları ya da geleceğin hayallerine çektiğinde şu şuur haliyle bunun üstesinden gelmelisin:

'Anda (şimdiki zamanda) sorumlu olduklarımı yerine getirirsem, bu geçmiş günahlara kefaret olan salih amelim ve gelecekte Allah'ın yardımını kazandıracak garantim olur.' Çünkü düşünmek, konuşmak ve eseflenmek ne günahları affettiren tevbe, ne de Allah'ın yardımını celp eden esbap arasındadır. Umduğumuz hayrın yolu, anın sorumluluklarını ihya etmekten geçer.

İrade

Bir diğer ihtiyaç duyduğumuz azık iradedir. İstek, azim ve insanı harekete geçiren bu duygu, kulluk ve sair sorumlulukların esasıdır. Bu duygu da, doğuştan var olan ve sonradan geliştirilebilen azıklardandır. İradesiz insan yoktur. İradeli olmak istemeyen, bunun için çabalamayan insan vardır.

Bu anlamda iki tür iradeye ihtiyaç duymaktayız.

1. Başlangıç iradesi; işlere başlayabilme ve adım atmak için gereklidir. Bu irade türü gelişmeden sorumluluklara başlamak mümkün değildir. Okunacak kitap, halledilecek bir iş, yapılacak salih amel buna bağlıdır. Bunun tek yolu Allah'tan yardım isteyerek, başlamaktan korktuğumuz şey ne olursa olsun, düşünmeden ilk adımı atmaktır. Başlangıç iradesi, ancak bu şekilde gelişir. Hiç düşünmeden 'bismillah' diyerek ilk adımı atmak ve başlamak… Bunu denediğimiz takdirde çoğu korkunun ilk adımla dağıldığını ve insanda bir saniye öncesinde hayal dahi edemeyeceği bir direnç ve azmin yeşerdiğini görürüz.

2. Devam ve sebat iradesi; başladığımız işlerde sabit kalmak, işi son noktaya vardırmakla alakalıdır. Bu irade türü ciddi bir terbiye ister ve en önemli olanı küçük adımlarla bu iradeyi geliştirmektir. Şayet sorumluluklarımızda sebat edemiyor ve işleri yarım bırakıyorsak, yaptığımız işleri parçalara bölmek zorundayız. Hiç değilse belirlediğimiz bu küçük parçalarda sebat etmeliyiz. Bu durumu kitap okuma üzerinden örneklendirecek olursak; beşer dakikalık dilimler belirleyip ne olursa olsun bu anı sonuna kadar muhafaza etmeye çalışmalıyız. Beşer dakikalık kitap okuma vakitlerine

sebat edebildiysek, bunu on dakikaya çıkarmalı ve o süreyi sonlandırmalıyız. Böylece sebat iradesi gelişmiş olur. Burada en önemli mesele acele etmemek ve yeni belirlenen hedefte sağlam durmaktır. Hiçbir şey yapamamaktansa küçük ve basit adımlarla az şey yapmak daha hayırlıdır. Ayrıca bir ömrün iradesiz ve şikayetle geçmesindense, zaman içinde kazanılan ve ömrün imar edileceği küçük adımlar tercihe şayandır.

Genç Kardeşim,

Allah'a kulluk ve dinine hizmet ederken karşılaşacağın en bariz afetlerden biri hata yapmak ve hakka girmektir. Bundan kaçış yoktur. Hata yapmak insan olmanın doğal neticesidir. Hassaten gençlik dönemi, bunun en yoğun yaşandığı zaman dilimidir. Hemen her duygunun en keskin halini yaşadığı ve çoğu zaman kontrol dışı gelişen davranışlar dönemidir.

Çoğu zaman kendini, Rabbi'nin haklarından bir hakkı çiğnemiş veya Müslüman kardeşlerinden birinin hakkına girmiş bulursun. İşte böyle zamanlarda dayanağın ve azığın tevbe ve özür dileme olmalıdır.

Aksi halde gençlik duygularının keskinliği seni bitirir. Ne Rabb'ine kul ne de Müslümanlara kardeş olursun.

Hatan ne denli büyük olursa ve ne kadar sık tekrar ederse etsin, Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* merhamet ve tevbeleri kabul edişinden daha büyük olamaz. Dünya kurulduğu günden bu yana, milyarlarca hatta daha fazla insana tevbe kapısının açık tutulduğunu unutma. Bu öyle geniş bir memba' ki; tüm insanlık toplansa ve Allah'a iltica etse hepsine yeter. Sen bir insan olarak neden korkuyor, neden çekiniyorsun?

"Hep beraber topluca Allah'a tevbe edin ki kurtuluşa eresiniz ey müminler!" [7]

"De ki: 'Ey (çokça günah işleyerek) nefisleri hakkında aşırı giden kullarım! Allah'ın rahmetinden ümit kesmeyin. Şüphesiz ki Allah, bütün günahları bağışlar. Çünkü O, (evet,) O (günahları bağışlayan, örten ve günahların kötü akıbetinden kulu koruyan) El-Ğafûr, (kullarına karşı merhametli olan) Er-Rahîm'dir.' " [8]

"Kulunun tevbe etmesinden dolayı Allah Teâlâ'nın duyduğu memnuniyet, sizden birinin ıssız çölde kaybettiği devesini bulduğu zamanki sevincinden çok daha fazladır." [9]

"Allah Teâlâ gündüz günah işleyenin tevbesini kabul etmek için geceleyin elini açar. Geceleyin günah işleyenin tevbesini kabul etmek için de gündüzün elini açar. Güneş battığı yerden doğuncaya kadar bu böyle devam edip gider." [10]

"...Ey kullarım! Sizler gece-gündüz hata edip, günah işliyorsunuz. Ben ise bütün günahları affediyorum. Öyleyse siz de benden günahlarınızın affını isteyin ki, sizleri affedeyim.

Ey kullarım! Sizin, bana bir zarar vermeye gücünüz yetmez ki, zarar veresiniz. Aynı şekilde, bana bir fayda vermeye de gücünüz yetmez ki, fayda veresiniz.

Ey kullarım! Sizin ilk insandan son insana kadar hepiniz, insanlarınız ve cinleriniz en muttaki bir insan gibi olsanız ve o sıfat içinde bana kulluk etseniz, bu benim mülkümde hiçbir şey arttırmaz, yüceliğime bir şey katmaz.

Ey kullarım! Sizin ilk insandan son insana kadar hepiniz, insanlarınız ve cinleriniz en günahkâr bir insan gibi olsanız ve o halde bana isyan etseniz, bu benim mülkümde hiçbir şey eksiltmez, yüceliğime hiçbir zarar vermez..." [11]

Sürekli bu nasları canlı tutmalı ve günahların bize tahakküm etmesine müsaade etmemeliyiz. Gençlik döneminde tevbe azığıyla hataları silmeyen insan, günahlara alışkanlık kazanır. Ancak tevbeyle beraber, zikredilecek hata kalmaz.

Bir diğer duRûm, insanların hakkında hata yapmaktır. Bu bazen bireysel, bazen de cemaatsel olabilir. Ne olursa olsun af dilemek suretiyle hataları kabul etmeli ve hakka tecavüzün ahlak haline gelmesine engel olmalıyız. Yanlış yapıp, tüm hayatımıza etki

edecek olumsuz kararlar alabiliriz... Gençliktir. Düşünmeden ziyade duygusal davranılan bir dönemdir. Mutlaka helallik dilemeli ve hatayı telafi etmeliyiz.

Farklı yazılarımızda değindiğimiz gibi sahabeler bu konuda çok dikkatliydi. Bazen kendilerini mescidin direğine bağlıyor, bazen de başlarını özür diledikleri arkadaşlarının kapı eşiğine koyuyorlardı. Böylece hatalarını telafi ediyor ve kardeşlerinin veya İslam cemaatinin hakkından kurtuluyorlardı.

Tevbe ve özür dilemek nefse, özellikle de gençlere ağırdır. Şeytanın aldatması, kişinin yanlış anlaşılacağı ve her durumda haksız görüleceği yönündedir. Bir önceki konumuzda değindiğimiz gibi kalpler Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* elindedir. Ve Allah *subhanehu ve teâlâ*, kendine yönelmiş kalplerle beraberdir. Gerçek sevgi, kabul görme ve övgü ancak Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* müsaadesiyle olandır. Allah kullarından hatasında ısrar eden, kibirle büyüklenenleri değil, tevbeyle O'na yönelen ve mütevazi olanları sever.

Genç Kardeşim,

Sen de biliyorsun ki bedenin sıhhati için öğünlerde düzenli yemek gerekiyor. İnsanın 'Yıllardır yiyoRûm, bir müddet yemeden yaşayayım' deme lüksü yok. İnsanın önceden yediklerini düşünerek yemeği terk etmesi, ya ölüme ya da tedavisi zor hastalıklara neden olur.

İşte kalp hayatı da bunun gibidir. Düzenli olarak gıdasını almazsa ya ölür ya da hastalanır. Bir çoğumuz bunu biliyor ama yapmamız gerekenleri yapamıyoruz. Yapacak irade, sabır ve gayreti bulamıyoruz. Bunun nedeni kalbimizin gıdasını günlük olarak vermeyişimizdir.

Sana bir tavsiyem var. Öncelikle kalbini harekete geçiren, seni Rabbine yaklaştıran, kulluğuna olumlu etkisi olan amelleri tespit et. Bu insandan insana değişir. Kimimiz Kur'an dinleyerek, kimi dua ederek, bir başkası infak ederek, diğeri vaaz dinleyerek kalbini harekete geçirir. Bunlardan seni en çok etkileyenini bul ve gün içinde belirlediğin düzenli öğünlerde kalbinin gıdasını ver. Bu hal üzere sebat et. İnşallah kalbin ve kulluğun üzerindeki olumlu etkiyi müşahede edeceksin.

Kardeşim,

İnsanın istikamet üzere olması iki şeye bağlıdır. Takva ve haya... Bu iki azığın oluşumu insanla alakalıdır. Ancak muhafazası ve gelişmesi salih ortamda olabilir. Genç insan kendini bireysel olarak ispat etmek ister. Bu da onun topluluk dışında dilediği gibi yaşamasını gerektirir. Buna şeytanın, kişiyi sürüden ayırmak için yaptığı özel çalışmaları da ekleyebilirsin. Çünkü topluluk kuvvettir. Ve şeytanın topluluk içerisinde bir genci kandırması, istediği ortamlara çekmesi zordur. Bunun için uğraştığı gencin, tek kalması gerekmektedir.

Ne olursa olsun Allah'a sığın. Ve Müslümanların arasından ayrılma. Küçük, büyük fark etmez. Bir toplulukla beraber hareket et. Tek kalmaya yönelik duygu ve isteklerin şeytandan olduğunu unutma.

Allah Rasûlü *sallallahu aleyhi ve sellem* yalnızlığın her türlüsünü yasaklamıştır ve bunun şeytandan olduğunu özellikle vurgulamıştır.

Ebu Salebe El-Huşeni *radıyallahu anh* şöyle anlatıyor:

"Allah Rasûlü dinlenmek için durduğunda sahabe vadilere dağılırdı. Ayağa kalktı ve şöyle dedi: 'Sizin vadilerde bu şekilde dağılmanız şeytandandır.' " [12]

Ömer *radıyallahu anh* hutbede Allah Rasûlü'nden *sallallahu aleyhi ve sellem*:

"...Cemaatle beraber olunuz. Ayrılıktan sakınınız. Çünkü şeytan tek olanla beraberdir. İki kişiden ise daha uzaktır."

"...Allah'ın eli cemaatle beraberdir. Çünkü şeytan cemaatten ayrılanla beraber koşturur/hareket eder..." [13]

Genç Kardeşim,

Aslında söyleyecek ve paylaşacak çok şey var. Ancak zaman ve satırlar kısıtlı. Allah senden razı olsun. Bu kitabı sabırla okudun. Bu bölümle beraber bu silsileyi sonlandırıyorum. Muvaffak kıldığı için Rabbime sonsuz hamd olsun.

. 4/Nîsa, 104

. Buhari, Müslim

. Neşvünema: Gelişme, yetişme.

. 2/Bakara, 153

. Fi Zilali'l Kur'an'dan kısaltılarak.

. 23/Mü'minûn, 62

. 24/Nûr, 31

. 39/Zümer, 53

. Buhari, Müslim

. Müslim

. Müslim

. Ebu Davud

. Nesai

ALLAH'A ADANMIŞ GENÇLİKLER

EBU HANZALA

Okuyacağımız her örnek şahsiyet, olağanüstü varlık değil bizim gibi insandır. Gençliğin tüm menfi özellikleri ile maluldür. Lakin Rabblerine olan tevekkülleri ve menhece bağlılıklarıyla gençliğin, olumsuz yönlerini terbiye etmiş, hatta hayra çevirmişlerdir. İçlerinden her biri gençliğin hırçınlık ve delikanlılığını, davada atılganlık ve fedakarlığa; merakını, ilme; güç ve kuvvetini, hizmete çevirmişlerdir. Bugünün gençliğinin dünün gençliğinden bu anlamda hiçbir farkı yoktur. Onların cehd ve gayretlerini misli ile mükâfatlandıran Allah subhanehu ve teâlâ bugünün gençlerine de lütufta bulunacaktır. Yeter ki O'na subhanehu ve teâlâ dayanıp, izlenmesi gereken menheci izlesinler.

ISBN 978-605-63824-3-7
9 786056 382437